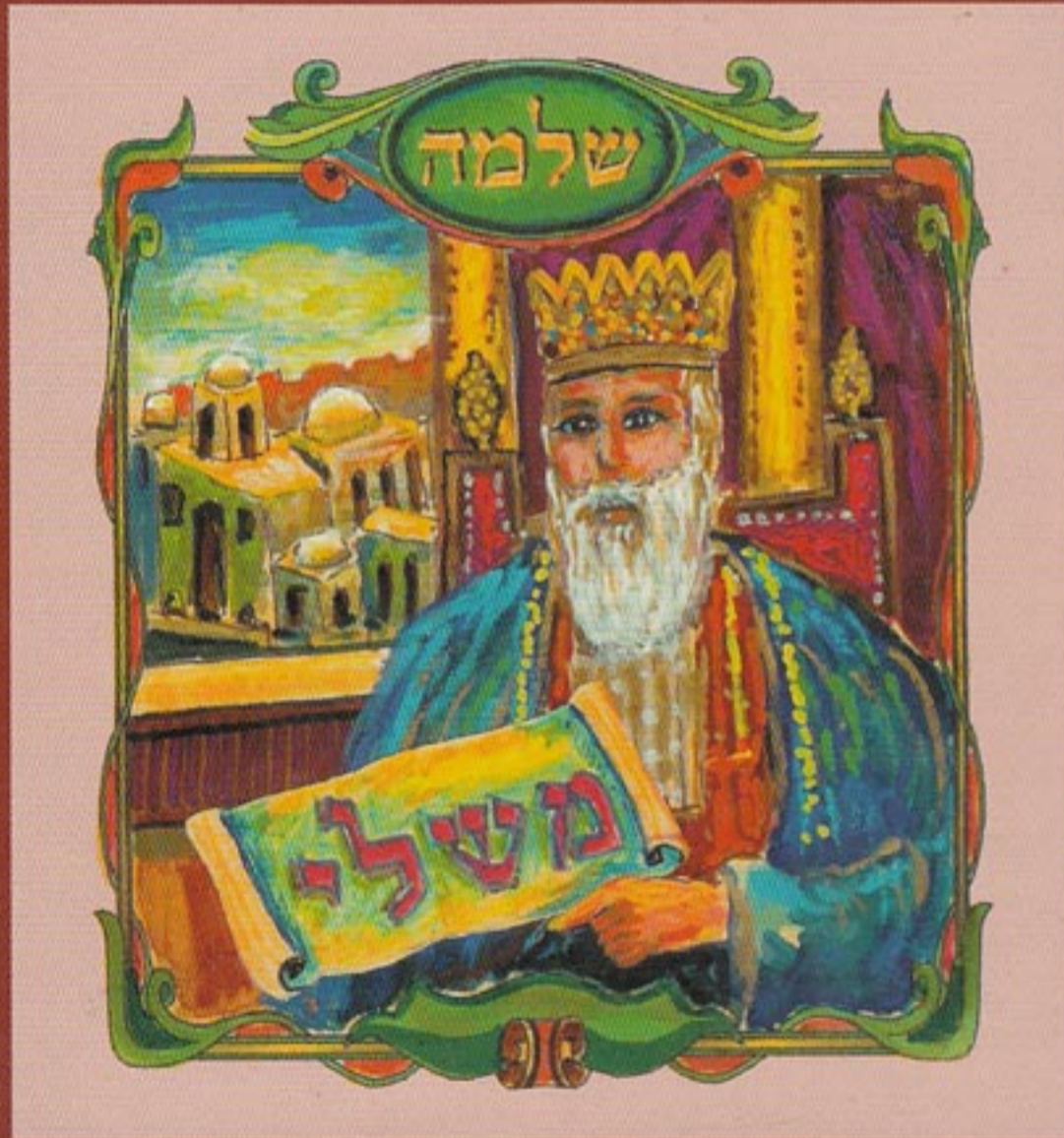

ספר משלי

לפי מנהג יהדות ארם-צובא (חלב)
בנוסח המקורי והמקראי

ספר משלי

לפי מנהג יהדות ארם-צובא (חלב)
בנוסח המקורי והמקראי

ציורים של ספר משלי
מאת
אברהם שמי-שהם

The illustrations of The Book of Proverbs
by
ABRAHAM SHEMI-SHOHAM

Aleppo Heritage Center

מרכז מורשת ארץ

The Book of Proverbs

Published by
The Word Center for Aleppo (Halab) Jews
4 Aharonson St., P.O.B. 4227, Tel-Aviv 68012, Israel
Tel: 972-3-5162389 Fax: 972-3-5162569

יצא לאור ע"י
המרכז העולמי למורשת יהדות ארם-צובא (חלב)
רח' אהרונסון 4, ת"ד 4227, תל-אביב 68012, ישראל
טל': 972-3-5162389 פקס: 972-3-5162569

E-mail: alepjews@bezeqint.net

Illustrations: All rights reserved
to Abraham Shemi- Shoham

ציורים: כל הזכויות שמורות
לאברהם שמי-שחם

All rights reserved
By The World Center for Aleppo (Halab) Jews

כל הזכויות שמורות
למרכז העולמי למורשת יהדות ארם-צובא (חלב)

ISBN 965-7350-00-X מסח"ב

Printed in Israel
2005

נרפס בישראל
תשס"ה

ספר משלי

משל שב א

7

א משלי אמת מופת איסור לבוד של
 ישראל ללבב יל עלם שנים ואחרי
 ל כבוד אס אקוול א פרי ים ילקח לך קבל
 אהב א פול על וחיט וספק קאטי לרפ
 ל כעני לל גושטא חילוק לל גולאס
 יעבר יציר וחוס פארק ייעט יסעט א
 עלם יציר שרשא ולפרי ים אאוור יפכי
 לקטן לך כפרס עכל וכל עיר אימור א
 עולא וחוזי רפן י יחכ פול לל אעל
 א מערפיר טולס ואעלס א לוקל א בקדלוי
 שמעט א סעט יא אעט אעל אעק נלא
 פילאי פ שרעט פ אימק י פ און פיי געטע
 חן קוטל לראכ וקול ד לעמאקן יי כט
 יא אכט אפאן יקול א פאעין לא קיאפ
 אס א אפאן קול לך אעל מעט נעט
 למפן א רע גפכא לל כר על לאש י
 נבלעס פלאעקן ט קכ א חיל וא
 פאעילן פ יאעילן לא נוקעס י פל
 נגייעטל עתז ענאר טעל כ ונעט
 סאמ ייעלך מהעק קעט פ סאמט
 פ ס ואלחיר יפן לא פולעט י כט יא אכט

ל

הועתק מכתב-יד של
 הרב חיים ב"ר יצחק הלוי זצ"ל
 משנת התרי"ט לבריאת העולם
 ע"י נכדו ר' חיים הלוי

"שמע בני מוסר אביך ואל תיטוש תורת אמן"

"החכם מכל אדם" - זה היה תוארו של שלמה המלך. וזאת, על שום שהקדוש ברוך הוא העניק לו לב חכם ונבון שלא היה כמותו במשך כל הדורות שלפניו ולאחריו.
בספר מלכים א, י, כג, נאמר: "ויגדל המלך שלמה מכל מלכי הארץ לעושר ולחוכמה", ובהמשך (כד) נאמר: "וכל הארץ מבקשים את פני שלמה לשמוע את חוכמתו אשר נתן אלוקים בלבו".
בספר "משלי", שחיבר המלך שלמה, הוא הנחיל לנו אוצר בלום של חוכמה וידע על אורחות החיים של האדם ועל דרך התנהגותו והתנהלותו בחיי היום-יום. "משלי" מכטא בצורה ברורה ובהירה מהי הדרך הטובה אשר ילך בה האדם, ואילו הן הדרכים השליליות והמסוכנות לאדם שיימנע מלהלך בהן.

מבין אין-ספור הנושאים שלעברן שולח המלך שלמה אלומות אור נציון, בין השאר, את הכבוד הראוי שהוא מעניק לשותפה-לחיים שעליה נאמר: "חוכמת נשים בנתה ביתה". שלמה המלך לימד אותנו על מעלתה של האשה, שתרומתה גדולה ומכרעת לשלמות חיי המשפחה, לחינוך חינוך הבנים ולשמירת הבית היהודי, ולפיכך הקדיש פרק שלם לכבודה של האשה - "אשת חיל מי ימצא".

בספר מלכים א, ג, מסופר: "בנבוען נראה ה' אל שלמה בחלום הלילה, ויאמר אלוקים שאל מה אתן לך. ויאמר שלמה אתה עשית עם עבדך דוד אבי חסד גדול כאשר הלך לפניך באמת ובצדקה ובישרת לבב עמך, ותשמור לו את החסד הגדול הזה ותיתן לו בן יושב על כיסאו כיום הזה. ועתה ה' אלוקי אתה המלכת את עבדך תחת דוד אבי, ואנכי נער קטון לא אדע צאת ובוא. ועבדך בתוך עמך אשר בחרת עם רב אשר לא יימנה ולא ייספר מרוב. ונתת לעבדך לב שומע לשפוט את עמך להבין בין טוב לרע, כי מי יוכל לשפוט את עמך הכבד הזה. ויישב הדבר באוזני ה' כי שאל שלמה את הדבר הזה. ויאמר אלוקים אליו יען אשר שאלת את הדבר הזה ולא שאלת לך ימים רבים, ולא שאלת לך עושר, ולא שאלת נפש איוביך, ושאלת לך הבין לשמוע משפט. הנה עשיתי כדברך, הנה נתתי לך לב חכם ונבון אשר כמוך לא היה לפניך ואחריו לא יקום כמוך. וגם אשר לא שאלת נתתי לך גם עושר גם כבוד אשר לא היה כמוך איש במלכים כל ימך. ואם תלך בדרכי לשמור חוקי ומצוותי כאשר הלך דוד אביך, והארכת את ימך".

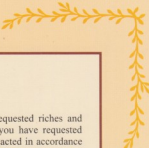
ושלמה המלך, החכם מכל אדם, כל מה שאמר וכתב - ברוח הקודש עשה את אלה. וכך זיכה אותנו בכתביו המחכימים ללמוד, לדעת ולהבין כיצד לנהל את אורחות חיינו יום-יום, מתוך אמונה הבטוח בה' חסד וסובבנו.

אכן, נוכח החשיבות העליונה של העניין הרוחני מצאו חכמי קהילת קודש ארם-צובא-חלב כי טוב ההבר לתרגם את ספר "משלי" לערבית, השפה המדוברת שהייתה מובנת לכל הגברים, הנשים והטף. כדי לשמר את עברה המפואר של קהילת קודש ארם-צובא-חלב, אנו ממשיכים במפעלנו הגדול להוציא לאור ולתעד מגילה נוספת על ארבע המגילות שכבר הופיעו עד כה.

לא אלאה מלציון שוב ושוב כי הכול נעשה בברכת הדרך על-ידי עידודם וסיועם של ידידי אהובי נפשי, מר ג'ק ורחל גינדי מלוס אנג'לס, העומדים לימיני בעשייה המבורכת, כמו גם ליד המרכז למורשת ארם-צובא, שנטל על עצמו לחקור ולשמר למען הדורות הבאים את מורשתה של קהילת קודש ארם-צובא-חלב, ולטפח את תרומתה האדירה בתולדות העם היהודי. ישלם להם ה' כגמולם הטוב בבריאות איתנה ובחיים ארוכים ומאושרים, אמן.

המצפה לישועת ה'

הצעיר מנחם ירדד הלוי

have not requested length of days and have not requested riches and have not requested the life of your enemies, but you have requested understanding, to comprehend justice; behold, I have acted in accordance with your words; behold, I have given you a wise and understanding heart, such that there has never been anyone like you before, nor will anyone like you ever arise. Furthermore, even that which you did not request I have granted you even riches and honor all your days, such that there has never been any man among the kings like you. If you walk in My ways, observing My decrees and commandments, as your father David walked, I will prolong your days.

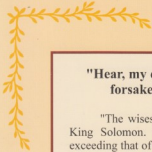
Even though he was the wisest of all human beings, everything that King Solomon said and wrote was a product of divine inspiration. Through his edifying writings, he enables us to understand how to conduct the minutiae of our everyday lives, while constantly maintaining our faith in God who surrounds us with His mercy.

In light of the supreme importance of the spiritual aspect of this book, the sages of the holy community of Aram-Tzova/Haleb decided to translate it into Arabic, the vernacular language understood by all: men, women and children. Working to preserve the magnificent past of the holy community of Aram-Tzova/Haleb, we continue in our important project of publishing the scrolls, with this as the fifth in our series.

As previously, I emphasize that this project is carried out with the generous assistance of my dearly beloved friends, Jack and Rachel Gindi of Los Angeles, who stand at my side in this blessed work. I also commend them for their support of the Aleppo Heritage Center. The Center has shouldered the responsibility of researching and preserving the heritage of the holy community of Aram Tzova-Haleb, for the benefit of the coming generations. In this, the Center strives to nurture our community's important contribution to the history of the Jewish people. May Hashem grant the Gindi's their reward in vigorous health, and long and happy lives. Amen.

Awaiting G-d's redemption,
Menahem Yedid Halevy

"Hear, my child, the discipline of your father, and do not forsake the teaching of your mother" (Prov. 1:8)

"The wisest of all men" this is the traditional description applied to King Solomon. The Holy One, blessed be He, granted him wisdom exceeding that of all others in the generations both before and after him.

The book of I Kings (10:23) recounts: "King Solomon became greater than all the kings of the land in wealth and in wisdom." The next verse adds, "And the whole world wanted to see Solomon to hear his wisdom, which God had put in his heart."

In composing the book of Proverbs, King Solomon endowed us with a treasury of wisdom that teaches proper behavior and conduct in the myriad facets of everyday life. In clear and succinct language, Proverbs delineates the best path for us to follow, and warns of the detrimental and harmful paths we should avoid.

Among the countless topics King Solomon illuminates for us in this book, I would like to highlight the proper respect a man should show toward his life's partner: "The wise among women, each builds her house" (14:1). In this verse, King Solomon teaches us of the crucial importance of the woman's contribution to promoting family unity, strengthening the children's education, and preserving the Jewish character of the home. For this reason, King Solomon dedicates all of chapter 31 of this book to praising the woman's honor: "A woman of valor, who can find."

In I Kings 3, we read:

In Gibeon, Hashem appeared to Solomon in a dream of the night. God said to him, "Request what I should give to you."

Solomon said, "You have done a great kindness with Your servant, David my father, because he walked before You with truth and justice and with uprightness of heart with You; and You have preserved for him this great kindness and have granted him a son who sits on his throne this very day. And now, Hashem, my God, You have crowned Your servant in place of David my father, but I am a young lad; I do not know how to go out and come in. Your servant is in the midst of Your people whom You have chosen, a large nation that can neither be counted nor numbered because of its abundance. May You grant Your servant an understanding heart, to judge Your people, to distinguish between good and evil; for who can judge this formidable people of Yours?"

It was good in the eyes of the Lord that Solomon had requested this thing. God said to him, "Because you have requested this thing, and you

א- משלי - אמתאל סולימאן איבן דהוד מאליף ישראל. **לדעת** - לי-תערף עילים ואדאב לי תפהאם אקוואל אל-פיהים. **לקחת** -- לי-תיקבאל אדאב אל-ראי עדל וחויכים ומסתיקאמה. **לתת** - לי-תעטי ליל-גושמא חידאקה ליל-גולאם מעריפיה וחויסיבא. **שמע** - יסמע אל-עאלים ויזיד שריעא ולפיהים אשוואר יכסב. **להביץ** - לי-תפהם מתל ותרג'מיה אימור אל עולמא וחוזיריהון. **יראת** - כוף א-ללה אוולית אל-מעריפיה עולים ואדאב אל-ג'והלא בהדלו. **שמע** - אסמע יא אבני אדאב אבוך. ולא תיכאליף שריעית אימך. **כי** - אין תיג'ומוע חין' הומא לראצף וקולייד לעונאקף. **בני** - יא אבני אנכאן ירג'וף אל-כאטיין לא תיאבי. **אם** - אנכאן יקולו לך אמצי' מעאנא נלטא לספקף אל-דם נתכבא ליל-ברי על לאש. **נבלעם** - נבלעהון כי קבר אל-חייא ואל-כאמילין כי נזילין ללביד. **כל** - ג'מיע מאל עזיו נווג'אד נימלי ביותנא סלאב. **גורלך** - סהמך תרמי פי מאכיננא כיס וואחד יכון לא-כולינא. **בני** - יא אבני לא תמצי' פי טריק משהון אמנע רג'לך מן סוככהון. **כי** - אין רג'ליהון ליל-רדוויה ירגידו ויסתעג'ילו לספך אל-דם. **כי** - אין על לאש מבדורא אל-שבאכיה פי נצ'רת כל טיר צאחיב גינאח. **והם** - והומא לדמיהן ילטו יתכבו לארווחהון. **כך** - כידא אטראייד ג'מיע טאמיע טאמע אילא נפס צאחבו יאכוד. **חכמות** - אל-עילים פי אל-צוקאק תיגני פי-ווסעא תג'עאל צוטהא. **בראש** - פי ראס אל-טג'אא תינאדי פי פתח אבוואב אל-קרייה אקוואלהא תיקול. **עד** - חיתא אימתיא יא גושמא תיחובו אל-גישים ומתמצכירין תימצכור אתמנו ליהון ואל-ג'והלא יבגיטו אל-מעריפיה. **תשובו** - תירג'עו לתיווביכי הוודה אנטוק ליכון גרצי' אעריפכון כלאמי. **יען** - ג'יזא נאדית ומא רדתו מיילית ידי ולים מצניט. **ותפרעו** - ובטלתו כל-שורי ותווביכי למ אביתו. **גם** - אייצ'א אנא פי תעסיהון כל ובעא יאתי פי מיג'י אתמצכר פי פזעהון. **בבוא** - פי מיג'י כל טג'יה פזעהון ותעסיהון כל ובעא יאתי פי מיג'י עליהן שידיה וצ'קא. **אז** - חין ינאדוני ולם אנ'אוויב ית'ישוני ולם יווג'דוני. **תחת** - עוואץ' אין בגצ'ו אל-מעריפיה וכוף א-ללה למ אסתכארו. **לא** - למ אאבו לשורי כרהו ג'מיע תווביכי. **ויאכלו** - ויאכילו מן תמר אטרייקהון ומן אשוורהון אל-דרייה ישבעו עידאב. **כי** - אין פוג'אריית אל-גושמא תקתלהון וראחית אל ג'והלא תהלכהון. **ושומע** - וסאמע לי יסכון לא מנתקאל ויתהדה מן פזאע אל-רדוויה.

ב- בני - יא אבני אין כאן תקבאל אקוואלי וויצייתי תיכבי ענדך. **להקשיב** - לי-תצנטו ליל-עילים אדנך תימייל קלבך ליל-פיהים. **כי** - לאכין ליל-פיהים תינאדי ליל-פיהים תג'על צוטאך. **אם** - אין כאן תפתשהא כל מוצ'א וכל מטאליב תפתשהא.

* משלי שלמה בדרך מלך ישראל: * לדעת חכמה ומוסר להבין אמרי
 בינה: * לקחת מוסר השכל צדק ומשפט ומשרים: * לתת לפתאים ערמה
 לנער דעת ומזמה: * ישמע חכם ויוסף לקח ונבון תחבלות יקנה: * להבין
 משל ומליצה דברי חכמים וחידתם: * יראת יהוה ראשית דעת חכמה
 ומוסר אילים בוז: * שמע בני מוסר אביך ואליתטש תורת אמה: * כיו
 ליות לזו הם לראשה וענקים לגררתה: * בני אסיפתיה חטאים אליהבא:
 * אסיאמרו לכה אתנו נארכה לדם נצפנה נצפנה לגני חנם: * גבלעם כשאול
 חיים ותמימים כיורדי בור: * כליהונו יקר נמצא נמלא בתינו שלל: * גורלה
 תפיל בתוכנו כים אחד יהיה לכלנו: * בני אלתלך בדרך אתם מנע
 רגלה מנתבתם: * כי רגליהם לרע ירצו וימהרו לשפודם: * כרחם
 מורה הרשת בעיני כלבעל כנה: * והם לדמם יארבו יצפנו לנפשתם:
 * כן ארחות כלבעל בצע אתנפש בעליו יקח: * חכמות בחוץ תרנה
 ברחבות תתן קולה: * בראש המיות תקרא בפתחי שערם בעיר אמריה
 תאמר: * עדרמתי פתים תאהבו פתי ולצים לצון תמדו להם ויכסילים ישנאדעת:
 * תשובו לתוכתי הנה אביעה לכם רוחי אודיעה דברי אתכם: * יען
 קראתי ותמאנו נטיתי ידי ואין מקשיב: * ותפרעו כליעצתי ותוכחתי לא
 אביתם: * גסאני באידכם אשתק אלעג בכא פחדכם: * בכא כחב כשאח
 כשוואה ופחדכם ואידכם כסופה יאתה בכא עליכם צרה וצוקה: * אז
 יקראני ולא אענה ישחרני ולא ימצאני: * תחת כישנא דעת ויראת
 יהוה לא בחרו: * לאאבו לעצתי נאצו כליתוכחתי: * ויאכלו מפרי זרעם
 וממעצתיהם ישבעו: * כי משוכת פתים תהרגם ושלוח כסילים תאבדם:
 * ושמע לי ישכר בטח ושאנו מפחד רעה:
 ב * בני אמתקה אכרי ומצותי תצפו אתה: * להקשיב לתכמה אנף תטה
 לבך לתבונה: * כי אם לבינה תקרא לתבונה תתן קולה: * אמתבקענה

אז - חין תפהם כוף א-אללה ומעריפית אל-רב תווג'ד. **כי** - אין א-ללה יעטי אל עילים מן תימו מעריפיה ופיהם. **יצפון** - יכבי ליל-מסתיקמין שריעא תיריס ליל-מאצ'יין בל-כמאל. **לנצור** - לי-תחפץ' אטראייק אל חוכים וטריק פצ'לינו יחפץ'. **אז** - חין תפהם עדל וחוכים ומסתיקאם ג'מיע מסלך חיסין. **כי** - אין תדכול עולים פי קלבך ומעריפיה לנפסך יסתיליד. **מזמה** - חוסיבא אל-ראדייה תחפץ' עליך פיהם תנטורך. **להצילך** - לי-תוכליצך מן טריק רדי מן רג'ול מיכאלים תיקולבא. **העוזבים** - אל-תאריכין אטראייק אל-מסתיקאם לי-ימצ'ו פי אטראייק אל-עותמיה. **השמחים** - אל-פרחנין לי-יצנעו רדי יסירו פי תיקולבא רדי. **אשר** - אלדי אטראייקהון מיעווג'ין ומיערווג'ין פי מסאליכהון. **להצילך** - ליתכליצך מן אמרא גרביה מן אנ'נבייה אקוואלה נעמית. **העוזבת** - אל-תאריכיה צנג'ק ציבייאה ואילא עהד רביהא נסיות. **כי** - אין אנחנית אילא אל קבר אלדי הוא ביתהא ומע אל-קתלא מיסאלכהא. **כל** - כל דאכילינהא לם ירג'עו ליל-תוביה ולם יווג'דו אטראייק אל-חייתא. **למען** - לאג'יל תמצ'י פי טאריק חוסנין ואטראייק אל-צאליחין תחפץ'. **כי** - אין אל-מסתיקומין יסכינו אל-ארץ' ואל-כאמילין יתבתו פיהא. **ורשעים** - ואל-צ'אלימין מן אל-ארץ' ינקטעו ואל-פאג'ירין ינקלעו מינהא.

ג-בני - יא אבני שריעתי לא-תנסא וויצאיי יחפץ' קלבך **כי** - אין טולת א-עמר וסינין אל-חייתא וסלאם זידו לך. **חסד** - פצ'ל וחאק לא-יתריכוך ארבתהון עלא, עונקאך אכתבהון עלא לוח קלבך. **ומצאת** - ואוג'ד חין ופרז חיסין פי הצרת אל-רב ואל-אנסאן. **בטח** - אינתיכיל אילא א-ללה פי כל קלבך ואילא פהמאך לא תינסיניד. **בכל** - פי גמיע אטראייקך אערפו והוא יסאווי אטרייקך. **אל** - לא תיכון עאלים פי הצ'ריתך כאף מן א-ללה וזול מן אל-רדי. **רפאות** - שיפא תיכון לצרתאך ושוראב לעוצ'מאך. **כבד** - כרים אילא א-ללה מן מאלך ומן אוולית ג'מיע מיג'לך. **וימלאו** - וימתלו מיכאונך שבאע ועצידי מיעאצרך יטפחו. **מוסר** - אדאב א-ללה יא אבני לא תיכרה ולא תפלו'ר פי תווביכו. **כי** - אין אילא אלדי יחוב א-ללה יווביך וכלי אב אילא אבנו יראצ'י. **אשרי** - יא בכת אל-אנסאן יווג'אד אל-עילים ואל-אנסאן יכרוג' אל-פיהים. **כי** - אין חוסין תיג'אריהא אכתר מן תיג'ארית אל-פוצ'ה ומן דהב אל-אבריו מיג'ליהא. **יקרה** - עזויה היא אכתר מן אל-ג'וואהיר וג'מיע אגריי'צ'ך לם יסוואה. **אורך** - טולית אל-עימר פי ימינהא פי שמאלהא דוליה וכראם. **דרכיה** - אטראייקהא אטראייק אל-נעים וכל סוככהא סלאם.

ככסף וכמטמונים תחפשנה: ^ה אֹז תבין יִרְאֵת יְהוָה וְדַעַת אֱלֹהִים תִּמְצֵא:
 : כִּי־יִדְוֶה יְתוֹ חֲכָמָה מִפִּי דַעַת וּתְבוּנָה: ^ו כְּחֵיב חֲסִידוֹ ^ז יִצְפֹּן לִישְׁרִים תוֹשִׁיָה
 מִגֹּן הַלְלֵכֵי תָם: ^ח לְנֹצַר אֲרָחוֹת מִשְׁפֹּט וְדָרַךְ כְּחֵיב חֲסִידוֹ יִשְׁמַר:
 • אֹז תבין צָדֵק וּמִשְׁפָּט וּמִישְׁרִים כֹּל־מַעֲגַל־טוֹב: • כִּי־תָבוֹא חֲכָמָה בְּלִבְךָ
 וְדַעַת לְנַפְשֶׁךָ יִנָּעַם: ^ט מִזְמָה תִּשְׁמַר עֲלֶיךָ תְבוּנָה תִּנְצֶרְכָה: ^י לְהַצִּילֶךָ
 מִדָּרַךְ רַע מֵאִישׁ מְדַבֵּר תִּהְפֹּכֹת: ^{יא} הַעֲזוּבִים אֲרָחוֹת יִשְׂרָאֵל לִלְכֹת בְּדַרְכֵי־חֹשֶׁךְ:
 • הַשְּׂמָחִים לַעֲשׂוֹת רַע יִגִּילוּ בַתְּהִפְכוֹת רַע: ^{יב} אֲשֶׁר אֲרָחֲתֵיהֶם עֲקָשִׁים
 וּנְלוּזִים בַּמַּעֲלוֹתָם: ^{יג} לְהַצִּילֶךָ מֵאִשָּׁה זָרָה מִנְּכֹרֶה אִמְרִיהַּ הַחֲלִיקָה:
 • הַעֲזוּבַת אֱלֹהֵי נַעֲרִיהָ וְאִת־בְּרִית אֱלֹהֶיהָ שְׂכָחָה: ^{יד} כִּי שָׁחָה אֱלֹמֹת
 בֵּיתָהּ וְאֵל־רְפָאִים מַעֲגַלְתֵיהָ: ^{טו} כִּלְבָאִיָּהּ לֹא יִשׁוּבֶן וְלֹא־יִשְׁגוּ אֲרָחוֹת
 חַיִּים: ^{טז} לְמַעַן תִּלַּךְ בְּדָרַךְ טוֹבִים וְאֲרָחוֹת צַדִּיקִים תִּשְׁמַר: ^{יז} כִּי־יִשְׁרִים
 יִשְׁכַּנְדְּרֵי־אָרֶץ וְחַמְיָמִים יִתְרוּ כֵה: ^{יח} וְרָשָׁעִים מֵאָרֶץ יִכְרְתוּ וּבֹגְדִים יִסְחוּ
 מִמֶּנָּה:

ג * בני תִּזְרְתִי אֶל־תִּשְׁכַּח וּמִצּוֹתַי יִצַר לְבָבְךָ: ^{יט} כִּי אֲרַךְ יָמִים וּשְׁנוֹת חַיִּים
 וְשָׁלוֹם יוֹסִיפוּ לָךְ: ^כ תִּסַּד וְאָמַת אֶל־יַעֲזֹבֶךָ קִשְׁרָם עַל־גְּרָרְתֶיךָ כְּתָבָם
 עַל־לוֹחַ לְבָבְךָ: ^{כא} וּמִצְאֵי־חַן וְשִׁכְל־טוֹב בְּעֵינֵי אֱלֹהִים וְאָדָם: ^{כב} בַּטַּח אֶל־יְהוָה
 בְּכָל־לְבָב וְאֵל־בִּינְתֶךָ אֶל־תִּשְׁעוּ: ^{כג} בְּכָל־דְּרָכֶיךָ דַּעַר וְהוּא יִישֶׁר אֲרָחֲתֶיךָ:
 : אֶל־תִּתֵּי חֲכָם בְּעֵינֶיךָ יִרְאֵת אֶת־יְהוָה וְסוּר מִרַע: ^{כד} רַפְאוֹת תִּתֵּי לְשִׁרְךָ
 וְשִׁקּוּי לַעֲצָמוֹתֶיךָ: ^{כה} כְּבֹד אֶת־יְהוָה מִהוֹנָה וּמִרְאִשִׁית כִּלְתִּבּוּאָתָה: ^{כו} וְיִמְלֵא
 אֶסְמֶיךָ שִׁבְעָ וְתִירוֹשׁ יִקְבֹּךָ יִרְצוּ: ^{כז} מוֹסֵר יְהוָה בְּנֵי אֶל־תִּמְאָס וְאֶל־תִּקַּח
 בַּתֹּכְחָתָה: ^{כח} כִּי אֵת אֲשֶׁר יֵאָתֵב יְהוָה יוֹכִיחַ וְכָאֵב אֶתִּבֶן יִרְצָה: ^{כט} אֲשֶׁר־י
 אָדָם מִצָּא חֲכָמָה וְאָדָם יִפִּיק תְבוּנָה: ^ל כִּי טוֹב סְתָרָה מִסְתַּר־כֶּסֶף וּמְחַרֵּץ
 תְּבוּאָתָה: ^{לא} יִקְרָה הוּא כְּחֵיב סַנְיִים ^{לב} מִפְּנֵינִים וְכִלְתִּפְצִיָּה לֹא יִשׁוּרְכָה:
 • אֲרַךְ יָמִים בִּימֵינָה בְּשִׂמְאוּלָּה עֶשֶׂר וְכָבוֹד: ^{לג} דְּרָכֶיךָ דְרַכִּינָעַם וְכִלְנִיתִיבֹתֶיךָ

עץ - סג'אר אל-חייאת היא ליל-מתמסכין פיהא וסאנדינאה יא בכתיהון. **ה'** - א-ללה פי אל-עילים אסס אל-ארץ' רתב אל-סמוואת פי אל-פיהים. **בדעתו** - פי מערפתו אל-גימור אנשקו ושוואביך. ינקיטו טל. **בני** - יא אבני לא יזולו מן עיונך אחפץ' שריעא ומעריפה. **ויהיו** - ויצירו חייאת לנפסך וחץ' לעונאקה. **אז** - חין תמצ' למנתכאל אטראייקך ורג'לך למ תעתר. **אם** - אין כאן תיטאג'יע למ תפזע ותיטאג'יע ותסתיליז פי נומתך. **אל** - לא תיכאף מן פזאע עלא גפליה ומן טג'ית אל צ'אלימין אין תדכול. **כי** - אין א-ללה יכון פי עונאך ויחפץ' רג'לך מן אל-שבאך. **אל** - לא תמנע כיר מן צאחבו למ ביכון קודרא פי ידך לי תצנע. **אל** - לא תיקול לרפיקך אמצ'י וארג'ע וגדא אעטי וטווג'וד ענדך. **אל** - לא תחסוב עלא רפיקך רדוויה והוא ג'אליס למנתקאל ענדך. **אל** - לא תיכאצים מע אל-אנסאן על לאש אין כאן למ ג'זאך רדוויה. **אל** - לא תיגאר פי רג'ול אל-צ'ולים ולא תיסתיכאר פי ג'מיע אטראייקו. **כי** - אין כריהית א-ללה אל-מיערווג' ומע אל-מסתיקמין צירו. **מארת** - לענת א-ללה פי בית אל-צ'אלם ומסכן אל-צ'אליחין יבארך. **אם** - אין כאן ליל-מתמצכירין הוא תמצכר וליל-מתשמין יג'על חץ'. **כבוד** - כראם אל-עולמא יוורתו ואל-ג'והלא ירפעו אל-בהדליה.

ד-שמעו - אסמעו יא בינין אדאב אל-אב ואצניטו למעריפית אל-פיהים. **כי** - אין שריעא חוסניה עאטית ליכון שריעתי לא תיתריכו. **כי** - אין וולד כינית לאבי מידלל ווחיד קודם אימי. **יורני** - ודללני וקאל אילי יסעד כלאמי קלבך אחפץ' ווצאיאתי ותעיש. **קנה** - אכסב אל-עילים אכסב אל-פיהים לא תנסא ולא תימיל מן אקוואל תומי. **אל** - לא תתרכאה ותחפצ'ך חוביאה ותנטרך. **ראשית** - אוולית אל-עילים אכסב אל-עולם ופי ג'מיע מכסבך אכסב אל-פיהים. **סלסליה** - דלילהא ותיעליך תיכרימך אין תיעניקהא. **תתן** - תג'על לראסך תיג'ומע אל חץ' תאג' אל-פוכרא תיתווג'ך **שמע** - אסמע יא אבני ואקבאל אקואלי ויכתרו אילך סינין אל-חייאת. **בדרך** - פי טריק אל-עולים דליתך דרבתך פי מסאליך אל-מסתיקאם. **בלכתך** - פי מצ'יך למ צ'יקו פשכאתך ואין כאן תרגוד למ תתעתור. **החזק** - אתמסך פי אל-אדאב לא תתרוך אחפצ'הא אין היא חייאתך. **באורח** - פי טריק אל-צ'אלימין לא תדכול ולא תידוס פי טריק אל-רדיון. **פרעהו** - בטילו לא תמיר פיהו מייל מן עליה ואנצרך. **כי** - אין כאן למ ינאמו אין כאן למ יאאסו וטיטיר נומתהון אין כאן למ תתעוורו. **כי** - אין טעמו טועאם אל-צ'ילים וכמר אל-צ'אלימין ישרבו.

שְׁלוֹם: = עִיִּחִים הָיָא לְמַחְזִיקִים בֵּה וְתַמְכִּיה מֵאִשְׁרָ: = יְהוֹה בַּחֲכֻמָּה
יְסַדְאָרְצָן כּוּנְן שְׁמַיִם בְּתַבּוּנָה: = בְּדַעְתּוֹ תְּהוּמָוֹת נִבְקָעוּ וְשִׁחְקִים יִרְעַפְרִטְלוּ:
= בְּנֵי אֱלֹהִיּוֹ מַעֲיִנְהָ נֶצֶר תּוֹשִׁיָה וּמוֹמָה: = וְיִהְיֶה חַיִּים לְנִפְשָׁה וְחַן
לְגִרְגְרָתֶיהָ: = אִזְ מַלְךְ לְבַטַח דְרַבְּהָ וְרַגְלָהּ לֹא תִגּוֹף: = אִם תִּשְׁכַּב לֹא תִפְתָּח
וְשִׁכְבָה וְעַרְבָה שְׁנֵתָה: = אִלְתִּירָא מִפְּחַד פִּתְאֵם וּמִשְׂאֵת רְשָׁעִים כִּי תָבֹא:
= כִּי יִזְוֶה יִזְוֶה בְּכַסְלָהּ וְשִׁמְרָהּ וְרַגְלָהּ מִלְכָּד: = אִלְתִּמְנַעְטוּב מִבְּעַלְיוֹ
בְּהוּוֹת לָאֵל כַּזִּיב וְדִדְ = יִדְּף לַעֲשׂוֹת: = אִלְתִּאֲמַר כַּזִּיב לְכַזִּיב = לְרַעְדָה וְלָךְ
וְשׁוּב וּמַחַר אֲחֵן וְיֵשׁ אַתְּךָ: = אִלְתִּתְחַרֵּשׁ עַל־רַעְיָה רַעְיָה וְהוּאִי־יֹשֵׁב לְבַטַח
אַתְּךָ: = אֵל־כַּזִּיב וְכִזִּיב = תְּרִיב עַם־אֲדָם חַנּוּם אִם־לֹא גְמֻלְךָ רַעְיָה: = אִלְתִּתְקַנַּא
בְּאִישׁ חַמְסִי וְאִלְתִּבְחַר בְּכַל־דְרָכָיו: = כִּי תוֹעֵבֶת יִזְוֶה גְלוּז וְאִתִּישְׁרִים
סוּדוֹ: = מֵאֵרֶת יִזְוֶה בְּבֵית רַשָׁע וְגַה צְדִיקִים יִבְרַךְ: = אִם־לְלַצִּים וְדֹא
לְיֵצִי כַּזִּיב וְלֹאִישׁ = יִלְעָגוּם יִתְרַחַן: = כְּבוֹד חַכְמִים יִנְחָלוּ וְכַסִּילִים מְרִים
קְלוּז:

ד « שְׁמַעוּ בְּנִים מוֹסֵר אֵב וְהַקְשִׁיבוּ לְדַעַת בִּינָה: = כִּי לִקַּח טוֹב נִתְמַי
לְכַם תּוֹרָתִי אִלְתִּעֲזוּבוּ: = כִּי־בֹן הָיִיתִי לְאָבִי כִּד וְיִחִיד לִפְנֵי אֲמִי: = וְיִרְעִי
וְיֹאמַר לִי יִתְמַדְדְּבְרִי לְפָה שְׁמַר מִצּוֹתַי וְחַיָּה: = קִנְיָה חַכְמָה קִנְיָה בִּינָה
אִלְתִּשְׁכַּח וְאִלְתִּטְּ מֵאֲמַר־יִפִּי: = אִלְתִּעֲזוּבָה וְתִשְׁמַרְךָ אֶהְבֶּה וְתִצְרָךְ: = רֵאשִׁית
חַכְמָה קִנְיָה חַכְמָה וּבְכַל־מִינֵיהָ קִנְיָה בִּינָה: = סִלְסֵלָה וְתִרְוּמָמָה תְּכַבְּדָךְ כִּי
תִּחְבַּקְנָה: = תַּחַן לְרֵאשִׁיף לְוִיתִיחַן עֲטַרֶת תִּפְאַרֶת תִּמְגְנָה: = שְׁמַע בְּנֵי וְקַח
אֲמַרִי וְיִרְבוּ לָךְ שְׁנוֹת חַיִּים: = בְּדַרְךָ חַכְמָה הִרְתִּיךָ הִדְרַכְתִּיךָ בְּמַעְגְלֵי־יִשְׂרָאֵל:
= בְּלִקְתָּךְ לֹא־יִצְרַר צַעַדךָ וְאִם־תִּרְוִיחַ לֹא תִכְשַׁל: = הַחֲזוּק בְּמוֹסַר אִלְתִּתְרַךְ
נְצִלָה כִּי־הִיא חַיָּה: = בְּאַרְחַ רְשָׁעִים אִלְתִּבּוּא וְאִלְתִּאֲשֹׁר בְּדַרְךָ רַעִים:
= פְּרַעְוֶה אִלְתִּעַבְרִיבוּ שְׁטָה מַעְלֵיו וְעַבְרָ: = כִּי לֹא יִשְׁנֶה אִם־לֹא יִרְעוּ
וְנִגְלוּהָ שְׁנָתָם אִם־לֹא כַּזִּיב וְכַסִּילוֹ = יִכְשִׁילוּ: = כִּי לְחַמוּ לְחֵם רַשָׁע וְיִזְוֶוּ

ואורח - טריק אל-צ'אליחין כי יצ'ווי אל-באהי מאצ'י ומנוויר חיתא תירתוב אל-ניהאר. **דרך** - טריק אל-צ'אלימיין כל-צ'למיה לם יערפו פי-שיא יתעתורו. **בני** - יא אבני לכלאמי אצנוט לאקואלי מייל אדנך. **אל** - לא זולו מן עיונך אחפצ'הון פי קלבך. **כי** - אין חייתא הומא לוואג'דינהון ולג'מיע ג'סדו שיפא. **מכל** - מן כל מחפ'ין אחפ'ין קלבך אין מנו כרוג' אל-חייתא. **הסר** - זוויל מינך תיערווג' ל-תום ותיערווג' אל-אשפאף אבעד מנך. **עיניך** - עיונך לקיבל יטליעו וג'פונך. יסאו חידך. **פלס** - ווון טריק רג'לך וג'מיע אטראייקך יתרתבו. **אל** - לא תמיל ימין ושימאל זוויל רג'לך מן אל-רדי.

ה- בני - יא אבני לעולמי אצנוט לפהמי מייל אדנך. **לשמור** - לי תיחפ'ין חוסיבאת ומעריפיה אשפאף. יחפצ'ו. **כי** - אין שהד אל-עסל ינקטו אשפאף אל-גריביה ואנעם מן אל-זית חנכהא. **ואחריתה** - אכרתייהא מורה כל עלקאם חדיה כי ס'ף אל-בלהדין. **רגליה** - רג'ליהא נאוזילת אל-קבר קבר פשכאתהא יסנידו. **אורח** - טריק אל-חייתא לילא תווחין האג'ו מיסאלכהא לם תערף שאיי. **ועתה** - והלאן יא בינין אסמעו אילי ולא תזולו מן אקואל תומי. **הרהק** - אבעד מן עליהא טריקך ולא תקרב אלא באב ביתהא. **סן** - לילא תעטי ליל-אכירין מאלך ותעב סנינך לרג'ול אל-קאסי. **סן** - לילא ישבעו אל-גורבא קוויתך ומכסב תעבך פי בית אל-אג'נבי. **ונהמת** - ויהמור פי אכירתו פי פני לחמו וג'סדו. **ואמרת** - ותיקול כיף בגצ'ת אל-אדאב ותיוובוך כיריה קלבי. **ולא** - ולם סמעת פי צוט מידליני ולמעלימיני לם מיילת אדני. **כמעט** - כי קליל כינית פי ג'מיע רדי פי מאכין אל-ג'מהור וג'ומאעא. **שתה** - אשרב מא מן בירך ואל-סאלאת מן מבין ג'זבך. **יפוצו** - יטפחו מינאבעך לברה פי ווסעאת סיוואקי אל-מא. **יהיו** - יכונו אילך לווחדך ולים ליל גורבא מעך. **יהי** - יכון מנביעאך מיבארך ואפרח מן ווג'ית ציבייך. **אילת** - גזלית אל-מתכובה וואעלית אל-חץ' די דייהאא ירווך פי כל ווקת פי מיחבתהא דסהא דאיימן. **ולמה** - ועליש תסהא יא אבני פיל-גריביה ותיעאניק חורג' אל-אג'נבייה. **כי** - אין קיבאל עיון א-ללה אטראיק אל-רג'ול וכל מיסאלכו מיקבין. **עונותיו** - דינובו ישרכילו אילא אל-צ'אליים ופי חבל כיטיתו ינסנידו. **הוא** - הוא ימות פי סבאב לים אדאב ופי כותרית ג'הלו יסהא.

ו- בני - יא אבני אן כאן כפילית לרפיקך דקית ליל-גריב כיפופך. **נוקשת** - אתעתוורת פי אקואל תומך אתשרכלית פי אקואל תומך. **עשה** - אצנע האדי הינא יא אבני ותכל'ן אין דכלית פי כף רפיקך אמצ'י אתכדע וראצ'י רפיקך.

חמסים ישתו: = וארח צדיקים כאור נגה הולך ואור עד-נכון היום: = דרך
 רשעים כאפלה לא ידעו במה יכשלו: = בני לדברי הקשיבה לאמרי תט
 אונה: = אלייליו מעיניה שמלם בתוך לבבה: = כרחיים הם למצאתם
 ולכליבשרו מרפא: = מכלימשמר נצור לבה כייממנו תוצאות חיים: = הסר
 ממה עקשות פה ולוזה שפתיים הרחק ממה: = עיניה לנכח יביטו ועפעפיה
 יישרו נגדה: = פלס מעגל רגלה וכלדרךיה יכנו: = אליטט ימיו ושמאול
 הסר רגלה מרע:

ה * בני לחכמתי הקשיבה לתבונתי הטאונה: = לשמר מזמות ודעת
 שפתייה ינצרו: = כי נפת תטפנה שפתי זרה וחלק משמן חכה: = ואחרייתה
 מרה כלענה חדה כחרב פיות: = רגליה ירדות מות שאול צעניה יתמכו:
 = ארח חיים פרחפלק נעו מעגלתייה לא תדע: = ועתה בנים שמערלי
 ואליתסורו מאמררפי: = הרחק מעליה דרכה ואליתקרב אליפתח ביתה:
 = פדתו לאחרים הודך ושנתה לאכזרי: = פדישבעו זרים כחה ועצביה
 בבית נכרי: = ונהמת באחרייתה בכלות בשרה ושארה: = ואמרת איד
 שנאתי מוסר ותוכחת נאץ לבי: = ולאשמעתי בקול מורי ולמלמדי
 לאהייתי אוני: = כמעט הייתי בכלירע בתוך קהל ועדה: = שתהמים
 מבורה ונזלים מתוך בארה: = יפוצו מעיניה חוצה כרחבות פלגרים:
 = יהיילך לבדה ואין לזרים אתה: = יהימקורך ברוד ושלח מאשת גערה:
 = אילת אהבים ועלתיון דדיה ירוה בכליעת באהבתה תשגה תמיד:
 = ולמה תשגה בני בורה ותחבק חק נכריה: = כי נכח ועיני יהיה דרכיאיש
 וכלימעגלתיו מפלס: = עונותיו ילכדנו אתהרשע ובחבלי חטאולו יתמד:
 = הוא ימות באין מוסר וברב אולתו ישגה:

ו * בני אמערכת לרעה תקעם לזר כפיה: = נוקשת באמררפיה ללכדת
 באמררפיה: = עשה זאת אפוא ובני והנצל כי באת בכדירעה לך התרפס

אל - לא תג'על נומיה לעיונך וגפליה לג'פונך. **הנצל** - אתכליך כל גזאל מן אל-יד וכל-טיר מן אל-פקוסיה. **לך** - אמצי אילא אל-נמליה יא כסלאן אנצ'ור אטראייקהא ואתעלם. **אשר** - אלדי לים ליהא אימר מתוולי וחאכם. **תכין** - תיהייר פיל ציף טועמאה תג'מע פיל חציר מיגליהא. **עד** - חיתא אימתיה יא כסלאן תיטאג'יע אמתיה תיקום מן נומתך. **מעט** - קליל נומאת קליל גפלות קליל תיענוק דין לי יטאג'יע. **ובא** - ויג'י כל סאעי פוקרו ונקצו פי רג'ול צאחיב תיריס. **אדם** - אנסאן אל-קביה רג'ול אל-גיש מאצי תיערווג' אל-תום. **קוריץ** - גאמזו פי עיונו פריך פי רגליה מידיל פי אצביעו. **תהפוכות** - תיקלובאת פי קלבו חאסיב רדי פי כל ווקת פותאן ירסיל. **על** - עלא דאלך עלא גפליה יג'י תעסו פיסע ינכסיר וליס שיפא. **שש** - סית תג'את הומא בגצ'הון א-ללה וסאבעה כריהות נפסו. **עינים** - עיון עאלייאת ליסאן אל-באטיל וידין סאפיקאת דם ברי. **לב** - קלב חאסיב חוסיבאת אל-גוש רג'לין מסתעג'ילאת לי-ירגדו ליל-רדוויה. **יפית** - לפיץ אל-גריב שאהיד באטיל ומורסיל כצאם בין אכואן. **נצור** - אחפיץ יא אבני וויציית אבוך ולא תיכאליף שריעית אימך. **קשרם** - ארבטהון עלא קלבך דאימן אפקדהון עלא עונאקך. **בהתהלכך** - פי מצייך תדולך פי תיטוג'עך תחפיץ עליך ואין כאן תיצתיקו היא תיכלימך. **כי** - אין וויצייה כל נור ושריעא כל נור וטריק אל חייאת תיוואביך אל-אדאב. **לשמרך** - לי-תחפצ'ך מן זוג'ית רדי מן תינעום ליסאן אל-אג'נבייה. **אל** - לא תתמנא חוסניהא פי קלבך ולא תיגירך פי ג'יפונהא. **כי** - אין פי סבאב אמרה זאנייה ישחד חיתא ריגיף אל כובו וזיג'ית רג'ול נפס עזיזה תיצטאד. **היחתה** - אין כאן יחפן אל רג'ול נאר פי רוורג'ו ואתיאובו לם יחתרקו. **אם** - אין כאן ימצ'י אל רג'ול עלא אל-ג'מראת ורג'ליה לם ינכוו. **כן** - כידה אל דאכיל אילא זוג'ית רפיקו לם יתברה כל בנדק פיהא. **לא** - לם יבהדילו ליל סראק אין יסרוק לי ימלי נפסו אין יג'וע. **ונמצא** - ואין כאן ינוויג'ד אל-סראק יופי אל-טאק סבעא אילא כל מאל ביתו יעטי. **נואף** - זאני מע אמרה נאקץ אל-עקל מתליף נפסו הוא יצנעהא. **נצע** - ובא ובהדליה יווג'אד ומעיאררו לם ינמיחו. **כי** - אין אל-גיריה קתלית חמיות אל-רג'ול ולם ישפוק פי יום אל-נקמיה. **לא** - לם יראיי חצ'רית ג'מיע פידא ולם יאאבי אין יכתור רשוא.

ז - בני - יא אבני אחפיץ אקוואלי וויצייתי תיכבי ענדך. **שמור** - אחפיץ וויצאיי ועיש ושריעתי כי בבו עינך. **קשרם** - ארבטהון עלא אצאביעאך אכתבהון עלא לוח קלבך. **אמור** - קול ליל-עילים אכתי אנתי ומעריפיה ליל-פיהם תינאדי.

וירחב רצויה: - אלהיתן שנה לעיניך ותנומה לעפעפיה: - הנצל כצבי מיד
 וכצפור מיד יקוש: - לך אל נמלה עצל ראה דרכיה וחקם: - אשר אירלה
 קצין שטר ומשל: - תכון בקוץ לחמה אגרה בקציר מאכלה: - עדמתי
 עצל ומשקב מתי תקום משנתה: - מעט שנות מעט תנומות מעט וחקק ידים
 לשקב: - ובאיכהלה ראשה ומחסרה כאיש מגן: - אדם בליעל איש און
 חולה עקשות פה: - קרץ בעיניו מלל מדיב בדולו - ברגליו מרה באצבעותיו:
 - תהפכות! בלבו חרש רע בכליעת מדיב סך 48 - מדינים ישלת: - עליכן
 פתאם יבוא אידו פתע ישבר ואין מרפא: - ששיהנה שנה יהנה וישבע
 מדיב תיפכות - תועבת נפשו: - עינים רמות לשון שקר יודים שפכות דםינקי:
 - לב חרש מחשבות און רגלים ממהרות לרוץ לרעה: - יפח כובים עד
 שקר ומשלח מדינים בין אחים: - נצר בני מצות אביה ואלתמשט תורת
 אמה: - קשרם עליכה תמיד עגדם עלגררתיה: - בהתהלכה תנחה
 אלה בשקבה תשמר עליה והקיצות היא תשיחה: - כי גר מצוה ותורה אור
 ודרך חיים ותוכחות מוסר: - לשמרה מאשת רע מחללת לשון נכריה:
 - אלהתחמד יפיה בלבכה ואלתשקה בעפעפיה: - כי בעדאשה וזנה
 עדכפר לחם ואשת איש נפש יקרה תצוד: - היחתה איש אש בחיקו
 ובגדיו לא תשקפנה: - אם ילה איש עליהגחלים ורגליו לא תכוונה:
 - כן הקא אליאשת רעהו לא ילה כליהנגע בה: - לאיכווה לגנב כי
 יגנב למלא נפשו כי ירעב: - ונמצא ישלם שבעתים אתכליהון ביתו
 יתן: - נאף אשה חסרלב משחית נפשו הוא יעשנה: - נגעזקלון ימצא
 וחרפתו לא תמחה: - כייקנאה חמתגבר ולא יחמול ביום נקם: - לאישא
 פני כלכפר ולא יאבה כי תרבהשחד:

ז * בני שמר אמרי ומצותי תצפן אתך: - שמר מצותי וחה ותורת
 כאישון עיניך: - קשרם עליאצבעתיך כתכם עליוח לבך: - אמר לחקמה

לשמרך - לי תחפצ'ך מן אמרה גריביה מן אנ'נבייה אקוואלהא נעמית. **כי** - אין פי נאפיות ביתי ענד שיכאכי אשרפית. **וארא** - ונצ'רית פיל גושמא אפתהמית פיל בינן גולאם נאקיץ אל-עקל. **עובר** - מאצ'י פיל-סוק קריב קרנתהא וטריק ביתהא יסור. **בנשף** - פיל-עישא פי גרוב אל-ניהאר פי סואד אל-ליל וצ'ולמיה. **והנה** - והוודא אמרה למלקיתו מיוזיניה זאנייה ומחפוצ'ית אל-עקל. **המיה** - האיג'יה היא זאזייליה פי ביתה למ יסכינו רג'ליהא. **פעם** - מרה פיל-זוקאק מרה פיל ווסעאת וליוזיק ג'מיע קרניה תלטא. **והחזיקה** - ואתמסכית פי וקבלית אילו וקחית ווג'יהא וקאלית לו. **זבחי** - אדבייה אסליים עלאי אל-יום וופית נידוראתי. **על** - עלא דאליך כרג'ית למלקיתך לי אצביח ווג'הך ואווג'דך. **מרבדים** - תוכרים כרמית פרשיתי מחבוכאת פי חיביל מצר. **נפתי** - רשית מטגעי מסך וצינאצ'יל ועוד אל-טיב. **לכה** - תעה תא נתרואו יא אצחב חיתא אל-צבאח ניציר פיל-מיוחובין. **כי** - אין לוס אל-רג'ול פי ביתו מאצ'י פי טריק מן ביעיד. **צורר** - צירית אל-פוצ'ה אכאד פי ידו ליום אל-מיעאד יג' לביתו. **הטתו** - מיילתו פי כותרית כלאמהא פי תינעום אשפאפהא דפעתו. **הולך** - מאצ'י וראהא עלא גפליה כל-תור אילא אל-דבח ידכול וכל-קיד אילא אדאב אל-ג'אהיל. **עד** - חיתא יפליח אל-נשאב כבדו כי אסתעג'ול אל-טיר אילא אל-פך ולם יערף אין פי נפסו כאטי הוא. **ועתה** - והלאן יא בינן אסמעו אילי ואצניטו לאקואל תומי. **אל** - לא יימיל אילא אטרייקהא קלבך ולא תגלגא פי אטראיקהא. **כי** - אין כיתירין קותלא רמית וקוניין ג'מיע מקתולינהא. **דרכי** - אטראייק אל-קבר ביתהא נאזילית אילא מיכאדיע אל-מות.

ח-הלל - הוולא אל-עילים תינאדי ואל פיהים תג'על צוותיהא. **בראש** - פי-ראס אל-עלוואת עלא אל-טרויק מכאן סוכאך אנתצבית. **ליד** - למכאן אל-אבוואב לתום אל-קרייה מדכל אל-אבוואב יתגני. **אליכם** - אליכון יא סאדאת אנאדי וצוטי מע בני אל-אנסאן. **הבינו** - אפתהמו יא יוגשמא חידאקה ואל-ג'והלא אפתהמו אל-עקל. **שמעו** - אסמעו אין כלאם אל-תדביר אכלים ומפתח אשפאפי מסתיקמה. **כי** - אין חק יהג'י הנכי וכרהית אשפאפי אל צ'ולם. **בצדק** - פיל-עדל ג'מיע אקואל תומי לוס פיהון אעווג' ומיערווג'. **כולם** - כוליהון לאייקין ליל-פיהים ומסתיקמה לזוג'דין אל מעריפיה. **קחו** - אקבלו אדאבי בלא פוצ'א ומעריפיה אחסאן מן דהב אל-אבריו אל-מכתארה. **כי** - אין חוסניה אל-עילים אכתר מן אל-ג'וואהיר וג'מיע אגראייץ למ יסוואה. **אני** - אנא אל-עילים סכנת חידאקה ומעריפית חוסיבת אווג'ד. **יראת** - כוף א-ללה באגניצ'ית רדי ג'בווייה ואקתידר וטריק רדי ותום תיקוליבאת בגניצ'ית. **לי** - אילי אל-שור ואל-שריעא אנא אל-פיהים אלי אל-סוג'אעה.

אחתי את ומדע לבינה תקרא: ׀ לשמרך מאשה זרה מנכרתי אמריה
 החליקה: ׀ כי בחלון ביתי בעד אשנבי נשקפתי: ׀ וארא כפתאים אבינה
 כבנים גער חסרילב: ׀ עבר בשוק אצל פנה ודרך ביתה יצעד:
 ׀ בנשיך בערביום באישון לילה ואפלה: ׀ והנה אשה לקראתו שית זונה
 ונצרת לב: ׀ המיה היא וסררת כביתה לאישכנו רגליה: ׀ פעם בחיץ
 פעם ברחבת ואצל כלפנה תארב: ׀ והחזיקה בו ונשקהלו העזה פניה
 ותאמר לו: ׀ זבתי שלמים עלי היום שלמתי נדרי: ׀ עלכו יצאתי
 לקראתה לשחר פניה ואמצאך: ׀ מרבדים רבדתי ערשי חטבות אטון
 מצויים: ׀ גפתי משככי מר אהלים וקמזן: ׀ לכה נרוה דדים עדיהבקר
 נתעלסה באהבים: ׀ כי אין האיש בביתו הלך בדרך מרחוק: ׀ צוריהכסף
 לקח בידו ליום הנסא יבא ביתו: ׀ הטתו ברב לקחה בחלק שפתייה
 תדיחנה: ׀ הולך אחריה פתאם כשור אלטבח יבוא וכעכס אלימוסר
 אויל: ׀ עד יפלה חיץ כבדו כמהר צפור אלפח ולא ידע כירכנפשו הוא:
 ׀ ועתה בני שמעלי והקשיבו לאמררפי: ׀ אליגשט אידרכיה לבך
 אלימתע בנתיבותיה: ׀ כירכבים חללים הפילה ועצמים כליהרוגיה: ׀ ורכי
 שאול ביתה יורדות אליחדריות:

ח ׀ הלאיחכמה תקרא ותבונה תתן קולה: ׀ בראשימרים עלידרך בית
 נתיבות נצבה: ׀ לידשערים לפירקרת מבוא פתחים תרנה: ׀ אליכס אישים
 אקרא וקולי אלבני אדם: ׀ הבינו פתאים ערמה וכסילים הבינו לב:
 ׀ שמעו כינגידים אדבר ומפתח שפתי מישרים: ׀ כראמת יהנה חפי
 ותועבת שפתי רשע: ׀ בצדק כליאמררפי אין כהם גפתל ועקש: ׀ כלם
 גכחים למבין וישרים למצאי דעת: ׀ קחומסריו ואלכספו ידעת מתרוץ
 נבחר: ׀ כירטובה חכמה מפנינים וכלחפצים לא ישורבה: ׀ אניחכמה
 שכנתי ערמה ודעת מזמות אמצא: ׀ יראת יהוה שנאת רע גאה וגאון׃

בי - פי סבאבי אל-צילטין יתצלטנו ואל-ווזרא ירסימו אל-עדל. **בי** - פי סבאבי אל-ריאסא יתרווסו ואל-צ'יכין ג'מיע חוכאם אל-ארץ. **אני** - אנא מיחיבני אחב ומצביחי יווג'דוני. **עושר** - דוליה וכראם ענדי מאל כיתיר וחסניה. **טוב** - חיסין תמרי אחסן מן דהב אל-אבריו ואל-ג'והר ומיג'לי אחסן מן פוצ'ית אל-מכתארה. **באורח** - פי טריק אל-חסניה אמצ'י פי מאבין סוכאך אל-חוכם. **להנחיל** - לי אוורית מיחיבני מאל אל-מוג'וד ומכזינהון אמלי. **יי** - א-ללה כלקני אוולית ג'ראצ'ו קבל אפעאלו מן חין. **מעולם** - מן קדים אתרווסת מן אוול קבל מא כלקית אל-ארץ. **באין** - קבל מא כלקו אל ג'מור כלקית מן לים אעיון סיוואקי אל-מא. **בטרם** - קבל מא אג'באל גרוזו קבל אל-אפאעי כילקית. **עד** - קבל מא כלק אל-ארץ ואל-צוקאקאת וקבל מא כלק טוראב אל-דוניא. **בהסינו** - פי תרתיבו אל-סמוואת תם כינית אנא פי רסמו ביכאר עלא ווג'ה אל-ג'מור. **באמצו** - פי תיאידו אל-שוואביך מן מוק פי תיקויו אעיון אל-ג'מור. **בשומו** - פי ג'עלו ליל-בחר רסמו ומא לם יעדו עלא חפיתו פי רסמו אסאם אל-ארץ. **ואהיה** - וכונית ענדו מירבאייה וכונית מתנזיהא יום בעד יום פרחאניה קודאמו פי ג'מיע ווקת. **משחקת** - פרחאניה פיל דוניא אלדי היא ארצ'ו ותניזיה מע בני אל-אנסאן. **ועתה** - והלאן יא בינין אסמעו אילי יא בכת אטראייקי חפצ'ו. **שמעו** - אסמעו אדאב ואתעלמו ולא תיבטילו. **אשרי** - יא בכת אל-אנסאן אל-אסמיע אלי ליבכיר עלא אבאבי יום בעד יום לי-חפץ'ן כידוד אבאבי. **פי** - אין ווג'דני וג'ד הייאת ויכרוג' רצ'א מן עד א-ללה. וחטאי - וכטאי. פי צ'אלים נפסו כל באגצ'יני חבו אל מות.

ט- חכמות - עילים באנית ביתהא קטעית עיומידהא סבעא. **טבחח** - דבחית אדבייחהא מזג'ית כמריהא איצ'א צפית מדיתהא. **שלחה** - בעתית אג'וורהא תינאדי עלא צ'והור עלוואת אל-קרייה. **מי** - מינו גשים יתקדם להינא נאקיין אל-עקל קאלית לו. **לכו** - אמצ'ו כילו פי טועאמי ואשרבו פי כמר אלדי מזג'ית. **עזבו** - אתריכו יא גושמא אל-ג'ישים ועישו ודוסו פי טריק אל-פיהים. **יסר** - מיאדב אל-מתמסכר כאסיב לו אל-בהדליה ומיווביך ליל-צ'אלים כאשיף עיבו. **אל** - לא תיווביך אלמתמצכר לילא יבגיידך ווביך ליל-עאלים ויחובך. **תן** - עלים ליל-עאלם עילים ותעלם איצ'א עריף ליל-צאליה ויוד שריעא. **תחילת** - אוולית אל-עילים כוף א-ללה ומעריפית אל-קדוסין אל-פיהים. **כי** - אין פי סבאבי יכתרו אייאמך ויזידו אילך סינין אל-הייאת. **אם** - אנכאן אתעלמית אתעלמית אילך ואין כאן אתמצכרית ווחדך תקבל דנבך. **אשת** - זוג'ית אל-ג'אהליה האיג'יה גשימיה ולם תעריף שאיי.

ודרך רע ופי תהפכות שנאתי: * לרעצה ותושיה אני בינה לי גבורה: * בי
 מלכים ומלכו ורזנים יחקו צדק: * בי שרים ישרו ונדיבים כל־שפטי
 צדק: * אני כחב אהבתי * אהבי אהב ומשחרי ימצאני: * עשר־וכבוד אתי
 הון עלק וצדקה: * טוב פרוי מתרוץ ומפו ותבואתי מכסף נבחר: * בארח
 צדקה אהלך בתוך נתיבות משפט: * להנחיל אהבי יוש ואצרחיהם אמלא:
 * יהיה קנני ראשית דרכו קדם מפעליו מאז: * מעולם נסכתי מראש
 מקדמי־ארץ: * באי־תהמות חוללתי באין מעינות נכבד־מים: * בערם
 הרים הטבעו לפני גבעות חוללתי: * עדלא עשה ארץ וחוצות וראש
 עפרות תבל: * בהכינו שמים שם אני בחקו חוג עליפני תהום: * באמצע
 שחקים ממעל בעוז עינות תהום: * בשומו לים־חקו ומים לא יעברפו
 בחוק מוסדי ארץ: * ואהיה אצלו אמן ואהיה שעשעים יום־יום משחקת
 לפני בכליעת: * משחקת בתבל ארצו ושעשעי את־בני אדם: * ועתה
 בנים שמעו־לי ואשרי דרכי ישמרו: * שמעו מוסר ותכמו ואל־תפרעו:
 * אשרי אדם שמע לי לשקד על־דלתתי יום־יום לשמר מזות פתחי: * כי
 מצאי כחב קצאי * מצא חיים ויפק רצון מידוה: * וחטאי חמס נפשו
 כל־משנאי אהבו מות:

ט * חכמות בנתה ביתה חצקה עמודיה שבעה: * טבחה טבחה מסכה
 יינה אף ערכה שלחנה: * שלחה נערתיה תקרא עליגפי מרמי קרת:
 * מרפתי יסר הגה חסר־לב אמרה לו: * לכו לחמו בלחמי ושתו ביו
 מסכתי: * עזבו פתאים וחיו ואשרו בדרך בינה: * יסר לי לקח לו קלון
 ומוכיח לרשע מומו: * אל־תוכח לי פרי־שנאך הוכח לחכם ויאהבך: * תן
 לחכם ויחכם־עוד הודע לצדיק ויוסף לקח: * תחלת חכמה יראת יהוה
 ונדעת קדשים בינה: * כרבי ירבו ימיה ויוסיפו לה שנות חיים: * אס־חכמת
 חכמת לה ולצות לבדך תשא: * אשת כסילות הומיה פתיות ובל־ידעהמה:

וישבה - וג'לסית לבאב ביתהא עלא-כרסי עלוואת אל-קריה. **לקרא** - לי-תינאדי לסאיירין אל-טריק אל-מיסאוויין אטרייקהון. **מי** - מינו גשים יתקדם להינא ונאקין אל-עקל וקאלית לו. **מים** - מא אל-סורקא יחלו וטועאם אל-כפייה יסתיליד. **ולא** - ולם עירין אין קותלא הוואך פי גומיק אל קבר מעזומבהא.

י-משלי - אמתאל סולימן וולאד אל עאלם יפריח אל-אב וולאד אל-ג'אהל תיג'י כסרה לאימו. **לא** - לם ינפעו מיכאזין אל-צ'ולם ואל-חוסניה תיכליין מן אל-מות. **לא** - לם יג'ויע אל-ללה נפס אל-צאליח וכסרית אל-צ'אלימין ידפע עליהן. **ראש** - פקיר צאנע כף מזאן אל-גיש ויד עאמילין תגני. **אוגר** - ג'אמיע מיגלו פי אל-צ'יף וולאד אל-פארז אנכבאל פיל-חציז וולאד אל-מיכנ'יל. **ברכות** - ברכת לראין אל-צאלח ותום אל-צ'אלימין יגטי אל-צ'ולם. **זכר** - דיכיר אל-צאליח ליל-ברכיה ואיסים אל-צ'אלימין כי כשב אל מסוויס. **חכם** - עאלם אל-קלב יכסב וויצאיה וג'אהל אל-אשפאך יתשרכל. **הולך** - מאצ'י בל כמאל ימצ'י למנתכאל ומיערנוג' אטרייקו ינעירין. **קורין** - גאמזי אל-עין יג'עאל כדאר וג'אהיל אל-אשפאך יתשרכאל. **מקור** - מנבע אל-חייאת תום צאליח ותום אל-צ'אלימין יגטי אל-צ'ולים. **שנאה** - בוגצ'ה תשעל אל-פותאן ועלא ג'מיע ג'זרום תיגטי אל-מיהביה. **בשפתי** - פי אשפאך אל-פהים תנוויג'יד אל-עולים וקצ'יב אל-אדאב לג'סאד נאקין אל-עקל. **חכמים** - עולמא יכבו אל-מעריפיה ותום אל-ג'אהיל כסרה קריבה. **הון** - מאל אל-גני קריית קווייתו כסרית אל-פוקרא פוקריהון. **פעולת** - פייעיל אל-צאליח ליל חייאל מיגיל אל-צ'אליים ליל-נקץ. **אורת** - טריק אל-חייאת לתאפיין' אדאב וטאריך אל-תיוובך תאיה. **מכסה** - מיגטי אל-בוגצ'א אשפאך אל-באטיל ומכריג' שניעא הוא רג'ול אל-ג'אהיל. **ברב** - פי כותרית אל-כלאם לם ימניע אל-ג'זרים ומאניע אשפאך פארז. **כסף** - פיצ'ית אל-מכתארה ליסאן אל-צאליח קלב אל-צ'אלימין כל נקץ. **שפתי** - אשפאך אל-צאליח ידכירו אל-כתיירין ואל-ג'אהילין פי נקץ אל-עקל ימותו. **ברכת** - ברכית אל-ללה היא תיגני ולם זייד כדאר מעהא. **כשחוק** - כל צ'חידך ליל-ג'אהיל צינע אל-חפש ואל-עולים לרג'ול אל-פהים. **מגורת** - כוף אלדי כאף מנו אל-צאלם היא תיג'ילו ושהויות אל-צאליחין יעט. **כעבור** - כמא תיעדי אל-זובעא וליסא כידא יעדי אל-צ'אליים וליסו ואל צאליח אסאס אל-דוניא. **כחומץ** - כל כל ליל-סיגין וכל דוכאן ליל-עיגין כידא אל כסלאן לבאעתינו. **יראת** - כוף אל-ללה תיזיד אל-עיימר וסיגין אל-צ'אלימין יקצרו. **תוחלת** - צבר אל-צאליחין פרהה ורג'ווית אל-צ'אלימין תהלך. **מעוז** - קוויה ליל-כאמל טריק אל-ללה וכסרה לפאעילין אל גיש. **צדיק** - אל-צאליח ליל דהר לם יימיל ואל-צ'אלימין לם יסכינו אל-ארין. **פי** - תום אל-צאליח ילפון' אל-עילים וליסאן תיקלובאת תנקיטיע. **שפתי** - אשפאך אל-צאליח יעריפו רצ'א ותום אל-צ'אלימין ייקלובאת.

- וישבה לפתח ביתה על־כסא מרמי קרת: = לקרא לעבר־דרך המְיֻשְׁרִים
 אַרְחוּתָם: = מִי־פָתִי יִסֵּר הַנָּה וְחִסְר־לֵב וְאִמְרָה לוֹ: = מִי־סְגוּבִים יִמְתְּקוּ
 וְלֶחֶם סִתְרִים יִנְעֵם: = וְלֹא־יִדַּע כִּי־רָפְאִים שֵׁם בַּעֲמָקֵי שְׂאֹל קָרְאֶיהָ:
 י * מְשַׁלֵּי שְׁלֵמָה בֵּן חָכֵם יִשְׁמַח־אֵב וּבֶן כְּסִיל תּוֹגַת אִמּוֹ: = לֹא־יִזְעִילוּ
 אוֹצְרוֹת רָשָׁע וְצַדִּיקָה תַצִּיל מִמוּת: = לֹא־יִרְעִיב יְהוָה נֶפֶשׁ צַדִּיק וְהוֹת רָשָׁעִים
 יְהוּדִי: = רֹאשׁ עֵשָׂה כְּיִרְמְיָהּ וְיָד חֲרוּצִים תַּעֲשִׂיר: = אֲגַר בַּסּוּץ בֶּן מִשְׁכִּיל
 נָדָם בְּקִצִּיר בֶּן מְבִישׁ: = בְּרֻכּוֹת לְרֹאשׁ צַדִּיק וּפִי רָשָׁעִים יִכְסֶה חֶמֶס:
 וְזָכַר צַדִּיק לְבִרְכָה וְשֵׁם רָשָׁעִים יִרְקַב: = חֶכֶם־לֵב יִקַּח מִצּוֹת וְאוֹיֵל שְׁפָתַיִם
 יִלְבֹּט: = הוֹלֵךְ בָּתֵּם לֵךְ בַּטַּח וּמַעֲקֹשׁ דִּרְכָיו יִדָּע: = קָרַץ עֵץ יִתּוּ עֲצַבֹת
 וְאוֹיֵל שְׁפָתַיִם יִלְבֹּט: = מְקוֹר חַיִּים פִּי צַדִּיק וּפִי רָשָׁעִים יִכְסֶה חֶמֶס: = שְׂנֵאָה
 תַעֲוֹרֵר מְדַנִּים וְעַל כָּל־פְּשָׁעִים תִּכְסֶה אֶהְבֶּה: = בְּשִׁפְתֵי גְבוּר תִּמְצָא חֲכֵמָה
 וְשִׁבְט לְגוֹ חִסְר־לֵב: = חֲכָמִים יִצְפְּנוּ־דַעַת וּפִי־אוֹיֵל מַחֲתֶה קִרְבָּה: = הוֹן
 עֲשִׂיר קָרִית עֵזוֹ מַחֲתֵת דָּלִים רִישָׁם: = פַּעֲלַת־צַדִּיק לְחַיִּים תְּבוֹאֵת רָשָׁע
 לְחַטָּאת: = אֶרֶץ לְחַיִּים שׁוֹמֵר מוֹסֵר וְעוֹבֵב תּוֹכַחַת מַתְעָה: = מִכְסֶּה שְׂנֵאָה
 שִׁפְתֵי־שֹׁקֵר וּמוֹצֵא דָבָר הוּא כְסִיל: = בָּרֵב דְּבָרִים לֹא יַחְדִּל־פֶּשַׁע וְחוֹשֵׁן
 שִׁפְתָיו מִשְׁכִּיל: = כֶּסֶף גְּבַחַר לְשׁוֹן צַדִּיק לֵב רָשָׁעִים כַּמַּעֵט: = שִׁפְתֵי צַדִּיק
 יִרְעוּ רַבִּים וְאוֹיֵלִים בְּחִסְר־לֵב יְמוּתוֹ: = בְּרַכַּת יְהוָה הִיא תַעֲשִׂיר וְלֹא־יִוֹסֵף
 עֲצָב עִמָּה: = כִּשְׁחֹק לְכִסִּיל עֲשׂוֹת זִמָּה וְחֲכֵמָה לְאִישׁ תְּבוּנָה: = מְגוּרַת
 רָשָׁע הִיא תְּבוֹאֵנוּ וְתֵאֵנַת צַדִּיקִים יִתּוּ: = כַּעֲבוּר סוּפָה וְאִין רָשָׁע וְצַדִּיק
 יִסוּד עוֹלָם: = כַּחֲמִין וְשֵׁנִים וְכַעֲשׂוֹן לְעִינִים כִּן הַעֲצַל לְשִׁלְחִיו: = יִרְאת יְהוָה
 תּוֹסִיף יָמִים וּשְׁנֹת רָשָׁעִים תִּקְצְרֶנָּה: = תּוֹחֲלַת צַדִּיקִים שְׂמִתָּה וְתִקְנַת
 רָשָׁעִים תֵּאבֵד: = מַעוֹז לְתֵם דֶּרֶךְ יְהוָה וּמַחֲתָה לְפַעֲלֵי אָוֶן: = צַדִּיק לְעוֹלָם
 בְּלִי־מוֹט וְרָשָׁעִים לֹא יִשְׁכַּנּוּ־אֲרָץ: = פִּי־צַדִּיק יְגוּב חֲכֵמָה וְלְשׁוֹן תְּהַפְּכוֹת
 תִּכְרַת: = שִׁפְתֵי צַדִּיק יִדְעוּן רָצוֹן וּפִי רָשָׁעִים תְּהַפְּכוֹת:

יא- מאזני - מיוזאן אל גיש כריהית א-ללה וזנית אל כאמיליה רצ'אהו. **בא** - אג'א רג'ול אל-קאצ'יר וג'אב מעהו אל-בהדליה ומע אל-מחתשמין עולים. **תומת** - כומאלית אל-מסתקימין תיסוקהון ותיעורוג' אל-פאג'ירין ינהבון. **לא** - לס ינפע אל-מאל פי יום אל-כלק וחסניה תיכליץ מן אל-מות. **צדקת** - חסנית אל-כאמיל תיסווי אטרייקו ופי צ'ולמו יקע אל-צ'אלם. **צדקת** - חסנית אל-מסתקימין תיכלצהון ופי כסרית אל-פאג'ירין יתשרכלו. **במות** - פי מות אנסאן אל-צ'אלים תהלף רג'וה וצבר אל-קוויין הלכות. **צדיק** - אל-צ'אליח מן אל-צ'יקא אתכלץ ואיג'א אל-צ'אלם עוואצ'ו. **בפה** - פי תום אל-מיראיי יתלף רפיקו ופיל מעריפיה אל-צ'אליחין יתכלצו. **בטוב** - פי חוסנית אל-צ'אליחין תפרח אל-קרייה ופי הלף אל-צ'אלימין גינא. **בברכת** - פי ברכת אל-מסתקימין תעלא אל-קרייה ופי תום אל-צ'אלימין תנהד. **בו** - מכהדיל לרפיקו נאקיץ אל-עקל ורג'ול אל-פהים יסכות. **הולף** - מאצ'י בל עוואן כאשיף אל-צ'יר ואמין אל-רוח מיגטי אל-אמר. **באין** - פי סבאב מנע אל-אשוואר יקע אל-קום ופרג' פי כותרית אל-מישירין. **רע** - כסר ינכסר אין כפל אל-גריב ובאג'יץ דקיין אל-כפוף יג'לוס למנתקאל. **אשת** - זוג'ית אל-חיץ תסנדו כראם ואל-קוויין יסנדו אל-דוול יה. **גומל** - מיג'אזי נפסו רג'ול פאצ'יל ומיעכיר ג'סדו הוא רג'ול אל-קאסי. **רשע** - אל-צ'אלם צאניע פיעיל אל-באטייל וזאריע חסניה תנפע ליל-חייאת וראגד אל-ראדוויה למותו. **תועבת** - כריהית א-ללה תיערווג' אל-קלב ורצ'א כאמילין אל-טריק. **יד** - מן יד אל-רג'ול ליד אל-אמרה לס יתברה רדו ונסל אל-צ'אליחין אתכלץ. **נזם** - כמא כוזאם אל-דהב פי אנף אל-כנזיר כידא אמרה חוסניה וזאייילית אל-צ'וק, **תאות** - שהווית אל-צ'אליחין פקט חוסין רג'ווית אל-צ'אלימין כיליק. **יש** - מווג'וד רג'ול כרים וא-ללה ביזיד מאלו ומאניע מן אל-מסתקימאם פאקט ליל-נקץ. **נפש** - נפס אל-ברכיה תתדסם ואל-מירווי איצ'א הוא יתרווא. **מנע** - מאניע אל-מגל יסובו אל-אומאם וברכיה לראץ באייע אל-מגל. **שוחר** - טאליב אל-חיסין יפתיש רצ'א ומלתימיים רדוויה תיג'ילו. **בוטח** - מינתיכיל פי דולתו הוא יקע וכי וורק אל סג'אר אל-צ'אליחין ינביתו. **עוכר** - מיעכיר ביתו יווראת אל-ריח ואל-ג'ואהיל עבד לעאליים אל-קלב. **פרי** - תמר אל-צ'אליח סג'אר אל-חייאת וכאסיב אל-אנפוס הוא אל-עאליים. **הן** - הוולל אל-צ'אליח פיל ארץ יתצ'אזא כלי ענף אין צ'אלים וכאטי.

יב- אוהב - מיחוב אל-אדב מיחוב אל-מעריפיה ובאג'יץ תיווביך ג'אהל. **טוב** - חיסין יכרוג' רצ'א מן ענד א-ללה ורג'ול חוסיבת ילתיזים. **לא** - לס יתרחב אנסאן בל-צ'ולם ושורש אל-צ'אליחין לס יימיל. **אשת** - זוג'ית דוחיל תאג' ג'זאהא וכל-סוס תינגנל פי עוצ'אמו מרת אל-רדייה. **מחשבות** - חוסיבאת אל-צ'אליחין חוכים אשוואר אל-צ'אלימין גיש.

יא * מאזני מרמה תועבת יהוה ואבן שלמה רצונו: = בא ודון ויבא קלון ואת צנענים חכמה: = תמת ישירים תנתם וסלף בגדים סזכ ופנס סר ישדם: = לא יועיל הון ביום עברה וצדקה תציל ממות: = צדקת תמים תישר דרכו וברשעתו יפל רשע: = צדקת ישירים תצילם ובהות בגדים ילקחו: = במות אדם רשע תאבד תקנה ותוחלת אונים אבדה: = צדיק מצרה נחלץ ויבא רשע תחתיו: = בפה תגף ישחת רעהו ובלעת צדיקים יחלצו: = בטוב צדיקים תעלץ קריה ובאבד רשעים רנה: = בברכת ישירים תרום קרת ובפי רשעים תהרס: = גדל רעהו חסר לב ואיש תבנות יחריש: = הולך רכיל מגלה סוד ונאמר רוח מכסה דבר: = באין תחבלות יפליעם ותשועה ברב יועץ: = רע ירוע כירעב וך ושנא תוקעים בוטח: = אשת הן תתמוך כבוד וצריצים יתמכר עשר: = גמל גפשו איש חסד ועבר שארו אכזרי: = רשע עשה פעלת ישקר ורע צדקה שכר אמת: = כד צדקה לחיים ומרדף רעה למותו: = תועבת יהוה עקש רלב ורצונו תמימי דרה: = ד ליד לא יגכה רע ורע צדיקים נמלט: = גום זהב באף חזיר אשה יפה וסרת טעם: = תאנת צדיקים אר טוב תנת רשעים עברה: = יש מפור ונוסף עוד וחשך מישר אר למחסור: = גפשי ברכה תדשן ומרה גסה הוא יורא: = מגע בר יקברו לאום וברכה לראש משכיר: = שחר טוב ובקש רצון ודרש רעה תבאנא: = בוטח בעשרו הוא יפל וכעלה צדיקים יפרחו: = עבר ביתו ינחל רוח ועבד אויל לחכמלב: = פרי צדיק עצ חיים ולקח גפשות חכם: = הן צדיק בארץ ישלם אף כירשע וחוטא:

יב * אהב מוסר אהב דעת ושונא תוכחת בער: = טוב יפיק רצון מידוה ואיש ממות ירשע: = לא יכון אדם ברשע ושרש צדיקים בלימוט: = אשת חיל עטרת בעלה וקרוב בעצמותיו מכישה: = מחשבות צדיקים

דברי - כלאם אל-צ'אלימין לאטי דם ותום אל-מסתקימין מלאצהון. **הפוך** - ינקלבו אל-צ'אלימין וליסהון ובית אל-צאליחין יתבת. **לפי** - עלא קד פהמו ינשיכיר אל-רג'ול ומיערווג' אל-קלב יכון ליל-בהדליה. **טוב** - חיסין מיבהדל ועבד אילו לנפסו מן מתכרם ונאקץ טועאם. **יודע** - צאליח עאריף גראץ' בהימתו ואל-ברחם על צ'אלימין הוא רג'ול אל-קאסי. **עובד** - פאליח ארצ'ו ישבע טועאם וראג'יד אל-פאריגין נאקין אל-עקל. **חמד** - אחמנא אל-צ'אלים מציידיה אל-ראדיין ושורש אל-צאליחין יפרע. **כפסע** - פי ג'ורים אל-אשפאף יתעוורר אל-רדי ויכרוג' מן צ'יקא אל-צאלה. **מפרי** - מן תמר תום אל-רג'ול ישבע חיסין וג'וזא ידין אל-אנסאן יג'אזי אילו. **דרך** - טריק אל-ג'ואהיל מסתיקאם פי הצ'ריתו וסמיע ליל-שור הוא רג'ול אל-עאלים. **אויל** - אל ג'אהיל פי יום משויתו ינעריף גצ'בו ומיגטי אל-בהדליה חאדיק. **יפיה** - לאפיץ' אל-אמניה יכביר אל-עדל ושאהיד אל-באטיל גיש. **יש** - מווג'וד לאפיץ' מן תומו כלאם כנקוב אל-סיף וליסאן אל-עולמא שיפא. **שפת** - לפיץ' אל-חק תיתרתב ליל אבאד וחיתא לחצ'א ליסאן אל-באטל. **מרהת** - גיש פי קלב האסיבין אל רדי ואל-מישיירין סלאם פרהה. **לא** - לם יתצאדף ליל-צאליח כל גיש ואל-צ'אלימין אמתלו רדי. **תועבת** - כריהית א-ללה אשפאף אל-באטיל וצניעין אל-אמניה רצ'א. **אדם** - אנסאן אל-חאדיק יגטי אל-מעריפיה וקלב אל-רג'ולהא ינאדי אל-ג'והל. **יד** - יד אל-נשיטין תחכום ויד אל-גיש תיסיר ליל-צ'ריבה. **דאגת** - הצרה פי קלב אל-רג'ול יחכיאה וכלאם אל-חיסין יפריהא. **יתר** - אזווד מן רפיקו אל-צאליח וטריק אל-צ'אלימין תיתויהון. **לא** - לם ישלוויט אל גשאש צידו ומאל רג'ול אל-נשיט עזין. **באורה** - פי טריק אל-חסניה חייאת וטריק סוככהא לם מווג'וד פיהא מות.

יג - בן - וולד אל-עאלם מן אדאב אל-אב ואל-מתמצכר לם סמיע תאדיב. **מפרי** - מן תמר תום אל-רג'ול יאכול חיסין ונפס אל-פאג'ירין תאכול אל-צ'ילים. **נוצר** - האפיץ' תומו האפיץ' נפסו פאתה אשפאפו כסרה תיג'ילו. **מתארה** - משתהי שהוויה וליסו נפסו כסלאניה ונפס אל-גישיטין תיתדסם. **דבר** - כלאם אל-באטל יבגוץ' אל-צאליח ואל-צ'אלים יכג'יל וימעיר. **צדקה** - חסניה תיחפץ' כומאלית אל-טריק ואל-צ'ולמיה תיערווג' כיטייה. **יש** - מווג'וד צאניע נפסו גיני וליס ענדו שאיי צאנע נפסו פקיר וענדו מאל כיתיר. **סופר** - פידא נפס אל-רג'ול דולתו ואל-פקיר לם סמיע ומיה. **אור** - נור אל-צאליחין ינוויר ונור אל-צ'אלימין יעתיים. **רק** - פקט פיל-קצדה יג'על כיצומיה ומע אל-מישיירין אל-עילים. **הון** - מאל מן סבאב לאש יקיל יג'אמיע שי עלא שי יכתאר מאלו. תוחלת - צבר אל-מסחוביה תיאתי ווג'ע אל-קלב וסג'אר אל-חיתא שהווית אלדי תיג'י. **בז** - מיבהדל אל-אמר תילוף אילו וכאיף וויצ'אייא הוא יתג'אזא.

משפט תחבולות רשעים מרמה: דברי רשעים ארבעים ופי' אשמים יצילם:
הפוך רשעים ואינם ובית צדיקים יעמד: לפי שכלו יהללי איש ונעוה ללב
יהיה לבו: טוב גולה ועבד לו ממתכבד וחסר לחם: יודע צדיק נפש
בהמתו ורחמי רשעים אכזרי: עבד אדמתו ישבע לחם ומרדף ריקים
חסר ללב: חמד רשע מצוד רעים ושרש צדיקים יתן: בפשע שפתים
מוקש רע ויצא מצרה צדיק: מפרי פראיש ישבע טוב וגמול ידראים
מזכ ישוב פי' ישוב לו: דרך אויל ישר בעיניו ושמע לעצה חכם: אויל
ביום יודע כעסו וכסה קלון ערום: יפית אמונה יגיד צדק ועד שקרים
מרמה: יש בוטה כמדקרות חרב ולשון חכמים מרפא: שפתאמת
תכון לעד ועד ארגיעה לשון שקר: מרמה בלב חרש ירע וליועצי שלום
שמחה: לא יאנה לצדיק כליאון ורשעים מלא רע: תועבת יהוה
שפת שקר ועשי אמונה רצונו: אדם ערום כסה דעת ולב כסילים
יקרא אולת: ידחרוצים תמשול ורמיה תהיה למס: דאנה בלבי איש
ישחנה ודבר טוב ישמתנה: יתר מרעהו צדיק ודרך רשעים תתעם:
לא יחרף רמיה צידו והוראדם יקר חרוץ: בארח צדקה חיים ודרך
נתיבה אלמות:

יג * בן חכם מוסר אב וליץ לאישמע גערה: מפרי פראיש יאכל טוב
ונפש בגדים חמס: נצר פיו שמר נפשו פשק שפתיו מחתהלו: מתאהה
ואין נפשו עצל ונפש חרצים תדשו: דבר שקר ישנא צדיק ורשע יבאיש
ויחפיר: צדקה תצר תסדרך ורשעה תסלקה חטאת: יש מתעשר ואין
כל מתרושש והון רב: כפר נפש איש עשרו ורש לאישמע גערה:
אור צדיקים ישמח וגר רשעים ידעה: ריבונותו יתן מצה ואתנועצים
חכמה: הון מתבל ימעט וקבץ עלייד ירבה: תחלת ממשכה מחלה
לב ועץ חיים תאה באה: בן לדבר יתבל לו וירא מצוה הוא ישלם:

תורת - שריעות אל-עולם מנבע אל חיאת לי יזול מן מעאתיר אל-מות. **שכל** - פירזי אל-חיסון יג'על חץ' וטריק אל-פאג'ירין קווי. **כל** - כל האדיק יצנע פיל-מעריפיה ואל-ג'אהיל יבצוט אל-ג'והל. **מלאך** - רסול אל-צ'אלים יקע פי אל-רדי ורסול אמנאת שיפא. **ריש** - אל-פיקור ואל-בהדליה למיבטיל אל-אדאב ותאפיץ' אל-תווביך יתכרם. **תאוה** - שהווית אלדי תיג'י תיסתילוד אל-נפס וכרהית אל-ג'והלא זול מן אל-רדי. **הולך** - מאצ'י מע אל-עולמא יתעלם ומיראפיק אל-ג'והלא ינכיסיר. **חטאים** - אל-חטאיין תרגדהון אל-רדוויה ואילא אל-צאליחין יג'אזי חיסין. **טוב** - חיסין יוורית מאלו לאוולאד אוולאדו ומיכבא ליל-צאלוח מאל כאטי. **רב** - כותרית אל-מיגל פלחית אל-פוקארה ומווג'וד מקטוע בלא חוכים. **חושך** - מאניע קצ'יבו באניץ' אבנו ואל-בחובו מיצבחו בל-אדאב. **צדיק** - צאליח יאכול לשבע נפסו ובטן אל-צ'אלימין תנקץ מן אל-אכל.

יד - **חכמות** - עאלמית אל-נסוואן בנית ביתהא ואל-ג'אהליה פי ידיהא תיהדו. **הולך** - מאצ'י פי מיסתיקאמו כאייף א-ללה ומיערוויג' אטראייקו בהדליה. **בפי** - פי תום אל-ג'אהיל קצ'יב אל-כבריייה ואשפאף אל-עולמא תחפצ'הון. **באין** - פי סבאב ליס אתוואר אל-מעליפי פאצ'י וכיתרית אל-מיגל פי קווית אל-תור. **עז** - שאהד אל-אמאניה לס יגדב ולאפיץ' אל-גידיב שאהיד באטל. **בקש** - פתש אל-מתמצכיר אל-עולים וליסו ומעריפיה ליל-פיהים סהליה. **לך** - אמצ'י מן ביעיד לרג'ול אל-ג'אהיל ואין רפקתו לס תערוף לפץ' אל-מעריפיה. **חכמת** - עולים אל-תאדיק תיפיהמו טריקו וג'הל אל-ג'והלא גיש. **אוילים** - ג'והלא יתרגימו אתאם ובין אל-מסתיקמין רצ'א. **לב** - קלב עארוף מירארית נפסו ופי פרחיתו לס יכטיילט אל-גריב. **בית** - בית אל-צ'אלימין ינהיליך וכימית אל-מסתיקמין יפרע. **יש** - מווג'וד טריק מסתיקאם קודאם אל-רג'ול ואכריתהא אטראייק אל-מות. **גם** - איצ'א פיל-צ'חוד יאתו ווג'ע אל קלב ואכרית אל פרחה כסרה. **מדרכיו** - מן אטראייקו ישבע ונאל אל-קלב ואעלא מינו רג'ול אל חיסון. **פתי** - אל-נאשים יאמין לג'מיע שאיי ואל-תאדיק יפהם לדוסתו. **חכם** - אל-עאלם יכאף ויזול מן אל-רדי ואל ג'והלא מיתכליק ומינתיכיל. **קצר** - קציר אל-אמהאל יצנע אל-ג'והל ורג'ול חאטיב חוסיבאת אל רדייה ינביגיץ'. **נחלו** - וורתו אל-גושמא אל-ג'והל ואל-חאדיקין יתוויג'ו אל-מעריפיה. **שחו** - אנחנו אל-ראדיין קודאם אל-חסנון ואל-צ'אלימין עלא אבוואב אל-צאלוח. **גם** - איצ'א לרפיקו ינביגיץ' אל-פיקור ומחיבין אל-גני כיתירין. **בז** - מיבהדיל לרפיקו כאטי ואל ביחין על פוקרא יא בכתו. **הלא** - הוולא יתוהו חוסיבין אל-רדי ופצ'ל וחק חסיבין אל-חיסון. **בכל** - פי כל תעב יכון פצ'יליה וכלאם אל-אשפאף פקט ליל-נקץ. **עשרות** - תאג' אל-עולמא דולתהון ג'הל אל-ג'והלא ג'הל.

- תורת חכם מקור חיים לסור ממקשי מות: - שכל טוב יתרתו ודרך
 בגדים איתו: - כל יצורים יעשה בנדת וכסיל ופרש אולת: - מלאך רשע
 יפל ברע וציר אמונים מרפא: - ריש וקלון פורע מיסר ושמר תוכחת
 יכבד: - תאנה נדוה תערב לנפש ותועבת כסילים סור מרע: - כחב הלוי
 - הולך את חכמים כחב וקסם - יחכם ורעה כסילים ירוע: - חטאים תרדף
 רעה ואת צדיקים ילם טוב: - טוב יחיל בגריבנים וצפון לצדיק חיל
 חוטא: - רב אכל ניר ראשים ויש נספה בלא משפט: - חושך שקבו
 שונא בנו ואהבו שחרו מוסר: - צדיק אכל לשבע נפשו ובטן רשעים
 תחסר:

יד * חכמות גשים בנתה ביתה ואולת בידיה תהרסנו: - הולך בישרו
 ירא יהוה ונלוז דרכיו בודו: - כפי אויל חטר גאנה ושפתי חכמים
 תשמורם: - באין אלפים אבוס בר ורבתבואות בכל שור: - עד אמונים
 לא יכזב ויפיה כזבים עד שקר: - בקשליח חכמה ואין ונדעת לנבון נקל:
 - לך מגד לאיש כסיל ובל ידעת שפתי דעת: - חכמת צרום הבין דרכו
 ואולת כסילים מרמה: - אילים גליץ אשם ובין ישרים רצון: - לב יודע
 מרת נפשו ובשמחתו לא יתערב זר: - בית רשעים ישמד ואהל ישרים
 יפרית: - יש דרך ישר לפני איש ואחריתה דרכימות: - גסבשחק וכאבל
 ואחריתה שמה תוגה: - מדרכיו ישבע סוג לב ומעליו איש טוב: - פתי
 יאמין לכל דבר וערום יבין לאשרו: - חכם ירא וסר מרע וכסיל מתעבר
 ובטוח: - קצראפים יעשה אולת ואיש מזמות ישנא: - נחלו פתאים אולת
 וערומים יתרו דעת: - שחו רעים לפני טובים ורשעים עלישערי צדיק:
 - גסלרעהו ישנא רש ואהבי עשיר רבים: - בדרעהו חוטא ומחונן -
 עניים - יעניש אשריו: - הלואיתעו חרשי רע וחסד ואמת חרשי טוב:
 - בכל יעצב יהוה מותר ודבר שפתיים ארל מחסור: - עטרת חכמים עשרם

מציל - מיכליץ אל ארווח שאהיד אל חק ולאפיץ אל-גדיב רג'ול אל-גיש. **ביראת** - פי כוף א-ללה מנתכאל אל-קוויה ולבנינו יכון מלג'א. **יראת** - כוף א-ללה מנבע אל-חיאת לי יזול מן מיעאתיר אל-מות. **ברב** - פי כותרית אל-קום בהג'ית אל-מאליך ופי סבאב לים אומאם כסרית אל-עזיר. **ארך** - טוויל אל-אכלאק מן כותרית אל-פהים וצ'ייק אל-רוח ירפע אל ג'הל. **חיי** - חיאת אל-ג'סאד קלב אל-שיפא וכל סוס ינגול פיל עוצ'אם אל-גיריה. **עושק** - צ'אלם אל-פקיר מימעיר כאלקו וכיכרימו בחון על מסכין. **ברעתו** - פי רדנותו ינדיפע אל-צ'אלם ומילתיג'י פי מותו צאליה. **בלב** - פי קלב אל פהים תנחט אל-עילים ופי מאבין אל-ג'והאל תינכיסיר. **צדקה** - אל-חוסניה תיעלי אל-שיעוב ופצ'ל אל אומאם נקץ. **רצון** - רצ'א אל-מאליך לעבד אל-פאריז וכלקו תכון כג'ליה.

טו - **מענה** - ג'וואב אל-לטיף ירגיע אל-חומיה וכלאם אל-כדאר יטאליע אל-ג'צ'ב. **לשון** - ליסאן אל-עולמא יתחסין אל-מעריפיה ותום אל-ג'והאל ילפין אל-ג'הל. **בכל** - פי כל מכאן עיון אל-ללה נוצ'יראת רדיין וחוסנין. **מרפא** - שיפא אל-ליסאן סג'אר אל-חיאת ואל-עירוויג' פיהא כסרה לנפסו. **אויל** - אל-ג'אהיל יכרה אדאב אבו וחסנין אל-תוובך יחדק. **בית** - בית אל-צאליה מכזאן עצ'ים ופי כותרית אל-מגל אל-צ'אלימין אתעכרית. **שפתי** - אשפאף אל-עולמא יתוויג'ו אל-עקל ולאכין עקל אל-ג'והאל לס חק. **זבח** - אדביח אל-צ'אלימין כרהית א-ללה וצלאת אל-מסתיקמין רצ'א. **תועבת** - כרהית אל-ללה טריק אל-צ'אלים וראגיד על חסניה ינחב. **מוסר** - אדאב אל-רדי לתאריך אל-טריק באגין אל-תוובך ימות. **שאול** - אל-קבר ודאר אל-הילאק קיבאל א-ללה איצ'א אין קילוב בני אל-אנסאן. **לא** - לס יחיב אל-מתמצכר אל-תוובך אילא אל-עולמא לס ימצ'י. **לב** - קלב אל-פרתאן יחסין אל-ווג'ה ופי קדר אל-קלב רוח אל-מכסורה. **לב** - קלב אל-פהים יפתיש אל-מעריפיה ותום אל-ג'והאל ידבר אל-ג'והאל. **כל** - כל איאם אל-פקיר רדיין וחיסין אל-קלב צ'יפיה דאימן. **טוב** - חיסין קליל פי כוף א-ללה מן מכזאן כיביר והמיה פי. **טוב** - חיסין באקית אל-כצ'רה ומיחביה תם מן תור מעלופ ובוג'צה פי. **איש** - רג'ול אל-כלקיני ישעאל פיתאן וטוויל אל-אכלאק יהדי אל-כצומיה. **דרך** - טריק אל-כסלאן כסייג אל-שוף וטריק אל-מסתיקמין מיעזליה. **בן** - וולאד אל-עאלים יפריח אל-ב ואנסאן אל-ג'אהל מיבהדיל אמו. **אולת** - אל-ג'הל פרח לנאקין אל-עקל ורג'ול אל-פהים יסווי טריק לי ימשי. **הפר** - מיבטיל אל-חוסית מן סבאב לים שור ופי כותרית אל-מישירין תחבת. **שמחה** - פרח ליל רג'ול פי ג'וואב תומו וכלאם פי ווקתו אש קדר חיסין. **אורח** - טריק אל-חיאת מן פוק אל-פאריז לאג'ל יזול מן ג'והנם אל-תחתנייה.

אולת כסילים אולת: ׀ מציל נפשות עד אמת ופיח כובים מרמה: ׀ ביראת יהוה מבטח'עו ולבניו יהוה מחסה: ׀ יראת יהוה מקור חיים לסור ממוקשי מות: ׀ כרבעם הדרת'מלך ובאפס לאם מחתת רזון: ׀ אך אפים רבתבונה וקצרות'רוח מרים אולת: ׀ חיי בשרים לב מרפא ורקב עצמות קנאה: ׀ עשק דל חרף עשהו ומכבדו חגן אביו: ׀ ברעתו ידחה רשע וחסה במותו צדיק: ׀ בלב גבון תנוח חכמה ובקרב כסילים תודע: ׀ צדקה תרומס'גוי וחסד לאמים חסאת: ׀ רצון'מלך לעבד משקיל ועברתו תהיה מביש:

טו ׀ מענה'רך ישיב חמה ודבר'עצב יעלה'אף: ׀ לשון חכמים תיטיב דעת ופי כסילים יביע אולת: ׀ ככל'מקום עיני יהוה צופות רעים וטובים: ׀ מרפא לשון עץ חיים וסלף כה שבר ברוח: ׀ אויל ינאץ מוסר אביו ושמר תוכחת יערים: ׀ בית צדיק חסן רב ובתבואת רשע נעכרת: ׀ שפתי חכמים יזרו דעת ולב כסילים לא'כן: ׀ זבח רשעים תועבת יהוה ותפלת ישרים רצונו: ׀ תועבת יהוה דרך רשע ומרדף צדקה יאהב: ׀ מוסר רע לעזב ארח שונא תוכחת ימות: ׀ שאול ואבדון נגד יהוה אף כילבות בגיא'אדם: ׀ לא יאהב'לץ הוכח לו אלי'חכמים לא ילך: ׀ לב שמח יטב פנים ובעצבת'לב רוח נכאה: ׀ לב גבון ובקש'דעת כתיב ופי כסילים ירעה אולת: ׀ כלי'מי עני רעים וטוב'לב משתה תמיד: ׀ טוב'מעט ביראת יהוה מאוצר רב ומתוקמה בו: ׀ טוב ארתת ירק ואהבה'שם משור אבוס ושנאה'בו: ׀ איש חמה יגרה מדון וארך אפים ישקט ריב: ׀ דרך עצל כמשכת חדק וארח ישרים סללה: ׀ בן חכם ישמח'אב וכסיל אדם בווה אמו: ׀ אולת שמחה לחסר'לב ואיש תבונה יישר'לכת: ׀ הפר מחשבות באין סוד וברב יועצים תקום: ׀ שמחה לאיש במענה'פיו ודבר בעתו מודטוב: ׀ ארח חיים למעלה למשקיל למען טור משאול מטה:

בית - בית אל-ג'יבירין יקלע א-ללה ויתבת תכס אל-ארמליה. **תועבת** - כריהית א-ללה חוסיבית אל-רדייה וטאהירין אקוואל אל-חין. **עוכר** - מיעכיר ביתו טאמיע טמאע ובאגין' אל-הדאייה יעיש. **לב** - קלב אל-צאליח יהגי' לי יג'אוויב ותוס אל-צ'אלימין ילפון' רדוויה. **רחוק** - ביעיד א-ללה מן אל-צ'אלימין וצלאת אל-צאליחין יסמע. **מאור** - נור אל-עיון יפריח אל-קלב תכביר אל-חוסיניה תדסים אל-עצ'ם. **אוזן** - אידין אל-סאמעא תווביך אל-חייאת בקרבת אל-עולמא תיבאת. **פורע** - מיכטייל אדאב כאריה נפסו וסאמיע תווביך יכסב אל-עקל. **יראת** - כוף א-ללה אדאב אל-עולים וקבל אל-כראם חושמיה.

טו - **לאדם** - ליל-אנסאן ציפוף אל-קלב ומן א-ללה מנטק אל-ליסאן. **כל** - כל אטראייך אל-רג'ול ראייק פי עיונו ומרתב אל-ארווח א-ללה. **גל** - דוויר אילא א-ללה אפעאייך ויתרתבו חוסבאתך. **כל** - ג'מיע אלדי פייעל א-ללה לכראמו ואיצ'א אל-צ'אלים ליום אל-רדוויה. **תועבת** - כריהית א-ללה כל כבריאת אל-קלב מן יד אילא לידו לם יתברה אל-רדי. **בחסד** - פי אל-פצ'ל ואל-חק ינגיפיר אל-דנב וכוף א-ללה זול מן אל-רדי. **ברצות** - פי רצ'א א-ללה אטראייך אל-רג'ול איצ'א עדווינע יסלימו מעהו. **טוב** - חיסין קליל פיל חסניה מן כותרית מגל בלא חוכים. **לב** - קלב אל-אנסאן יחסוב טריקו וא-ללה ירתיב כטואתו. **קסם** - פאל עלא אשפאף אל-מאליך פיל חוכם לם יגיש בחוכמו. **פלים** - אל-עדל ומיזאן אל-חוכים קודם א-ללה אפעיילו כל ווזנית אל-כיס. **תועבת** - כריהית אל-צולאטין צינע אל-צ'ילום אין פיל חסניה יתרתב אל-כורסי. **רצון** - רצ'א אל-מלוך כלאם אל-עדל ומיכלים מסתיקם ינחב. **חמת** - חימיית אל-מאליך רוסלאת אל-מות ורג'ול אל-עאלם יבטלהא. **באור** - פי נור הצ'רית אל-מאליך חייאת ורצ'א כלגים אל-קיס. **קנה** - מכסב אל-עילים אשקד חיסין אכתר מן דהב אל-אכריו ומכסב אל-פיהם אכתר מן פוצ'ית אל-מכתארה. **נטלת** - סיכית אל-מסתקימין זול מן אל-רדי חאפיין' נפסו חאפיין' טריקו. **לפני** - קבל אל-כסרא כברייה וקבל אל-תעתוור עילו אל-רוח. **טוב** - חיסין וואטי אל-נפס מע אל-מחתשמין מן מיקסים סלאב מע אל-ג'יבירין. **משכיל** - מפריו על אמר יווג'אד חיסין ומינתיכיל פי א-ללה יא בכתו. **להכנס** - ליל עאלים יתסמא פהים וחילו אל-אשפאף זייד שריעא. **מקור** - מנבע אל-חייאת אל-עקל לצאחבו ואדב אל-ג'והלא ג'הל. **לב** - קלב אל-עאלם יפהם קולו ועלא אשפאפו זייד שריעא. **צוף** - כי שהד אל-עסל אקואל אל-סרור חלוין ליל-נפס ושיפא ליל-עצ'אם. **יש** - מווג'וד טריק מיסתיקאם קודאם אל-רג'ול ואכריתאה אטראייך אל-מות. **נפש** - נפס אל-שקייאן שקיית אילו אין טבק עלא תומו וטלב אילו אכל. **איש** - רג'ול אל-קביח חאפיר רדוויה ועלא אשפאפו כל-נאר אל-שאעליה. **איש** - רג'ול תיקוליבאת ישעיל פותאן ואל-פותרג'י יפרסיק אל-צנג'ק.

• בית גאים יסחו יהוה ויצב גבול אלמנה: • תועבת יהוה מחשבות רע וטהורים אמר-נעם: • עכר ביתו בוצע בצע ושונא מתנת יחיה: • לב צדיק יהגה לענות ופי רשעים יביע רעות: • רחוק יהוה מרשעים ותפלת צדיקים ישמע: • מאור-עינים ישמח-לב שמועה טובה תדשדע-צם: • און שמעת תוכחת חיים בקרב חכמים תליו: • פורע מוסר מואס נפשו ושומע תוכחת קונה לב: • יראת יהוה מוסר חכמה ולפני כבוד עונה:

טז • לאדם מערכ-לב ומיהוה מענה לשון: • כל-דרכי-איש יך בעיני ותכן רוחות יהוה: • גל אלי-יהוה מעשיך ויכנו מחשבותיה: • כל פעל יהוה למענהו וגם-רשע ליום רעה: • תועבת יהוה כל-גבה-לב יד ליד לא ינקה: • בתקד ואמת יכפר עון וביראת יהוה סור מרע: • ברצות יהוה דרכי-איש גם-אויביו ישלם אתו: • טוב-מעט בצדקה מרב תבואות בלא משפט: • לב אדם יחשב דרכו ויהוה יכין צעדו: • קסם עלי-שפת-מלך במשפט לא ימלי-פיו: • פלס ומאזני משפט ליהוה מעשהו כל-אבנ-כיס: • תועבת מלכים עשות רשע כי בצדקה יכון כסא: • רצון מלכים שפת-צדק ודבר ישרים יאהב: • חמת-מלך מלאכי-מות ואיש חכם יכפרנה: • באור-פני-מלך חיים ורצונו קעב מלקוש: • קנה-חכמה מהטוב מחרוץ וקנות בינה נבחר מקסה: • מסלת ישרים סור מרע שמר נפשו נצר דרכו: • לפני-שכר גאון ולפני כשלוז גבה רוח: • טוב שפלי-רוח את-חיים ענינים מחלק שלל את-גאים: • משכיל על-דבר ומצא-טוב ובוטח ביהוה אשריו: • לחכם-לב יקרא נבון ומתק שפתים יסוף לקח: • מקור חיים שכל בעליו ומוסר אולים אולת: • לב חכם ישכיל פיהו ועלי-שפתיו יסוף לקח: • צוה-דבש אמר-נעם מתוק לנפש ומרפא לעצם: • יש דרך ישר לפני-איש ואחריתוה דרכי-מות: • נפש עמל עמלה לו כראכה עליו פיהו: • איש בלועל כרה רעה ועל-כתיב שפתי שפתי כאש צרבת: • איש תהפכות ישלח מדון

איש - רג'ול אל-צ'אלים ידגי רפיקו וימצ'י פי טריק לם חיסין, **עצה** - גאמו פיל-עין ליחסוב תיקוליבטא טאביק אשפאפו כמאל אל-רדוויה, **עטרת** - תאג' אל-פוכחה שיכיה פי טריק אל-חסניה תנוויג'יד, **טוב** - חיסין טוויל אל-אכלאק מן אל-סג'יע וחאכים פי נפסו מן מסתמליך בלאד, **בחיק** - פל-חורג' ירתמי אל-בכט ומן א-ללה ג'מיע חוכמו.

יד - **טוב** - חיסין כובזיה נאשפיה וראחא פיהא מן בית מלייאן אדבאייח כיצומיה, **עבד** - עבד אל-פאריז יחכום פי וולאד אל-מכתיג'יל ופי מאבין אכוויה יקסים וויריתיה, **מצרף** - רובאץ ליל-פוצ'ה זכור ליל-דהב ומסתבחון אל-קילוב א-ללה, **מרע** - רג'ול אל-מיאסי יענטט עלא אשפאף אל-גיש באטייל מענטי עלא ליסאן אל-תיערווג', **לעג** - מתמצכיר עלא אל-פקיר מימעיר כאלקו פרחאן ליל כסרה לם יתברה, **עטרת** - תאג' אל-שיוך בני-בינין ופוכרית אל-בינין אבהאתיהון, **לא** - לם לאייק ליל-קביח שופית אל-זוד איצ'א לם לאייק ליל-כרים שופית אל-גיש, **אבן** - ג'ותרת אל-חץ' אל-רשווא פי עין צאחבו אילא ג'מיע אלדי ולתפית פריזו, **מכסה** - מיגטי אל-ג'ורים מופתש אל-מיחביה ומיתני פיל כלאם יפרפיד אל-צנג'ק, **תחת** - תקטע אל-זמיה פיל פהים אחסן מן תצ'רוב אל-ג'אהיל מיתא עצאיה, **אך** - פקט אל-מיכאליף יפתיש רדי ורסול אל-קאסי ירתיסיל פי, **פגוש** - חיסין תיצודוף דוב אל-עדמאן פול רג'ול ולא אל ג'אהיל פי ג'הלו, **משיב** - מיג'אוי רדוויה עוויץ' אל-חוסניה לם תיזול רדוויה מן ביתו, **פוטר** - מיסייב אל-מא אוולית אל-כיצומיה וקבל אין יכטילית אל כצומיה אתרוך, **מצדיק** - מיזיכ אל-צ'אלם ומלזים אל-צאליח כריהית א-ללה איצ'א תינינהון, **למה** - אליש האדה תמאן פי יד אל-ג'אהל לי יכסב עילים ועקל לים, **בכל** - פי כל ווקת חוב אצחאב ואל-אך ליל צ'יקא ינווילד, **אדם** - אנסאן נאקין אל-עקל דאקיק כף כאפיל כופאליה קודם רפיקו, **אוהב** - מיחוב אל-ג'ירים יחוב אל-כיצומיה מיעלי באבו טאלב כסרה, **עקש** - מערווג' אל-קלב לם יווג'אד חיסין וקאליב פי ליסאנו יקע פיל רדוויה, **יולד** - וואליד אל-ג'ואהיל ליל-חיוון אילו ולם יפרח אבו אל-קביח, **לב** - קלב אל-פרחאן יחסן וויג'זה ורוח אל-מכסורה תייביס אל-עצ'ם, **שוחד** - רשווא מן אל-חוריג' אל-צ'אלם יאכוד לי ימיל אטראייק אל-חוכים, **את** - אילא חצ'רית אל-פיהים אל-עולים ועיון אל-ג'אהיל פי טרף אל-ארץ, **כעס** - גצ'אב אילא אבו וולד אל-ג'אהל ומיטרמר לואלידתו, **גם** - איצ'א ג'ירים ליל צאליח לם חיסין איצ'א לם חיסין לי יצ'רוב ליל-כרימין עלא אל-מסתיקאם, **חושך** - מאנע אקוואלו עאריף מעריפיה עזיז אל-רוח רג'ול אל-פיהים, **גם** - איצ'א ג'ואהל צאנטי עאלים ינחיסב טאביק אשפאפו פהים.

וּנְרָגוּ מִפְּרִיד אֱלוֹהֵי: « אִישׁ חָמַס יִפְתָּה רַעְיוֹ וְהוֹלִיכֵוּ בְּדַרְךָ לֹא־טוֹב: »
« עֲצָה עֵינָיו לַחֲשׁוֹב תַּהֲפֹכֹת קֶרֶץ שִׁפְתָיו כְּלֵה רַעַה: » « עֲטַרְת תַּפְאֲרַת
שִׁיבָה בְּדַרְךָ צְדָקָה תִּמְצָא: » « טוֹב אַרְךָ אַפִּים מִגְּבוּר וּמִשָּׁל בְּרוּחוֹ מִלְּכַד
עִיר: » « בַּחֵיק יוּטֵל אֶת־הַגּוֹרֵל וּמִיְהוָה כָּל־מִשְׁפָּטוֹ:

יז « טוֹב פֶּת חֲרָבָה וְשִׁלְוֵה־כֶּה מִבֵּית מֶלֶא וּבַחֲרִירִיב: » « עֲבַד מִשְׁכִּיל יִמְשָׁל
בְּכֹן מִבֵּישׁ וּבַתּוֹךְ אֲחִים יִחַלֵּק נַחֲלָה: » « מִצָּרָה לִכְסֵף וְכוֹר לִזְהָב וּבַחֵן
לְבוֹת יִהְיֶה: » « מֵרַע מִקְשִׁיב עַל־שִׁפְתֵי־אֵן שִׁקָר מִזֵּן עַל־לִשׁוֹן הַתּוֹ: » « לַעֲג
לְרֵשׁ חֲרָף עֲשֵׂהוּ שִׁמַּח לֵאֲדִי לֹא יִנְקָה: » « עֲטַרְת וְסָנִים בְּנֵי בָנִים וְתַפְאֲרַת
בָּנִים אֲבוֹתָם: » « לֹא־נֶאֱמָר לְנֶכֶד שִׁפְתֵי־יִתָר אֵף כִּי־לְגַדִּיב שִׁפְתֵי־שִׁקָר: » « אֲבַדְתָּן
הַשְׁחַד בְּעֵינֵי בְעֵלָיו אֶל־כֵּל־אֲשֶׁר יִפְנֶה יִשְׁכִּיל: » « מִכִּסֵּה־פִשֶׁע מִבְּקֵשׁ אֲהַכֶּה
וְשִׁנֵּה בְּדָבָר מִפְּרִיד אֱלוֹהֵי: » « תַּחַת גַּעֲרָה בַּמִּבּוֹן מַחֲכֹת כִּסִּיל מֵאֵה: » « אֲדִי־מָרִי
יִבְקֹשׁ־רַע וּמִלֶּאֶךְ אֲכַוְוִי יִשְׁלַח־בוֹ: » « פִּגְוֹשׁ דָּב שְׂכוֹל בְּאִישׁ וְאֶל־כִּסִּיל
בְּאוֹלָתוֹ: » « מִשִּׁיב רַעַה תַּחַת טוֹבָה לֹא־חֵיב חֵיִיב טָמוּשׁ רַעַה מִבֵּיתוֹ:
יז פּוֹטֵר מִים רֵאשִׁית מְדוּן וּלְפָנָי הַתְּגַלֵּעַ הַרִיב נָטוּשׁ: » « מִצְדִּיק רָשָׁע
וּמִרְשִׁיעַ צְדִיק תּוֹעֵבֶת יְהוָה גַּם־שִׁנִּיָּהֵם: » « לְמַהֲזֶה מַחִיר בְּיַד־כִּסִּיל לִקְנוֹת
חֲכָמָה וְלִבֵּיאֵן: » « בְּכַל־עַת אַתָּה הֲרַע וְאַחַ לְצָרָה יוֹלֵד: » « אָדָם חֲסַר־לֵב
תִּקַּע כֶּף עָרֵב עָרְבָה לְפָנָי רַעְיוֹ: » « אַתָּה פִּשֶׁע אַתָּה מִצָּה מִגְּבִיָּה פִתְחוֹ
מִבְּקֵשׁ־שִׁבְר: » « עֲקֹשׁ־לֵב לֹא יִמְצָא־טוֹב וְנִהַפֵּךְ כִּלְשׁוֹנוֹ יִפּוֹל בְּרַעְיָה: » « יֵלֵד
כִּסִּיל לַתּוֹגָה לוֹ וְלֹא־יִשְׁמַח אֲבִי נֶבֶל: » « לֵב שִׁמַּח יִיטִיב גִּוְהָ וְרוּחַ נִכְאָה
תִּיבֹשׁ־גֵרָם: » « שֹׁחַד מַחִיק רָשָׁע יִקַּח לְהַטוֹת אֲרַחֲוֹת מִשְׁפָּט: » « אֲתִי־פָנֵי
מִבּוֹן חֲכָמָה וְעֵינֵי כִסִּיל בַּקְצֵה־אֲרִי: » « כַּעַס לְאָבִיו בֶּן כִּסִּיל וּמִמֶּר לִיזְלוֹתָתוֹ:
יז גַּם עָנוּשׁ לְצְדִיק לֹא־טוֹב לְהַקְוֹת נְדִיבִים עַל־יִישָׁר: » « חוֹשֵׁךְ אֲמָרִיו יוֹדַע
דַּעַת חֵיב וְיָי יִמְרָדוּחַ אִישׁ תְּבוּנָה: » « גַּם אֲנִיל מַחֲרִישׁ חֲכָם יִחֲשֵׁב אֲטָם
שִׁפְתָיו נָבוֹן:

יה - לתארה - פי סבאב שהוויתו אל-עאלים יתפש אל-תפרוק ופי אל-פיהים יכטיליט. **לא** - לם וריד אל-ג'אהל פיל עילים פא לאכין אין אנכשאף קלבו. **בבוא** - ברפקת אל-צ'אלם תאתי מעזה אל-בהדליה ואל-מעיאר, **מים** - כמא אל-גמיקין כלאם תום אל-רג'ול וכי וואדי אל-נאבע מנבע אל-עולים. **שאת** - תיכורום ווג'ה אל-צאלם לם חיסין איצ'א לם חיסין לי תימייל אל-צאלית פיל-תוכים. **שפתי** - אשפאף אל-ג'אהל דיכילו פיל כיצומיה ותומו ליל כסראת ינאדי. **פי** - תום אל-ג'אהל כסרה אילו ואשפאפו מעתירא אילא נפסו. **דברי** - כלאם אל-פונג'י כל מתמליתין והומא נזלו למיכאדיע אל-בטן. **גם** - איצ'א מתרכי פי צנעיתו אך הוא לצאחוב אל-מתליף. **מגדל** - כבורג' אל-קווי איסים א-לל'ה פי ירגוד אל-צאלית ויעלא. **הון** - מאל אל-גני קריות קוויתו וכי צור אל-עאלי פי קוביתו. **לפני** - קבל אל כסרה יעלא קלב אל-רג'ול וקבל אל-כראם חושמיה. **משיב** - מג'אוויב כלאם קבל מא יפהם ג'הליה היא לו וכג'ליה. **רוח** - אלהם אל-אנסאן יסתחמיל מרצ'ו ונפס אל-מכסורה מינו יסתחמילהא. **לב** - קלב אל-פהים יכסב אל-מעריפיה ואודן אל-עולמא תיפתיש אל-מעריפיה. **מתן** - עטיית אל-אנסאן יוסיע אילו וקודם אל-אכאביר יג'לסוהו. **צדיק** - זיכי אל-אוולאני פי כיצומתו ויג'י רפיקו ויפחצו. **מדינים** - אל-פוטאן יבטלהון אל-בכת וכין אל-קווין יפיק. **את** - אך אל-מתמרד אקווא מן אל-קרייה אל-קוויה ואל-פונג'י כדראבס אל-קצר. **מפרי** - מן תמר תום אל-רג'ול תשבע בטנו מיגל אשפאפו ישבע. **מות** - אל-מות ואל-חיית פי די אל-ליסאן ומתביהא יאכיל תמרהא. **מצא** - ווג'אד אמרה ווג'אד חיסין ויכרוג' רצ'א מן ענד א-לל'ה. **תחנונים** - תיכודע יכלים אל-פקיר ואל-גני יג'אוויב ווקחתא. **איש** - רג'ול אל-כתירין אצחאבו ניכיסיר ומווג'וד מיחוב לאזק אכתר מן אל-אך.

יט - **טוב** - חיסין פקיר מאצ'י בכמאלו מן מערוויג' אשפאפו והוא ג'אהיל. **גם** - איצ'א בלא מעריפיה נפס לם חיסין ומסתעג'יל פי רג'ליה כאטי. **אולת** - ג'הל אל-אנסאן תיערוויג' טריקו ועלא א-לל'ה יצכוט קלבו. **הון** - אל-מאל זיד אצחאב כיתיר ואל-פקיר מן רפקאתו ינפיריק. **עד** - שאהד באטיל לם יתברא ולאפיץ אל-כיויב לם-יתכלץ. **רבים** - אל-אכאבר יתרג'ו אילא חצ'רית אל-כרים וכל אל-נאס אצחאב לרג'ול אל-כאייר. **כל** - כל אכואת אל-פקיר בגאצ'ו איצ'א אין רפקאתו בעדו מינו וירגדיהון אקוואל לם הומא. **קונה** - כאסיב אל-עקל מוחיב נפסו חאפיץ אל-פיהים יווג'ד חיסין. **עד** - שאהד אל-באטיל לם יתברא ולאפיץ אל-כיויב לם-יהלץ. **לא** - לאייק ליל ג'אהיל דילאל איצ'א לם לאייק ליל עבד יחכום עלא אל-ריאסא. **שכל** - פיהים אל-אנסאן יטוויל כלקו ופכריתו היא בסמאח עלא אל ג'ירים. **נהם** - כהמר אל אסד גצ'אב אל-מאליך וכלטל עלא עשיש רצ'א.

יח « לתאווה יבקש נפרד בכל־תושיה יתגלע: « לא־יחפץ כסיל בתבונה
 כי אס־בהתגלות לבו: « כבוא־רשע בא גס־בו ועם־קלון חרפה: « מים
 עמקים דברי פ־ראיש נחל נבע מקור חכמה: « שאַת פג־רשע לא־טוב
 להטות צדיק במשפט: « שפתי כסיל יבאו כריב ופיו למהלמות יקרא:
 « פ־כסיל מחתה־לו וּשפ־תיו מוקש נפשו: « דברי גרגן כמתלהמים והם
 ירדו חדר־בטון: « גם מתרפה במלאכתו אַח הוא לבעל משוחית: « מגדל־עז
 שם יהיה בו־יריו צדיק ונשגב: « הוּן עשיר קרית עזו וכחומה נשגבה
 במשכתו: « לפג־שבר יגבה לבי־איש ולפני כבוד ענוה: « משיב דבר
 בטרים ישמע אלת היא־לו וכלמה: « רוח איש יכלכל מחלהו ורוח נבאה
 מי ישאנה: « לב גבון יקנה־דעת ואזן חכמים תבקש־דעת: « מתן אדם
 ירחיב לו ולפני גדולים יתנו: « צדיק תראשון כריבו כתיב יא־י־י ובאר־עהו
 וחקרו: « מדינים ישבית הגורל ובין עצומים יפריד: « אַח נפשע מקרית־עז
 כתיב ופחזים י־ מפרי פ־ראיש תשבע בטנו תבואת
 שפתיו ישבע: « מות וחיים ביד־לשון ואה־כיה יאכל פריה: « מצא אשה
 מצא טוב ויפק רצון מיהוה: « תחננים ידבר־רש וְעשִׁיר יענה עזות:
 « איש רעים להתרועע ויש אהב דבק מאח:

יט « טוב־רש הולך בתמו מעקש שפ־תיו והוא כסיל: « גם בלא־דעת נפש
 לא־טוב ואץ ברגלים חוטא: « אַלת אדם תסלף דרכו ועל־יהוה יזעה
 לבו: « הוּן יסוף רעים רבים וְזל מרעהו יפרד: « עד שקרים לא ינקה
 ופ־ית קנבים לא ימלט: « רבים יחלו פג־נדיב וכל־הרע לאיש מתן: « כל
 אחר־שן שנאהו אף כי מרעהו חקש ממנו מרדף אַמרים כתיב לא י־ לוחמה:
 « קנה־לב אהב נפשו שמר תבונה למצא־טוב: « עד שקרים לא ינקה
 ופ־ית קנבים יאבד: « לא־נאנה לכסיל תענוג אף כ־לעבד ומשל בשרים:
 « שכל אדם האריך אפו ותפארלו עבר על־פ־שע: « נהם בכפיר וזף

הות - כסרה לאבו וולאד אל-ג'אהיל וכתסלסול אל-משגול כצאם אל-אמרה. **בית** - אל-בית ואל-מאל ווריתיה מן אל-אבאת ומן א-ל'לה אמרה פאהימיה. **עצלה** - אל-כסל תרמי אל-כבליה ונפס אל-גיש תיג'וע. **שומר** - האמין אל-וויציה האמין נפסו מיבהדיל אטראייקו ימות. **מלות** - מדיין אל'לה ביחין על-פקיר וג'יזא יופי אילו. **יסר** - אדיב אבנך אין מווג'וד רג'ווה ואילא מותו לם תיגרין נפסך. **גדל** - ע'צים אל-חומיה יקבל רשווא ואין כאן תיכליצו ועאד תיזיד. **שמע** - אסמע שור יא אבני ואקבל אדאב לאג'יל תתעלם פי אכרתך. **רבות** - כתירין חוסיבאת בקלב אל-רג'ול ושור א-ל'לה היא תיחבת. **תאות** - שהווית אל-אנסאן אין יצנע פצ'לו וחוסין אל-פקיר מן רג'ול אל-כזאב. **יראת** - כוף א-ל'לה ליל-חייאת ושבעאן יבאת לם יפתיכיר אל-רדוויה. **טמן** - אל-כסלאן טמר ידו פיל קצעא איצ'א אילא תומו לם ירג'יעהא. **ליץ** - ליל-מתמצכר אדיב ואל-גשים יחדק תווביך ליל-פהים יפהם מעריפיה. **משדד** - נאהיב אל-אב יהריב אילא אימו וולאד מיכ'יל וממעיר. **חדל** - אנמניע יא אבני מן לם תסמע אדאב לי-תיתוה מן אקוואל אל-מעריפיה. **עד** - שאהיד אל-קבית יתרג'ים אל-חוכים ותום אל-צ'אלימין יבלאע אל-גיש. **נכונ** - יתרתבו ליל-מתמצכרין אחכאם ואל-כסראת לג' סאד אל-ג'והלא.

כ - ליץ - מתמצכר שארב אל-כמר האיגי' ישרב אל מסכיר וכל תאיהי פי לם יסיר עאלים. **נחם** - המר אל-אסד הובת אל-מאליך מתכאצים מעו כאטי פי נפסו. **כבוד** - כראם אל-רג'ול ינמיניע מן כיצומיה וכל ג'אהל יכטילית פיל-כצומיה. **מחורף** - מן אל-שיתה אל-כסלאן לם יפלה ויטלוב מגיל פיל חציד וליס. **מים** - כמא אל-גמיקין שור פי קלב אל-רג'ול ורג'ול אל-פהים יסתיקי אל-שור. **רב** - כותרית אל-נאס ינאדו ליל-רג'ול פצ'לו ורג'ול אל-אמנאת מינו יווג'אד. **מתהלך** - מתמצ'י פי כומאלו צאליה יא בכת בנינו כלפו. **מלך** - מאליך ג'אליס עלא כורסי אל חוכים מבדיר פי חצ'ריתו כל רדי. **מי** - מן יקול נצ'פת קלבי דוכית מן כטית. **אבן** - וזנית אל-נאקצה וזנית אל זאידיה כילית אל-נאקצה וכילית אל-זאידיה כרהידת א-ל'לה איצ'א תניניהון. **גם** - איצ'א פי אפעאליו יתחקק אל-גולאם אין כאן ראייק אין כאן מסתיקאם פעלו. **אודן** - אידין אל-סאמעא ועין אל-נאצ'רה א-ל'לה ציניע אילא תניניהון. **אל** - לא תחוב נומיה לילא תיפקר אפתח עיונג ואשבע טועאם. **רע** - רדי רדי יקול אל-משתרי וחין יתודה לענדו נישכיר. **יש** - מווג'וד דהב וכותרית מיעאדין ואוואני עזי אשפאך אל-מעריפיה. **לקח** - יאכז תוכבו אין כיפל אל-גריב וענד אל-אג'נבייה ארהטנו. **ערב** - כאפל ליל-רג'ול טועאם אל-באטייל ובעד דאליך יתמלא תומו חיצין. **מחשבות** - אל חוסיבאת פיל אשוור תיתרתב ופיל חיילא אצנע חרב. **גולה** - כאשיף אל-ציר מאצ'י בלעואן ומע אל-דאני פי אשפאפו לם תנג'מע.

מלך וכטל על־עשב רצונו: * הוֹת לְאָבִיו בֶּן כֶּסֶל וְדָלָה וְדָלָה טוֹד מְדִינַי אִשָּׁה:
 * בֵּית וְהוֹן נִחַלַת אָבוֹת וּמִוִּהוֹה אִשָּׁה מִשְׁכַּלַת: * עֲצֵלָה תְּפִיל תְּרַדְמָה
 וּנְפֶשׁ רְמִיָּה תִרְעֵב: * שֹׁמֵר מַצּוֹה שֹׁמֵר נַפְשׁוֹ בּוֹזֵה דְרָכָיו כְּחֹב וְנֶסֶת * יָמוֹת:
 * מְלוּה יְהוֹה חוֹנֵן דָּל וְגַמְלוֹ יִשְׁלֵם־לוֹ: * יִסֵּר בְּנֵה כִּי־יֵשׁ תִּקְוָה וְאֶל־הַמִּיתוֹ
 אֶל־תִּשָּׂא נַפְשׁוֹ: * כְּחֹב גְּדֹל־חֲמָה נָשָׂא עֲנֹשׁ כִּי אִם־תִּצְלִי עוֹד תּוֹסֶף:
 * שָׁמַע עֲצָה וְקָבַל מוֹסֵר לְמַעַן תַּחֲכֵם בְּאֶחְרִיתָהּ: * רַבּוֹת מַחְשָׁבוֹת
 בְּלִבֵּי־אִישׁ וְעֵצַת יְהוָה הִיא תְּקוּם: * תִּאֲוֹת אָדָם חֲסִדוֹ וְטוֹב רֶשׁ מֵאִישׁ
 כְּנֹב: * יִרְאֵת יְהוָה לְחַיִּים וְשָׁבַע יְלִיז בְּלִי־פֶקֶד רָע: * טָמֵן עֲצֵל יָדוֹ
 בַּצִּלְחַת גְּסִי־לְפִידוֹ לֹא יִשִּׁיבָנָה: * לֵץ תִּכָּה וּפְתִי יַעֲרֵם וְהוֹכִיחַ לְנִבּוֹן
 יָבִין דַּעַת: * מִשְׁדָּד־אֵב יִכְרִיחַ אִם בֶּן מִכִּישׁ וּמַחְפִּיר: * חֲדַל־בְּנֵי לְשִׁמְעַ
 מוֹסֵר לְשִׁגוֹת מֵאֲמַר־דַּעַת: * עַד בְּלִיעַל יְלִיז מִשְׁפֵּט וּפִי רָשָׁעִים וּכְלַע־אָוֶן:
 * נָכוֹנוֹ לְלִצִּים שִׁפְטִים וּמַהֲלֵמוֹת לְגוֹ כְּסִילִים:

כ * לֵץ הִיזוֹ הִמָּה וְכִל־שִׁגָּה בּוֹ לֹא יַחֲכֵם: * נָהֵם בְּכַפִּיר אִימַת מֶלֶךְ
 מִתְּעַבְרוֹ חוֹטֵא נַפְשׁוֹ: * כְּכּוֹד לְאִישׁ שֹׁבֵת מְרִיב וְכִל־אֲוִיל יִתְגַּלֵּעַ: * מַחֲרֹף
 עֲצֵל לֹא־יִחַרֶשׁ כְּחֹב וְשָׂאֵל בְּקֶצֶר וְאִוֶּן: * מַיִם עִמָּקִים עֲצָה בְּלִבֵּי־אִישׁ
 וְאִישׁ תְּבוּנָה יִדְלָנָה: * רַב־אָדָם יִקְרָא אִישׁ חֲסִדוֹ וְאִישׁ אֲמוּנִים מִי יִמְצֵא:
 * מִתְהַלֵּךְ בְּחֶמְדוֹ צְדִיק אֲשֶׁר־י בְּנֵי אַחֲרָיו: * מֶלֶךְ יוֹשֵׁב עַל־כִּסְאֵי־דָוִן מוֹרָה
 בְּעִינָיו כִּל־רָע: * מִרְיָאֵמֶר זְכִיתִי לְבִי טְהַרְתִּי מַחְטָאתַי: * אָבוֹ וְאָבוֹן אִיפָּה
 וְאִיפָּה תוֹעֵבֵת יְהוָה גְּסִי־נִיחָם: * גַּם בְּמַעַלְלָיו יִתְנַכְרֵם־נַעַר אֲסוּר וְאִם־יִשָּׁר
 פָּעֵלוֹ: * אֲזַן שִׁמְעַת וְעִין רָאָה יְהוָה עֲשֵׂה גְסִי־נִיחָם: * אֶל־תִּתְּקֵב שִׁנָּה
 פְּתוּרָשׁ פֶּקֶח עֵינָיו שְׁבַע־לַחֲמָם: * רַע רָע יֵאמֶר הַקּוֹנֵה וְאֹזֶל לוֹ אֵן יִתְהַלֵּל:
 * יֵשׁ וְהֵב וְרַב־פְּנִינִים וְכִלִּי יִקָּר שִׁפְתֵי־דַעַת: * לְקַח־בְּגָדוֹ כִּי־עָרַב וְרַב־עַד
 כְּחֹב וְרָחֵם * נִכְרִיָּה תְּכַלְהוּ: * עָרַב לְאִישׁ לֶחֶם שֹׁמֵר וְאַחַר יִמְלֵא־פִידוֹ חֲצִץ:
 * מַחְשָׁבוֹת בַּעֲצָה תְּכוֹן וּבְתַחֲבֹלוֹת עֲשֵׂה מַלְחָמָה: * גּוֹלָה־סוֹד הוֹלֵךְ רַכִּיל

מקלל - מישתם אבו ואימו ינטיפי נורו פי עותמית אל-לילה. **נחלה** - אל-ווראתיה מדהושיה פי אווליתהא ואכיריתהא לם תתברך. **אל** - לא תיקול אג'אזי רדי אסתרג'י אילא א-לילה ויפרג' אילך. **תועבת** - כריהת א-ללה חניה נאקצה וזונה ואיידיה ומיזאן אל-גיש לם חיסין. **מה'** - מן א-ללה פשכאת אל-רג'ול ואל-אנסאן איש קד יפהם טריקו. **מוקש** - מעאתיר אל-אנסאן יבלע מאל אל-קדוס ובעד דאלך יפחץ עלא נידוראתו. **מזרה** - מיודרי אל-צ'אלימין מאלוך אל-עאלם וידורו עליהן לולב אל-ערפאניה. **נר** - נור א-ללה נסמית אל-אנסאן יפתש כל מיכאדיע אל-בטן. **חסד** - פצ'ל וחק יחפצ'ו אל-מאלוך ויסנדו פיל פצ'ל כורסי. **תפארת** - פוכרות אל-אשכאב קוותהון ובהג'ית אל-שיוך שיביה. **חבורות** - אל-בעאג'יר ואל-אג'ראח ינצ'ו פי דווא אל-רדי וצ'רבתא מיכאדיע אל-בטן.

כא - **מלגי** - כסוואקי אל-מא קלב אל-מאלוך פי יד א-ללה עלא כל אלדי יריד ימיילו. **כל** - כל אטראייק אל-רג'ול מסתיקאם בעיונו ומירתב אל-קלוב א-ללה. **עשה** - צינע אל-חסניה וחוכם מיכתאר קודם א-ללה אכתר מן אל-קורבין. **רום** - עילו אל-עיון וסע אל-קלב פלחית אל-צ'אלימין כטא. **מחשבות** - חוסביאת אל-נשיט פקט ליל-פצ'ליה וכל מסתעג'יל פקט ליל-נקץ. **פועל** - פיעיל אל-מאכאזין פי ליסאן אל-ג'ידיב כלאש אל-מדפוע יפתשו אל-מות. **שוד** - נהב אל-צ'אלימין יכסרהון אין רפצ'ו ליצנעו חוכים. **הספכף** - מתקלב טריק אל-רג'ול וגריב וראייק ומסתיקאם פעלו. **טוב** - חיסין אל-ג'ילוס עלא קירנית אל-סטח מן זוג'ית אל-כיצומיה ובית אל-רופקא. **נפש** - נפס אל-צ'אלם אשתהית רדי לם ויוג'אד חיסן פי חצ'ריתו רפיקו. **בענש** - פי ג'רים אל-מתמצכאר יתעלם אל-גשים ופי פרוז אל-עאלים יקבל אל-מעריפיה. **משכיל** - מפריו אל-צ'אלית לבית אל-צ'אלים ומיערווג' אל-צ'אלימין ליל-דרוויה. **טאם** - סאדד אדנו מן צרכי אל-פקיר איצ'א הוא ינאדי ולם יתג'אווב. **מתן** - אל-עטיה באל-סתרה יכסיר אל-כיליק ואל-רשווא פיל-חרג' תכסיר חומיית אל-קוויה. **שמחה** - פרהה ליל-צ'אלית צינעו אל-חכים וכסרה לפעליין אל-גיש. **אדם** - אנסאן אל-תאייה מן טריק אל-פרו בג'מעיית אל-קותלא ינחט. **איש** - רג'ול אל-נאקייח יחוב אל-פרהה ואלדי יחוב אל-כמר ואל-זית לם ינג'ח. **כופר** - פידא ליל-צ'אלית יכון אל-צ'אלים ועוור' אל-מסתקימין יכון אל-פאג'יר. **טוב** - חיסין אל-ג'ילוס פי ארין' אל-בר מן ג'ילוס מע זוג'ית אל-כצומיה ואל-מגצ'וביה. **אוצר** - מכוזן אל-מתמין ואל-זית פי מסכאן אל-עאלים וג'אהיל אל-אנסאן יהליכו. **רודף** - ראג'יד אל-חסניה ואל-פצ'ל יוג'אד חיאת חסניה וכראם. **עיר** - לקריות אל-סאג'יעין טיליע אל-עאלים ואסתמלך אל-קוויה ומנתכאלאה. **שומר** - תאפיין' תוטמו וליסאנו תאפיין' מן אל-צ'וקאת נפסו. **זד** - אל-וויקיה ואל-ג'באר מתמצכר אטמי צאניע בל קצאדיה גצ'אב. **תאות** - שהווית אל-כסלאן תקתילו אין מא ראדו רדיה יצנעו שאיי.

ולפתה שפתיו לא תתערב: • מקלל אביו ואמו ידעו נרו כתיב באישון עי
 באשון חשוך: • גחלה כתיב מבחלת עי מבחלת בראשונה ואחריתה לא תברך:
 • אלתאמר אשלמהרע קנה ליהוה וישע לה: • תועבת יהוה אבו ואבו
 ומאזני מרמה לא טוב: • מיהוה מצעד־גבר ואדם מהיבין דרכו: • מוקש
 אדם גלע קדש ואחר נדרים לבקר: • מזרה רשעים מלך חכם וישב
 עליהם אופן: • גר יהוה נשמת אדם חפש כלי־חֲדָרֵי־בֵּטָן: • חסד ואמת
 יצד־מֶלֶךְ וסעד בחסד כסאו: • תפארת בחורים כחם והדר וקנים שיבה:
 • חברות פצע כתיב חמיק עי חמרוק ברע ומכות חֲדָרֵי־בֵּטָן:

כא • פלג־מים לבי־מֶלֶךְ ביד־יהוה עלי־כל־אֲשֶׁר יחפץ וענו: • כל־דָרֶךְ אִישׁ
 ישר בעיניו ותכו לבות יהוה: • עשה צדקה ומשפט נבחר ליהוה מזבח:
 • רום עינים ורח־לב גר רשעים חטאת: • מחשבות תרוץ אד־למוֹתֶר
 וכל־אֵץ אד־למחסור: • פעל אצרות בלשון שקר תבל נדף מבקש־מוֹת:
 • שד־רשעים יגורם כי מאנו לעשות משפט: • הפספס דרה איש ודר ודר
 ישר פעלו: • טוב לשבת על־פנת־גג מאשת כתיב סדונים עי מדינים ובית
 חבר: • נפש רשע אותה־רע לא־יתן בעיניו רעהו: • בענש־לֵץ יחכמי־פתי
 ובהשקיל לחכם ישח־דעת: • משכיל צדיק לבית רשע מסלה רשעים לרע:
 • אטם אָנוּ מוֹעֲזֵת־גֵל גסיהוא יקלא וקא יענה: • מתן בסתר יכפה־אָף
 וישחד בחס חמה עזה: • שמחה לצדיק עשות משפט ומחנה לפעלי און:
 • אדם תועה מדרך השכל בקהל רפאים ינות: • איש מחסור אהב שמחה
 אהב יין ושמנו לא יעשיר: • כפר לצדיק רשע ותחת ישרים בוגד: • טוב
 שבת בארץ מדבר מאשת כתיב סדונים עי מדינים וקעס: • אוצר־נחמד ושמנו
 כנהו חכם וכסיל אדם יבלענו: • רדף צדקה וחסד ימצא חיים צדקה וכבוד:
 • ציר גברים עלה חכם ויחד עו מבטחה: • שמר פיו ולשונו שמר
 מצרות נפשו: • וד יהיר לץ שמו עושה בעברת ודון: • תאות עצל

כל - טול אל-ניהאר אשתהא שהוואת ואל-צאליח יעטי ולם ימנע. **זבח** - אדבאייה אל-צ'אלימין כריהא לאין פיל לאש יג'יבהון. **עד** - שאהד אל-כדייב יהלך ורג'ול סאמייע ליל-אבאד יכלים. **העז** - וויקיח רג'ול אל-צ'אליים פי הצ'וריתו ומסתיקאם הוא יפהם טריקין. **איץ** - לם ינפע אל-עילים ולא אל-פהם ולא אל-שור קודם הצ'ורית א-ל'לה. **סוס** - אל-כיל מיהייר ליל-חרב ומן ענד א-ל'לה אל-מיעוניה.

כב - נבחר - מכתאר אל ציט מן גינה כיתיר מן אל-פוצ'ה ואל-דהב חץ' אל-חיסין. **עשיר** - אל-גני ואל-פקיר אתצדפו כאליק מלהון א-ל'לה. **ערום** - אל-חיילג'י נצ'ר רדווייה ואתכבא ואל-גשמין מרו ואנג'רימו. **עקב** - ג'יזא אל-אינכידאע כוף א-ל'לה דולה וכראם וחייתא. **צינים** - אל-שוך ואל-שראף פי טריק אל-מיערווג' האפץ' נפסו יבעד מיניהון. **הנוך** - אדב אל-גולמאן עלא קדרת פהמו ותתא אל-שיוך לם יזול מניהא. **עשיר** - אל-גני יחכום פיל פוקרא ואל-מדיון עבד לרג'ול אל-בידיין. **זורע** - זארע אל-תיערווג' יחצוד גיש וקצ'יב אל-חוכם חמיתו יפני. **טוב** - אל-כרים הוא יתברך אין עטא מן טועמו ליל-פוקרא. **גרש** - אטרוד אל-מתמצכר ויכרוג' אל-פוטאן ויכטל חוכם וכהדליח. **אוהב** - מיחויב נצ'יף אל-קלב חץ' פי אשפאפו רפיקו אל-מאליך. **עיני** - עיון א-ל'לה הפצ'ו אל-עקל ויערווג' אל-כאלאם פאג'יר. **אמר** - קאל אל-כסלאן אל-סבע ברה פי מאבין אל ווסעאת אקתאל. **שוחת** - חפרה גמיקה תום אל-מתכלם גריבאת ואל-מנצ'וב א-ל'לה יקע תם. **אולת** - אל-ג'הל מרבוט פי קלב אל-גולמאן קצ'יב אל-אדב יבעדהא מינהו. **עושק** - צ'אלם אל-פקיר לי יכתר לנפסו עאטי ליל-גני פקט ליל-נקין. **הט** - מייל אדנך ואסמע כלאם אל-עולמא וקלבך תג'על למעריפתי. **כי** - אין לטיף אין תחפס'הון פי בטנך יתרתבו ג'מיעאן עלא אשפאפך. **להיות** - ליכון פי א-ל'לה מנתכאלך ערפתך אליום איצ'א אנטא. **הלא** - הוולא כתבת אילך תלאת מראת פי אל-שור ואל-מעריפיה. **להודיעך** - לי אעריפך חקיקת אקואל אל-חק לי תיג'אוויב אקואל אל-חק לראסלינך. **אל** - לא תסלב אל-פקיר אין פקיר הוא ולא תכסע אל-פקיר פי באב אל מג'ליסי כי אין א-ל'לה יכאצים כיצומהון ויבלוץ מן באלצ'ינהון נפס. **אל** - לא תתראפק מע צאחויב אל-כיליק ומע רג'ול אל-חומייה לא תדכול. **פן** - לילא תתעלם אטראיקו ותאכוד מעתירה לנפסך. **אל** - לא תיכון פי דאקיקין אל-כף מן כאפילין אל-אסלאף. **אם** - אין כאן ליס אילך לי תוופי אליש יאכוד מטנג'עך מן תחתך. **אל** - לא תיאכיר טוכס אל-דונייה אלדו צנעו אבאתך.

תמיתנו כרמאנו ידיו לעשות: כ כל־היום התאנה תאנה וצדיק יתן ולא יחשך: כ זבח רשעים תועבה אף כרבומה וביאנו: כ עד־כוכבים יאבד ואיש שומע לנצח ידבר: כ העז איש רשע בפניו יישר הוא טוב יבין פי יבין טוב ורבי פי דרכו: כ אין חכמה ואין תבונה ואין עצה לנגד ידעה: כ טוס מוכן ליום מלחמה וליהיה התשועה:

כב כ נבחר שם מעשר רב מכסף ומזהב חן טוב: כ עשיר ורש נפגשו עשה כלם יהיה: כ ערום וראה רעה טוב וספר פי ונסתר ופתים עברו ונענשו: כ עקב ענוה יראת יהוה עשר וכבוד וחיים: כ צנים פחים בדרך עקש שומר נפשו ירחק מהם: כ חנף לנער עליפי דרכו גם כייחלו לאיסור ממנה: כ עשיר ברשים ימשול ועבד לזה לאיש מלוח: כ זורע עולה טוב יחזיר פי יקצראון ושכט עברתו יכלה: כ טובעיו הוא יברך כיינתו מלחמו לדל: כ גרש לץ וצא מדון וישבת דין וקלון: כ אטב טוב סגור פי סגור לב חן שפתי רעוה מלוח: כ עיני יהוה נצרו דעת ויסלף דברי בגד: כ אמר עצל ארי בחיץ בתוף רחבות ארצת: כ שוחה עמקה פי זרות ועום יהיה טוב יפיל פי יפלישם: כ אילת קשורה בלב נער שכט מוסר ירחיקנה ממנו: כ עשק דל להרבות לו נתן לעשיר אדלמחסור: כ הט אונה ושמע דברי חכמים ולבה תשית לדעת: כ כייגעים כיתשמרם בכטנה יכנו יחזו על־שפתיה: כ להיות ביהוה מבטחה וידעתיה היום אידאתה: כ הלא כתבתי לה טוב שלטום פי שלישים במעצות ודעת: כ להודיעה קשט אברי אמת להשיב אמרים אמת לשלחיה: כ אלתגול־דל כי דליהוא ואליתדכא עני בשער: כ כייזוהו יריב ריבם וקבע אתיקבעיהם נפש: כ אלתתרע אתיבעל אף ואתאיש חמות לא תבוא: כ פדתאלף טוב אנהו פי ארתתיו ולקחת מוקש לנפשה: כ אלתתי בתקעייכה בערבים משאות: כ אסאידלף לשלם לפהייקח משככה מתחתיה: כ אלתסג גבול עולם אשר עשו

חזית - נצ'רית רג'ול מסתעג'יל פי צנעיתו קודם אל-צולאטין ינטיציב לם ינטיציב קודם אל-מעתימין.

כג - **כי** - אין כאן תג'לוס לתאכול מע אל-חאכים פהם תפהם אילא אלדי קודאמך. **ושמת** - ותג'על אל-סכין פי בלועאך אין כאן צאחב שהוויה אנתא. **אל** - לא תשתיהי לטועאמו והוא טועאם אל-גידיב. **אל** - לא תתעב לי תגני מן פהמאך אנמיניע. **התעיה** - אין כאן תילתימיה עינך פי וליסו אין צינעו יצנעו אילו אנ'נאח כלנשר ויטיר ליל-סמא. **אל** - לא תאכול אילא טועאם צ'ייק אל-עין ולא תשתיהי לטועאמו. **כי** - אין כמא יחסוב פי נפסו כידה הוא כול ושראב יקול אילאך וקלבו לויס מעאך. **פתך** - כובזיתאך אכלית חסתפרגיה ותחליף כלאמך אל-לטיפין. **באזני** - פי הצ'רת אל-ג'אהל לא תיכלים אין יבהדיל לפריו כלאמך. **אל** - לא תלחק תוכם אל-דונייא ופי חקלית אל-איתאמא לא תדכול. **כי** - אין פאככהון קווי הוא יכאצם כיצומתהון מעך. **הביאה** - דכיל ליל-אדב קלבך ואדאניך לאקוואל אל-מעריפיה. **אל** - לא תמנע מן אל-גולאם אדאב אין תצ'ריבו פיל קצ'יב לם ימות. **אתה** - אנתא פיל קצ'יב תצ'ריבו ונפסו מן אל-קבר תיכליץ. **בני** - יא אבני אין כאן אתעלם קלבך יפרח קלבי איצ'א אנא. **ותעלוזה** - ויסירו אכלאיי פי תיכולום אשפאפך מסתיקאמה. **אל** - לא יגאר קלבך פיל כאטיין פלאכון פי כוף אל-ל'ה טול אל-ניהאר. **כי** - לאכן מווג'וד אכריה ורג'וזיתך לם תנקיטיע. **שמע** - אסמע אנתא יא אבני ואתעלם ודוס פי טריק קלבך. **אל** - לא תיכון פי שאריבין אל-כמר ובין אל-מתשבריקין לחם ליהון. **כי** - אין אל-סכראן ואל-סרה יופקך ואל-נומיה תילבס אל-מקטיעין. **שמע** - אסמע לאבוך האדה וואלידך ולא תיבהדל אומך ולו צאריית כתייארה. **אמת** - תחקיק אשתירי ולם תיביע עולים ואדב ופיהים. **גיל** - פרח יפרח אבו אל-צאליה ואל-ביכליף וולאד אל-עאלים יפרח פי. **ישמח** - יפרח אבוך ואימך ותיסיר וואלדתך. **תנה** - אנ'על יא אבני קלבך אילי ועיונך אטראייקי תחפין'. **כי** - אין ג'ורה גמיקה אל-זאנייה וכי ביר אל-צ'ייק אל אנ'נבייה. **אף** - איצ'א היא כל כסף תלטה ומע נאס אל-פאג'ירין תיזיד רופקא. **למי** - למן אל-ווייל למן אל-פוקיר למן אל-כצומיה למן אל-תנוויה למן אל-פ'יג'ול על לאש למן חומרית אל-עיון. **למאחרים** - ליל-מתאכרין בסבאב אל-כמר ליג'א'יין יתחצו ממסג'. **אל** - לא תנצ'ור אל-כמר אין יחמר אין יג'על פיל כאס לונו יתמצ'א פיל מסתיקאם. **אחריתו** - אכירתו כל נחש יעיץ' וכל תועבאן ילסע. עיניך - עיונך ינצ'ירי ליל גורבא וקלבך יכלים תיקוליבאח.

אבותיה: = חיות איש וקהיר במלאכתו לפגרים מלכים יתצב בליתיצב לפגי חשכים:

כג * כרתשב לקחום אתימושל בין תבין אתיאשר לפניך: = ושמתי שקין בלעה אסיבעל נפש אתה: = אלתתאו למטעמותיו והוא לחם כובים: = אלתיגע להעשיר מבינתך חדל: = כחוב הקוף פי התעוף עינך בו ואיננו כי עשה יעשהלו כנפים כנשר כחוב ועי פי יעוף השמים: = אלתלחם אלתלחם רע עין ואליתתאו למטעמתיו: = כי וכמושער בנפשו פרהוא אכול ושתה יאמר לך ולבו בלעמד: = פתהאכלת תקואנה ושתת דבריה הנעימים: = באוני כסיל אלתדבר כרובו לשכל מליה: = אלתסג גבול עולם ובשדי יתומים אלתבא: = כרגאלם חזק הואיריב אתריכם אתה: = הקיאה למוקר לבך ואונה לאמרנדעת: = אלתמנע מנער מוסר כרתכנו בשבט לא ימות: = אתה בשבט תכנו ונפשו משאול תציל: = בני אסיחכם לבך ישמח לבי גמאני: = ותעלונה כליותי בדבר שפתיה מישרים: = אליקנא לבך בחטאים כי אסיבראתיהלה פליהיום: = כי אסיש אחרית ותקותר לא תכרת: = שמעאתה בני וחכם ואשר בדרך לבך: = אלתחי בסבאנין בוללי בשך למו: = כייסבא וזולל יורש וקרעים תלביש נומה: = שמע לאביה זה ילדה ואליתבו כיוקנה אמך: = אמת קנה ואליתמכר חכמה ומוסר ובינה: = כחוב נול פי גיל כחוב נול פי גיל אבי צדיק כחוב יול פי וילד חכם כחוב ושמח פי ישמחבו: = ישמחאביה ואמה ותגל וילדתה: = תנה בני לבך לי ועינה דרכי כחוב תדנה פי תצננה: = כישותיה עמוקה וזנה ובאר צרה נכרה: = איהיא כחתף תארב ובוגדים באדם תוסף: = למי אי למי אבוי למי כחוב מונים פי מדינים למי שיה למי פצעים תנם למי חללות עינים: = למאחרים עליהיו לבאים לחקור ממך: = אלתרא יין כי יתאדם כריתו כחוב כחוב פי כחוב עינו ותהלה במישרים: = אחריתו

והיית - ותיכון כיל מיטאג'ע פו קלב אל בחר וכול מיטאג'ע פו ראס אל-צארי. **הכונני** - ותיקול צ'רבני לם מרצ'ית כסרוני לם עיריפית אימתיה אפיק אעוויד אטליבו עאד.

כד - אל - לא תיגאר פו ארג'אל אל-רדוויה ואל תשתיהי. ליתכון מעהון. **כי** - אין נהביה יתג'ו קלביהון ושקא אשפאפון יכלימו. **בחכמה** - פיל עילום ינבניו אל-בית ופיל פיהום יתרחב. **ובדעת** - ופיל מעריפיה אל מיכאדיע יתמלו ג'מיע מאל עזיו ולדיה. **גבר** - רג'ול אל-עאלם פיל קוויה ורג'ול אל-מעריפיה מאייד אל-קוויה. **כי** - אין פי חיאל תצנע אילך אל-חרב ואל-מיגותיה פי כותרית אל-מישיר. **ראמות** - עאלי אל-עין ג'אהיל ואל-עאלים פיל מג'לים לם יפתח תומו. **מחשב** - חאסיב לי יאסי אילו ינאדו צאחיב חוסיבאת אל-רדייה. **זמת** - חוסיבאת רג'ול אל-ג'אהיל ליל-כטא וכריהא ליל-אנסאן אל-מתמצכיר. **התרפית** - אין כאן חיתרכא פו צ'יקית רפיקך כידא תיצ'יק קוויתך פו יום צ'יקתך. **הצל** - כל'ין אל מתאכידן ליל-מות ואל-מימילין ליל-קתל אין כאן תמנע. **כי** - אין תיקול הוודה לם עיריפאן האדה הוולא אל-מירתיב אל-קילוב א-ללה הוא יפהם ותאפינ' נפסך הוא יעריך ויג'אזי ליל-אנסאן כאפעאילו. **אכול** - כול יא אבני עסל אין חיסון ושהאד חילו עלא הנכאך. **כך** - כידא אערף עולים לנפסך ומווג'וד אילאך אכריה חוסניה ורג'וויתך לם תינקיטיע. **אל** - לא תילטא יא צ'אלים עלא מסכאן אל-צאליה ולא תיכריב מכאנו. **כי** - אין סכע מראת יקאע אל-צאליה ויקום ואל-צ'אלימין יעתרו פיל רדוויה. **בנפול** - פו וקע עדוואך לא תפרה ופי עתרתו לא יסיר קלבך. **פן** - לילא ינצ'ור א-ללה ויצעב פי הצ'ריתו וירג'יע עליה גצ'בו. **אל** - לא תחתיריש פיל מיאסיון ולא תיגאר פיל צ'אלימין. **כי** - אין לם תיכון אכרא ליל-רדי צ'ו אל-צ'אלימין נטיפי. **ירא** - כאף מן א-ללה יא אבני ומן אל-מאליך ומע אל-מגירין פיל-אימור לא תיכטילט. **כי** - אין עלא גפליה יקום תעסון וכסרית תינינהון מינו יעריף. **גם** - איצ'א הדולי ליל-עולמא תחקיק אל-ווייג'וה פיל חוכם לם חיסון. **אומר** - קאייל ליל צ'אלים צאליה אנתא ילענו אל-אומאם יבגיצ'ו אל-אומאם. **ולמוכיהים** - וליל-מיוויכין יסתיליד ועליהון תיג'י ברכית אל-כיר. **שפתים** - פיל אשפאף ינבאס אל-מיג'אוייב אקוואל אל-מיסתיקאם. **הבן** - הייר פיל זוקאק צנעיתאך והיירחא פיל-חקליה אילאך ובעד דאליך ינבניו ביתך. **אל** - לא תיכון שאהיד על לאש לרפיקך ולא תיערוויג' פי אשפאך. **אל** - לא תיקול כאלדי צניעו אילי אצנע אילו אג'אזי ליל רג'ול פי פועלו. **על** - עלא חקליה אל-כסלאן מצ'ית ועלא כרם אנסאן נאקיין אל-עקל. **והנה** - והוודא נבאת כילו שוך גטו ווג'וה אל-קיריין וסויג' אחג'ארו אנהדית.

כנחש ישך וכצפעני יפרש: » עיניך יראו זרות ולבך ידבר תהפכות:
 » והיית כשכב בלביים וכשכב בראש חבל: » הכוני בלחילתי הלמוני
 בלידעתי מתי אקוץ אוסיף אבקשנו עוד:

כד « אלתקנא באנשי רעה ואליתאור להיות אתם: » כישד יהגה לבם
 ועמל שפתייהם תדברנה: » בחכמה יבנה בית ובתבונה יתכונן: » ובדעת
 חדרים ימלאו כלהון וקר ונעים: » גברחכם בעוז ואיש דעת מאמידכה:
 » כי בתחבולות תעשה להך מלחמה ותשועה ברב יועי: » ראמות לאויל
 חכמות בשער לא יפתחיהו: » מחשב להרע לו בעלמזמות יקראו:
 » זמת אלת חטאת ותועבת לאדם לץ: » התרפית כיום צרה צר כחכה:
 » הצל לקחים למות ומטים להרג אמתחשור: » כיראתמר הו לאידענו
 זה הלאיתכן לבות והאיכין ונצר גפשה הוא ידע והשיב לאדם כפעלו:
 » אכלבני דבש כריטוב ונפת מלוק עליחכה: » כן ודעה חכמה לנפשה
 אמתצאת ויש אחרית ותקנתה לא תכרת: » אלתארב רשע לנהו צדיק
 אלתשדד רבצו: » כי שבע ופול צדיק וקם ורשעים יכשלו ברעה: » כנפל
 סוב איבד סי אויבה אלתשמח וככשלו אליגל לבח: » פויראה יהוה ורע
 בעיניו והשיב מעליו אפו: » אלתתחר במרעים אלתקנא ברשעים: » כיו
 לאתהיה אחרית לרע נר רשעים דעה: » ירא אתיהוה בני ומלך עמישונים
 אלתתערב: » כרפתאם יקום אדם ופיד שניהם מי יודע: » גסאלה
 לחכמים הכרפנים במשפט בליטוב: » אמר ולרשע צדיק אתה יקבו עמים
 ויעמדהו לאמים: » ולמוכחים ינעם ועליהם תבוא ברכתטוב: » שפתים
 ישק משיב דברים נכחים: » הכן בחוז ומלאכתך ותתנה בשדה לה אחר
 ובנית ביתה: » אלתהו עדתנם ברעה ונפתית בשפתיה: » אלתאמר
 כאשר עשהלי כן אעשהלו אשיב לאיש כפעלו: » עלישדה אישועצל
 עברתי ועליכרם אדם חסרלב: » והנה עלה כלו וקמשונים כסו פניו חרלים

ואחזה - ונצ'רית אנא דירית באלי נצ'רית קיבילית אדאב. **מעט** - קליל נומאת קליל גפלאת קליל תעאנוק ידן לי וטאנ'יע. **ובא** - ויג'י כל סאעי פקרו ונקצו כירג'ול צאחוב תיריס.

כה - גס - איצ'א הדולי אמתאל סולימאן אלדי נקלו ארג'אל חזקייא מאל'יך יהודה. **כבוד** - כראם אל-רב אכפי אל-אמר וכראם אל צולאטין ופחין אל-אמר. **שמים** - כל-סמא ליל-עילו וכל-ארץ' ליל-גימיק כידה קלב אל צולאטין לים ליהון פחין. **הגו** - איזא זווילית אל-זיגאל מן אל פוצ'ה פיל חין יכרוג' ליל-צאיג אוואני. **הגו** - איזא זווילית אל-צ'אלים מן קודאם אל-מאל'יך ויתרחב פיל-עדל כורסי. **אל** - לא תיפתיכר קודם אל-מאל'יך ופי מכאן אל אכאביר לם תיקאף. **כי** - אין חיסין יקולו איל'ך אטלע להון אחסן מן יווסוף קודם אל ציכי אלדי נצ'רו עיונך. **אל** - לא תכרוג' ליל-כיצומיה בל עג'ליה לילא תיחיר אש תצנע פי אכרתהא פי תכג'יל רפי'יך. **ויבך** - כיצומתך כאצים לרפי'יך וציר אכיר לא תכשיף. **פן** - לילא ימעריירך אל סאמע ושניעתך לם תרג'ע. **תפוחי** - תיפאח פי מכאריים אל-פוצ'ה כידא אמר מירתב עלא תרתיבו. **נזם** - כי כוזאם אל-דהב וכישיר אל-דהב ביווכיך אל-עאלים עלא אידין אל-סאמעא. **כצננת** - כי בריד אל-תלג' פי יום אל חציד כי דאליך רג'ול אל-אמין לראסלו ונפס אסתאדו ורג'יע. **נשיאים** - כיל-גים וריח וליס מטאר כידא רג'ול אל-בינשיכיר פי עטא אל באטיל. **באורך** - פי טולית אל-אמהל ינדיגי אל האכים וליסן אל-נעימה תכסיר אל-עצ'ם. **דבש** - עסל ווג'דית כול כפאייתך לילא תשבועו ותנטיקו. **הקר** - עיז רג'לך מן בית רפי'יך לילא ישבע מינד וביגצ'ף. **מפריך** - כיל מרזביה וסיף ונישב אל מסנון כדאליך אל-רג'ול ישדה פי רפי'יך שהאדיה באטליה. **שן** - כסון אל-מכסורה ורג'יל אל-מזחליקה כידא מינתיכיל אל-פאג'יר פי יום אל-צ'יקא. **מעדה** - כיל מזוויל תוב פי יום אל-ברד ואל-כל עלא ג'סאד כידא אל-יגני אל-גינא עלא קלב אל-מיכדר. **אם** - אין כאן ג'ועאן באנצ'ף טעמי טועאם ואנכאן עטשאן אסקי מא. **כי** - אין ג'מראת אנתא ג'אריף עלא ראסו ואל-לילה יג'אזי איל'ך. **רוח** - ריח אל-שמאל תיווליד אל-מטר כידא ליסאן אל-עוואן פיל כופייה תיווליד ווג'ה אל-גצאב. **טוב** - חיסין אל-ג'ילוס עלא קרנית אל-ציטוח מן זוג'ית אל-פוטאן ובית אל-רופקא. **מים** - כיל-מא אל-בארידין עלא נפס אל-תעבאניה וכבאר חיסין מן ארץ' אל-בעיריה. **מעייץ** - מעייץ כל מנבע אל מיעכר ומנבע אל-מתלוף אל-צאלוח לים ימיל קודם אל-צ'אלים. **אכל** - אכל עסל כיתיר לם חיסין ופחין גראם אל-צאלוחין כראם. **עיר** - כיל קריייה אל-כרבאניה לים ליהא צור כדאליך רג'ול אלדי לים מאניע לגצ'בו.

וגדר אכניו נהרסה: » ואחזה אנכי אשית לבי ראיתי לקחתי מוסר: « מעט
שנות מעט תגומות מעט חבק נזים לשקב: » ובארמתהלך רישף ומחסריו
כאיש מגן:

כה « גמאלה משלי שלמה אשר העתיקו אנשי וחקקה מלך יהודה: » כבד
אלהים הסתר דבר וכבד מלכים חקר דבר: » שמים לרום וארץ לעמק
ולב מלכים אין חקר: » הגו סיגים מכסה ויצא לצרף כלי: » הגו רשע
לפני מלך ויכון בצדק כסאו: » אלהתהדר לפני מלך ובמקום גדלים
אליתעמד: » כי טוב אמרלך עלה תנה מהשפילה לפני נריב אשר ראו
עיניה: » אלתיצא לרב מחר פן מהתעשה באחריתה בהכלים אתך רעה:
» ריבך ריב את רעה וסוד אחר אלתיגל: » פרויחסדף שמע ודבתך לא
תשוב: « תפוחי זהב במשכיות כסף דבר דבר עלאפניו: » גום זהב
וחליתכם מוכיח חכם עלאון שמעת: » כצנתשלג ביום קציר ציר נאמן
לשלחיו ונפש אדניו ישיב: » נשיאים ורוח וגשם אין איש מתהלל
במתת שקר: » בארץ אפים יפתה קצין ולשון רכה תשבר גרם: » דבש
מצאת אכל דיה פרתשבענו והקאתו: » חקר רגלה מבית רעה פרוישבעה
ושנאה: » מפין וחרב ותץ שגון אישענה ברעהו עד שקר: » שון רעה
ורגל מועדת מבטח בוגד ביום צרה: » מעדהכגד ביום קרה חמץ עלינתר
וישר כשרים על לברע: » אמרעב שנאה האכילו לחם ואמצמא השקהו
מים: » כי גחלים אתה חתה עלראשו ויהנה ישלםלך: » רוח צפון
תחולל גשם ופנים נועמים לשון סתר: » טוב שקת עלפנתנג מאשת
כזב מוזים סי מדניים ובית חכר: » מים קרים עלנפש עיפה ושמועה טובה
מארץ מרחק: » מעין גרפש ומקור משחת צדיק מט לפגירשע: » אכל
דבש הרבות לאיטוב וחקר כבדם כבוד: » עיר פרוצה אין חומה איש
אשר אין מעצר לרוחו:

כו - כשלג - כיל תלבג' פיל ציף וכיל מטר פיל חציד כידא לם לאייק ליל ג'אהיל כראם. **כצפור** - כל טיר ליל תשתית כיל צנינו ליל טיראן כידא תשתימית אל-לאש לם תיג'. **שוט** - צוט ליל-כיל כל ליג'אם ליל-חמאר וקצ'יב אל-אדאב לג'סאד אל-ג'והלא. **אל** - לא תיג'אוויב אל-ג'אהיל פי ג'יהלו לילא תיתסווא לו איצ'א אנתא. **ענה** - ג'אוויב אל-ג'אהיל פי ג'יהלו לילא יכון עאלם פי תצ'ריתו. **מקצה** - כיל מיקטיע אל-רגליון ושאר'יב אל-סיכור אלדי ירסול אימור פי יד אל-ג'אהיל. **דליו** - ארתפעו אל-סיקאן מן אל-אערג' ומתל פי תום אל-ג'והלא. **כצרוך** - כמא אלדי יצ'יר אל-תג'אר פי מנדיל אל-ארג'וואן כידא אלדי יג'על ליל-ג'אהיל כראם. **תוח** - כיל-שוף אל ינמיסוף פי יד אל-סכראן כידא אל-מתל פי תום אל ג'והלא. **רב** - אל-תאכס יחכום פי ג'מיע אל-נאם וישתכרי אל-ג'אהיל וישתכרי אל-מיכאליפין. **ככלב** - כל כלב ירג'ע עלא נטקו כידא אל-ג'והלא ביתני פי ג'הלו. **ראית** - נצ'רית רג'ול עאלים פי תצ'ריתו רג'וזה ליל ג'אהיל אכתר מינו. **אמר** - קאל אל-כסלאן סבע פי טריק אסאד בין ווסעאת. **הדלת** - אל-באב תינדאר עלא סיורהא ואל-כסלאן עלא פרשיתו. **טמן** - מד אל-כסלאן ידו פיל קצעא תיעיב לי ירג'ע'הא אילא תומו. **חכם** - עאלים אל-כסלאן עלא ככמינו אכתר מן סבעא מיג'אוויבין אל שור. **מחזיק** - מאסוף פי דאנין אל-כלב עיארד ומתעד'י עלא כיצ'ומיה לים אילו. **כמתלהלה** - כל מתג'נין אל-ירמי אל-שיראב ונושב אוואני אל מות. **כן** - כידא רג'ול אל יגוש אילא רפיקו ויקול צ'אהיך אנא. **באפס** - פי סבאב לים חטאב ינטיפי אל נאר ופי סבאב אלדי לים פיתאן תהדא אל-כיצ'ומיה. **פחם** - כיל-פחם ליל ג'מאר ואל-חטאב ליל-נאר כידא רג'ול אל-כיצ'ומיה לי יהויש אל-כיצ'ומיה. **דברי** - כלאם אל-פוחג'י כיל מתכסירין והומא ינזילו למיכאדיע אל-מות. **כסף** - כי פוצ'ית אל-זגאל מכלוטה עלא פוכאר כידא אשפאף אל-שאעילין וקלב רדי. **בשפתיו** - פי לפצ'ו יתחקק אל-עדו ופי קלבו יג'על אל גיש. **כי** - אין יחנן צוטו לא תיאמן פי אין סבע כריהאת פי קלבו. **תכסה** - תתגטא אל-בוגצ'א פיל אסתווחוש תינכיש'יף רדוותרו באל-ג'מהור. **כורת** - חאפיר ג'ורה פיהא יקע ומידחכיל תג'אר אליה תרג'ע. **לשון** - ליסאן אל-באטיל יבעיץ' מכסועינו ותום אל-תמלים יצנע אל-מדפונא.

כו - אל - לא תפתתיכיר פי יום נאדא אין לם תערוף איש יצאדיף אל-יום. **יהללך** - ימדחך גריב ולם תומך אל-אג'נבי ולם אשפאף. **כובד** - תיקל אל-תג'אר וחמל אל-רמל וגצ'ב אל-ג'אהיל אתקל מן תינע'הון. **אכזריות** - אל-קסאווייה מן אל-חימ'ייה ואל-גיריף מן אל-נצ'אב ומינו יקאף מן קודאם אל-גירייה. **שובה** - חוסיניה תוובכית אל-מכסופייה מן מיחבית אל מכפייה. **נאמנים** - אמינין פיג'וג' אל-מיחיב ומקלובאת בוסאת אל-עדו. **נפש** - נפס אל שבעאנייה תדום אל ש'הד ונפס אל-ג'ועאנייה כל מר חילו ליהא. **כצפור** - כל טיר מישתתיה מן ווכריהא כידא רג'ול מישתת מן מכאנו.

כו * כשֶׁלַג בַּפֶּרֶץ וְכַמְטֵר בַּקְּצִיר כִּן לֵאנָאנָה לְכִסִּיל כְּבוֹד: = כַּצְפוּר לְנוֹד
 כְּדָרוֹר לְעוֹף כִּן קָלְלַת חֲנָם לֹא יֵרֵד לוֹ תְּבֵא: = שׁוֹט לְסוֹס מִתַּג לְחַמּוֹר
 וְשֹׁבֵט לְגוֹ כְּסִילִים: = אֲלֵי־תַעַן כְּסִיל כְּאֹלְתוֹ פְּרִתְשׁוּדֵי־לוֹ גְּמֵאָתָה: = עֵנָה
 כְּסִיל כְּאֹלְתוֹ פְּרִי־הָיָה חֲכָם בְּעֵינָיו: = מִקְצֵה רַגְלִים חֲכָם שְׂתָה שְׁלַח דְּבָרִים
 בְּיַד־כְּסִיל: = דְּלִיז שְׁקוּם מִפֶּסֶח וּמִשָּׁל בְּפִי כְּסִילִים: = כַּצְרוֹר אָבֹן בְּמַרְגְּמָה
 כְּרוֹנָתוֹ לְכִסִּיל כְּבוֹד: = יוֹחַ עֵלָה בְּיַד־שְׂכוֹר וּמִשָּׁל בְּפִי כְּסִילִים: = רַב
 מְחֻלְלֵי־כֶל וְשֹׁכֵר כְּסִיל וְשֹׁכֵר עֲבָרִים: = כְּכֹלֵב שָׁב עֲלֵי־קְאוֹ כְּסִיל שׁוֹנֵה
 בְּאֹלְתוֹ: = רֵאִיתִי אִישׁ חֲכָם בְּעֵינָיו תְּקֵנָה לְכִסִּיל מִמֶּנּוּ: = אָמַר עֲצֵל שָׁחַל
 בְּדָרָה אֲרִי בֵּין הַרְחֹבוֹת: = הִדְלַת תְּסוּב עַל־צִירָה וְעֲצֵל עַל־מִטְחוֹ: = טִמְעַן
 עֲצֵל יָדוֹ בַּצְלַחַת נִלְאָה לְהַשִּׁיבָה אֶל־פִּיו: = חֲכָם עֲצֵל בְּעֵינָיו מִשְׂבַּעַה
 מִשִּׁיבֵי טַעַם: = מְחֻזֵּק בְּאֲזִי־כֹלֵב עֲבַר מִתְּעַבֵּר עַל־רִיב לֵאלֹלוֹ: = כְּמִתְלַהֲלֵה
 הִירָה זָקִים חֲצִים וּמוֹת: = כְּרֵאִישׁ רֵמָה אֲתִרְעוּהוּ וְאָמַר הֲלֵא־מִשְׁחַק אָנִי:
 = בְּאֶפֶס עֲצִים תִּכְבְּדֵהוּ וּבְאִין נִרְגָּן יִשְׁתַּק מְדוּן: = פֶּחֶם לְגַחְלִים וְעֲצִים
 לְאֵשׁ וְאִישׁ טוֹבוֹס יֵרֵד מְדִינִים לְחִרְחֹרֵיב: = דְּבָרֵי גִרְגֹן כְּמִתְלַהֲמִים
 וְהֵם יִרְדוּ חֲדָרֵי־כֶטָן: = כֶּסֶף סִיגִים מִצְּפָה עַל־חֵרֶשׁ שְׂפֵתִים דְּלִקִּים וּלְבִרְעֵ:
 = טוֹבוֹס בְּסִסִּי יֵרֵד בְּשִׁפְתָיו יִנְכַר שׁוֹנָא וּבְקִרְבוֹ יִשִּׁית מְרָמָה: = כִּי־יִחַנּוּ קוֹלוֹ
 אֲלֵי־תִמְרָבוֹ כִּי שִׁבַע תּוֹעֲבוֹת בְּלִבוֹ: = תִּכְסֶּה שׁוֹנָא בְּמִשְׁאוֹן תְּגַלֶּה רַעְתּוֹ
 בְּקֶהֱל: = כְּרָה שְׁחַת כְּהַ יִפֵּל וְגִלְל אָבֹן אֵלָיו תְּשׁוּב: = לְשׁוֹד־שֹׁקֵר יִשְׁנָא
 דְּכִיּוּ וְפֶה חֲלֵק יַעֲשֶׂה מִדְּחָה:

כז * אֲלֵי־תִתְהַלֵּל בְּיוֹם מִתָּר כִּי לֵאֲתִיעַ מִהַיָּלֵד יוֹם: = הִלְלֵךְ יוֹר וְלֵאֲפִיד
 נְכָרִי וְאֵלֵי־שִׁפְתִיר: = כְּכַד אָבֹן וְנִטְל הַחֹל וְכַעַס אֲוִיל כְּכַד מִשְׁנֵיהֶם:
 = אֲכֹרִיּוֹת תְּמָה וְשִׁטֵּף אֵף וּמִי יַעֲמֵד לִפְנֵי קִנְאָה: = טוֹבָה תּוֹכַחַת מְגִלָּה
 מֵאֲחֵבָה מִסְתַּרְתּוֹ: = נֶאֱמָנִים פְּעַעֵי אוֹתָהּ וְנִעְתָרוֹת גְּשִׁיחוֹת שׁוֹנָא: = נִפְשׁ
 שִׁבַּעַה תְּבוֹס נִפְתׁ וְנִפְשׁ רַעְבָּה כְּלִמֵּר מְחֻק: = כַּצְפוּר נוֹדְדַת מִקְקָנָה כִּן

שמן - אל-זית ואל-בכור ופריה אל-קלב ויפרח פי שור רפיקו אכתר מן שור נפסו. **רעך** - רפיקך ורפיק אכוף לא תתרוך ולבית אכוף לא תדכול פי יום תעסך חיסין ג'אר אל קריב אחסן מן אך אל ביעיד. **חכם** - אתעלם יא אבני ופריה קלבי ואג'ואוויב אילא מטארדיני ג'ואב. **ערום** - אל-חדיק נצ'ר רדוויה ואתכבא ואל-גושמא עדו ואג'רמו. **קח** - כוד תובו אין כיפיל אל גריב וענד אל-אג'נביה ארהינו. **מברך** - מן ידעי לרפיקו פי צוט עצ'ים פיל צבאח עלא בוכרה לעניה תנחיסים אילו. **דלף** - כמא אל-ווכף אל-מסתעג'יל פי יום אל מטר כידא זוג'ית אל-שרבייה אתסוואת. **צופניה** - אל-יכביה כאינו כבא אל-ריח אלדי לם יתכבא וכיל דהן ימינו בל-זית אלדי לם יכתופי. **ברזל** - חדיד פי חדיד ינסן ואל-רג'ול ינסן פי ווג'ה רפיקו. **נוצר** - נאטיר תיניה יאכול תמרה ותאפיץ' אסתאדו יתכרם. **כמים** - כיל-מיא אלדי יטלע פיהא אל-אנסאן יצ'ור צורתו כידא קלב אל אנסאן ליל אנסאן. **שואל** - אל-קבר ודאר אל-הילאך לם ישבעו ועיון אל-אנסאן לם ישבעו. **מצרף** - רובאין אל-פוצ'ה וכור ליל-דהב ואל-רג'ול עלא קד מדחו. **אם** - אין כאן תידוק אל-ג'אהיל פי ג'ירין פי ווצט אל קמחיה בל דוק מק לם תיוול מן עליה ג'והלו. **ידע** - עריף תעריף חצ'רית גנמך דיר באלך ליל-קוטעין. **פי** - אין לם יתבת אל-מאל ליל-דהר ולם אל תאג'ל בעד ג'יל. **גלה** - אנכשאף אל-חשיש וארתווא אל עשב ואנג'מעו כוצ'רית אל-ג'יבאל. **כבשים** - מן ג'ז אל כורפאן יסיר לבסאך וכילין אל-חיקול יסיר ענדך עיתאקיד. **ודי** - ותיצפי מן חליב אל-מעויה לטועאמך ולטועאם אהא ביתך ויכון חייאת לגולמאנך.

כח - 105 - הרבו אל-צ'אלימין וליס ראג'יד ואל-צ'אליחין כל אסד יתניכיל. **בפשע** - פי סבב ג'ירים קום אל-אריץ' יכתרו אל-ריאסא לי יהליכו ופי אנסאן אל פהים ואל-עאלים יטול זמאן עמארהא. **גבר** - רג'ול אל-פקיר ואל-ביצ'ולם אל-פוקרא כי מטר אל ג'אריף ומא יצנע טועאם. **עוזבי** - תאריכין אל-שריעא ימדחו אל-רדו ואל-צ'אלים ותפיצ'ין אל-שריעא יתכצמו פיהון. **אנשי** - ארג'אל אל-רדו לם יפהמו חוכים ומפתישין אל-ללה יפהמו אל-ג'מיע. **טוב** - חיסין מווג'וד פקיר מאצ'י פי כמאלו אחסן מן מיערוויג' אטרריקו והוא גני. **נוצר** - חאפיץ' שריעה ולדא אל-פהים יפהם ומיראפיק אל מתשבריקין יכג'ל אבו. **מורה** - מיכתר מאלו בל-פאידייה וריבא ליל בחין על פוקרא יג'מעו. **מסיר** - מזווייל אדנו מן יסמע שריעא איצ'א צלאתו מכרוהא. **משגה** - מיתוויה אל מסתקמין פי טריק רדי פי ג'ורתו הוא יקע ואל כאמילין יזורתו אל-כיר. **חכם** - עאלים פי חצ'ריתו רג'ול אל גני ופקיר אל פהים יפתצו. **בעליץ** - פי סירור אל-צ'אליחין תיכתר אל פוכרה ופי קומית אל-צ'אלימין יפתש אל-אנסאן. **מכסה** - מיגטי ג'רמו לם ינג'ח ואל-ביקיר ובתרוך דנבו ירתיהים. **אשרי** - יא ככת אל-אנסאן יפזע דאימין ואל ביקווי קלבו יקע פיל-רדוויה.

איש נודד ממקומו: • שָׁמֶן וְקֶטֶרֶת יִשְׁמַחֲלֵב וּמִתַּק רָעוּהוּ מֵעֲצַת־נֶפֶשׁ:
 • רָעַף אֲחִיב וְדִשָׁה פִּי וְרַע אֲבִיךָ אֲלִיתְעֹזֵב וּבֵית אֹחִיךָ אֲלִיתְבּוֹא בְיָוֶם אֵינְךָ
 טוֹב שֶׁכֵּן קָרִיב מֵאֵחַ רְחוּקִי: • חֶכֶם בְּנֵי וְשִׁמְחָ לְבִי וְאֲשִׁיבָה חֲרִפֵי דְבָרִי:
 • עָרוֹם רָאָה רָעָה נִסְתַּר פְּתָאִים עָבְרוּ נִעְנְשׂוּ: • קַח־בְּגָדוֹ כִּי־עָרֵב זָר
 וּבַעַד נִקְרִיָה תְּכַלְהוּ: • מִכְּבָרָה רָעוּהוּ בְּקוֹל גְּדוֹל בְּבֶקֶר הַשָּׂכִים קָלְלָה תִּחְשַׁב
 לוֹ: • זָלַף טוֹרֵד בְּיוֹם סִגְרִיר וְאַשֶׁת מִיבֵּן מִדְּוִיִּים פִּי מִדְּוִיִּים נִשְׁתַּנְּהוּ: • צַפְנִיָה
 צְפוּרִיחַ וְשִׁמֵּן יִמֵּנוּ יִקְרָא: • בְּרוּל בְּכַרְזֵל יַחַד וְאִישׁ יַחַד פְּנִיר־רַעוּהוּ: • נִצַּר
 תֵּאֱנָה יֶאֱכַל פְּרִיָה וְשִׁמְרֵ אֲדָנָיו יִכְבֵּד: • בְּמִים הַפְּנִים לְפָנִים כֵּן לְבִית־אֲדָם
 לְאֲדָם: • שְׂאוּל מִיבֵּן וְכִיָּה פִּי וְאֲכַדוֹ לֹא תִשְׁבַּעְנָה וְעֵינֵי הָאָדָם לֹא תִשְׁבַּעְנָה:
 • מִצַּרְף לְכֶסֶף וְכֹר לְזָהָב וְאִישׁ לְפִי מִהֲלֵלוּ: • אִם־תִּכְתּוֹשׁ אֶת־הָאָוִיל
 בְּמִכְתֵּשׁ בְּתוֹךְ הַרְיֹפוֹת בְּעַלִּי לֹא־תִסּוּר מְעַלְיוֹ אֱלֹתָיו: • יָדַע תְּדַע פְּנֵי צֹאנֶךָ
 שֵׂית לְבָבָה לְעֹדְרִים: • כִּי לֹא לְעוֹלָם חֶסֶן וְאִם־גָּזַר לְדוֹר מִיבֵּן רָוִי פִּי וְדוֹר:
 • גְּלָה חֲצִיר וְנִרְאֶה־דִּשָׂא וְנִאֲסָפוּ עֵשְׂבוֹת הָרִים: • כְּכֹשִׁים לְלִבּוֹשֶׁף וּמְחִיר
 שְׂדֵה עֲתוּדִים: • וְדִי־חֵלֵב עֵזִים לְלַחֲמֶה לְלֶחֶם בֵּיתָה וְחַיִּים לְנַעֲרוֹתֶיהָ:
 כַּח • גִּסוֹ וְאִירֹדְף רֶשַׁע וְצִדִיקִים כִּכְפִיר יִבְטַח: • בְּפִשְׁעֵ אַרְצָה רַבִּים
 שְׂרִיָה וּבִאֲדָם מִבֵּין יָדַע כֵּן יֵאָרִיךָ: • גָּבַר רֶשַׁע וְעִשְׂקֵ דֹלִים מֵטָר סֹחֵף וְאִין
 לְחֶם: • עֲזוּבֵי תוֹרָה יִהְלְלוּ רֶשַׁע וְשִׁמְרֵי תוֹרָה יִתְגַּדּוּ בָם: • אֲנִישִׁירֵעַ
 לֹא־יִבְנוּ מִשְׁפָּט וּמִבְּקֶשִׁי יוֹדֶה יִבְנוּ כָל: • טוֹב־רֶשַׁע הוֹלֵךְ בְּתַמּוֹ מֵעַקֵּשׁ
 דְּרָכִים וְהוּא עֲשִׂיר: • נוֹצַר תוֹרָה כֵּן מִבֵּין וְרַעָה זוֹלְלִים יְכַלִּים אֲבִיו:
 • מִרְבָּה הוֹנֵו בְּנִשְׁף מִיבֵּן וּבִתְרִבִּית פִּי וְתִרְבִּית לַחֲוֹן דֹּלִים יִקְבְּצֵנוּ: • מִסִּיר
 אֲזַנּוּ מִשְׁמַע תוֹרָה גַּם־תִּפְלְתוּ תוֹעֵבָה: • מִשְׁגַּה יִשְׂרָיִם בְּדֶרֶךְ רַע בְּשׁוֹחֲתוֹ
 הוֹאִיפִיל וְחַיִּים יִתְהַלְטוּב: • חֶכֶם בְּעֵינָיו אִישׁ עֲשִׂיר וְדַל מִבֵּין יִחְקֹרְנוּ:
 • בְּעַלְזָה צִדִיקִים רַבָּה תִפְאָרַת וּבִקְדֻשָׁה יִחַפֵּשׂ אָדָם: • מִכֶּסֶה פִשְׁעָיו
 לֹא יִצְלִיחַ וּמוֹדָה וְעוֹב יִרְחַם: • אֲשֶׁר־יֵ אָדָם מִפְּתַד תְּמִיד וּמִקֶּשֶׁה לְבוֹ יִפּוֹל

ארי - כל סבע אל-המור וכל-דיב אל-ירגוד כדאליך חין יחכום אל-צ'אלים עלא קום אל-מסכין, **נגיד** - וכדאליך תאכום אל יכון נאקין אל-פיהים וכתיר אל בלץ לאכין באגין' אל-טמאע ישול עמרו. **אדם** - אנסאן אל יצ'לום דם אל נפס ליל ביר ירתמי ולם יוג'ד חדה ימסיכו. **הולץ** - מאצ'י בל כמאל ניפיריג' ומיערוויג' אטראייקו יקע פי וחדיה. **עבד** - פאליח ארצ'ו ישבע טועאם וראגיד אל-פאג'ירין ישבע פיקר. **איש** - רג'ול אל-אמנאט כתיר אל-ברכאט ומסתעג'יל לי ינגא לם יתברא. **הכר** - מיראיית אל-ווג'ה לם חיסין ועלא רג'ין אל כובו יפג'ר אל-רג'ול. **נבהל** - אל מדהוג' על מאל רג'ול אל ביכיל ולם יעירף אין נקץ יג'ילו. **מוכיח** - מיווכך אל-אנסאן וורא טאעית אל-ל'ה חץ' יוג'ד אכטר מן מימליך פיל ל'סאן. **גוזל** - באלין אבו ואמו ויקול לים ג'רים רפיק הוא לרג'ול אל מתליך. **רחב** - וואסיע אל-נפס יהויש אל-ביצומיה ומנתיכיל עלא אל-ל'ה יתדסם. **בוטח** - מנתיכיל פי קלבו הוא ג'אהיל ומאצ'י פיל עלוים הוא יתבלץ. **נותן** - עאטי ליל פקיר לם ינקצו שאי ומיכפי עיונו כיתיר אל מחקת. **בקום** - פי קומית אל-צ'אלימין ינכיפי אל אנסאן ופי הלכיהון יכתרו אל-צאליחין.

כט - **איש** - רג'ול אלדי יווביכו ויצעב רקביתו פנ'אה ינכסיר וליס משאפי. **ברבות** - פי כותרית אל-צאליחין יפרח אל-קום ופי חוכים אל צ'אלים יתחצר אל-קום. **איש** - רג'ול מיהיב אל-עילים יפרח אבו ומיאצחיב אל-זאניית יהליך אל-מאל. **מלך** - אל-מאליך פי חוכים יווקף אל-ארץ' ורג'ול אלדי יאכוד רפעת בל-קווה יהודיהא. **גבר** - רג'ול אלדי יתכלם עלא רפיקו בל-תמליס שבאכיה יבצוט עלא אקדמו. **בפשע** - רג'ול אלדי פי ג'רמו יתעתווור ואל-צאליח יגנו ויפרח. **ידע** - עאריף אל-צאליח חוכים אל-פוקרא ואל-צ'אלים לם יפהם מערופיה. **אנשי** - ארג'אל אל-מתמסכירין ישרכילו אל-קרייה ואל-עולמא יהו אל-כיליך. **איש** - רג'ול אל-עאלים אתשרע מע רג'ול אל-ג'אהיל ורתג' ויצ'חק וליס הודוויה ליל עאלים. **אנשי** - ארג'אל אל-דימוס יבג'יצ'ו רג'ול אל-כאמל ואל-מסתקימין יטלבו גרצ'ו. **כל** - כל אצ'תהאדו יכריג' אל-ג'אהיל ואל-עאלים פיל אכיר יהדיהא. **מושל** - אל האכם יצנטו עלא כלאם אל-באטל כל-כידאמו צ'אלימין. **יש** - פקיר ורג'ול אל-מעטאו אצ'צ'פ' מנוויר עיון תניגהון אל-ל'ה. **מלך** - מאליך אלדי ישאריע פיל חק אל-פוקרא כורסי ליל-אבאד יתרתב. **שכט** - קצ'יב אל-אדאב ותווביך יעטי אל-עילים וגולאם אל-מטלוך יבג'יל אמו. **ברבות** - פי כותרית אל-צ'אלימין יכתר אל-ג'רים ואל-צאליחין פי ווקעתהון ינצ'ירו. **ישר** - אדיב אבנך וירייחך ויג'על לדאיד לנפסך. **באין** - פי סבאב לים נבוויה יהלך אל-קום וחפאיין אל-שריעא יא בכתו. **בדברים** - פיל כלאם לם יתאדב אל-עבד אין יפהם וליס מיג'אוויב. **חזית** - נצ'רית רג'ול מסתעג'יל פי כלאמו רג'וויה ליל-ג'אהיל אכטר מינו. **מפנק** - מדידיל מן אל-זגיר עבדו ואכרתו יכון מיכאליך.

ברעה: = אריינחם ודב שוקק מושל רשע על עמ'דל: = נגיד חקר תבונות
 ורב מעשקות מזכ שניא י' שנא כצע יאריה ימים: = אדם עשק בדם נפש
 עדבור ינוס אליזתמכרבו: = הולך תמים יושע ונעקש דרכים יפול באחת:
 = עבד אמתו ישבעלחם ומרדף רלים ישבעריש: = איש אמונות רביברכות
 ואין להעשיר לא ינקה: = המרפנים לא טוב ועליפתלחם יפשעגבר:
 = נבהל להון איש רע עין וקא'דע כיתסר יבאנו: = מזכיה אדם אחרי
 תן ימצא ממחליק לשון: = גוזל ואביו ואמו ואמר אדפשע חבר הוא לאיש
 משחית: = רחבנפש יגרה מדון ובוטח עלייהוה ידשן: = בוטח בלבו הוא
 כסיל והולך בחכמה הוא ימלט: = נתן לרש אין מחסור ומעלים עניו
 רבימאות: = בקום רשעים יסתר אדם ובאבדם ירבו צדיקים:

כט * איש תוכחות מקשהערך פתע ישבר ואין מרפא: = ברכות צדיקים
 ישמח העם ובמשל רשע יאנח עם: = אישאהב חכמה ישמח אביו ורעה
 זונות יאבדיהו: = מלך במשפט יעמיד ארץ ואיש תרומות יהרסנה: = גבר
 מחליק עלרעהו רשת פורש עלרעמיו: = בפשע איש רע מוקש וצדיק
 ירון ושמח: = ידע צדיק דין דלים רשע לאיביו דעת: = אנשי לצון יפחו
 קריה וחקמים ישיבו אף: = אישחכם נשפט אתאיש אגיל ורגו וישחק
 ואין נחת: = אנשי דמים ישנארתם יישראלים יבקשו נפשו: = כלירוחו יוציא
 כסיל וחקם באחור ישבתנה: = משל מקשיב עלידברשקר כלמישרתיו
 רשעים: = רש ואיש תככים נפגשו מאירעני שניהם יהוה: = מלך שופט
 באמת דלים כסאו לעד יכון: = שקט ותוכחת יתן חכמה ונער משלח
 מביש אמו: = ברכות רשעים ירבהפשע וצדיקים במפלתם יראו: = יסר
 בנה ויניח ויתן מעדנים לנפשו: = באין חזון יפרע עם ושמר תורה
 אשרהו: = בדברים לאיוסר עבד כייביו ואין מענה: = חזית איש אין
 בדבריו תקוה לכסיל ממנו: = מפנק מנער עבדו ואחריתו יהיה מגון:

איש - רג'ול אל-כלקוני יהוויש אל-כיצומיה וצאחוב אל-חומייה כיתיר אל-ג'ורום. **גאות** - ג'ברווית אל-אנסאן תיוושי וואטי אל-נפס יסנוד אל-כראם. **חולק** - קאסים מע אל-סראק באגניץ' נפסו חולפאן יסמע ולם יכביר. **חרדת** - ג'עזית אל-אנסאן יג'על מעתירה ומינתיכיל פי א-ללה יעלא. **רבים** - כיתרין טאלבין חצ'רית אל-חאכים ומן א-ללה חוכים אל-רג'ול. **תועבת** - כריהית אל-צאליחין רג'ול אל-תיערווג' וכריהית אל-צ'אלים אסתיקאם אל-טריק.

ל- **דברי** - כלאם אנור אבן יקה הלנבווייה קול אל-רג'ול לאיתאל לאיתאל וטיקית. **בי** - אין בליד אנא מן ארג'אל ולם פיהם אל אנסאן אילוי. **ולא** - ולם אתעלמת עולים ומעריפית אל-קדוסין אערף. **מי** - מינו טיליע ליל סמא ונזיל מינו ג'מע אל ריח פי חפניתו מינו צר אל מא פי טוב מינו נצב ג'מיע אטראף אל-ארץ' איש אסמו ואיש איסים אבנו אין אעראף. **כל** - ג'מיע אקוואל אל-רב מיכרירה כל-תירוס הוא ליל מלתיג'ין פי. **אל** - לא תזיד עלא כלאמו לילא יוויכך ותיסיר כדאב. **שתיים** - טלביטיין טלבת מינג לא תמנע מיני קבל מא אמות. **שוא** - אל באטל וכלאם אל-גידיב בעיד מיני פקר ודוליה לא תעטיני קוונחי טועאם כפיותי. **פן** - לילא אשבע ואנור ואקול מינו א-ללה ולילא אפקר ואסרוק ואחליף פי איסים א-ללה. **אל** - לא תתעוואן על עבד אילא אסתאדו לילא ישתימך ותיכטא. **דור** - ג'יל אבו יבהדיל ואילא אימו לם יבארץ. **דור** - ג'יל דיכי פי חצ'ריתו ומן ווצאכו לם אתכסל. **דור** - ג'יל אשקד עליו עיונו וג'יפנו ירתפעו. **דור** - ג'יל מיתיל אל-סיוף אסנאנו ומיתיל אל סוכאכין אדרסו לי יפני אל-פוקרא מן אל-ארץ' ואל-מסאכנין מן אל-אנסאן. **לעלוקה** - כל עלקא אלדי ליהא בנתין ותיקול האת תלאתיה הומא לם ישבעו ואל ארבעה לם תיקול כאפיה. **שאל** - אל-קבר וחבס אל-רחם אל-ארץ' לם תשבע מן אל-מא ואל-נאר לם תיקול כאפיה. **עין** - עין תתמצער על-אב ותיבהדיל וואג'יב אל-אומייה ינקררהא קיקאן אל-וואדי ויאכילוהא אפרך אל נסר. **שלשה** - תלאתיה הומא אנכפו מיני ואל-ראבעא לם ערפיתיהא. **דרך** - טריק אל נסר פיל סמא טריק אל-תועבאן עלא אל-צור טריק אל-מרכב פי קלב אל-בחר וטריק אל-רג'ול פיל צבייה. **כן** - כיאד טריק אמרא זאנייה אכלית ומסחית תומיהא וקאלית לם פייעילת גיש. **תחת** - פי סבאב תלאתיה ארתג'ית אל-ארץ' ופי סבאב ארביעה לם תגז'יר הסתחטיל. **תחת** - עוואץ' אל עבד אין ית'צלטן ואל-קביח אין ישבע טועאם. **תחת** בסבאב אל-מבנוצא אין תנטיג'יע ואל-ג'ארייה אין תוורת סיתיהא. **ארבעה** - ארביעה הומא זגירין פיל-ארץ' והומא עולמא מיעלמיין. **הנמלים** - אל-נמל קום לם קווי ויהירו פיל ציף טועאמהון. **שפנים** - אל-וובר קום לם קווי ויג'עלו פיל צכר ביותרון. **מלך** - מאלך לים ליל-ג'יראד ויכרוג' לי יקרף'ן אל זרע ג'מיעא.

» אִישׁרָאף יִגְרָה מְדוֹן וּבְעַל חֶמֶה רַב־פֶּשֶׁע: » גֵּאת אָדָם תִּשְׁפִּילֵנוּ
וּשְׁפִלְיוֹת יִתְמָךְ כְּבוֹד: » חוֹלֵק עִם־גִּבּוֹ שׁוֹנֵא נִפְשׁוֹ אֱלֹה יִשְׁמַע וְלֹא יִגְדֹ:
» תְּרַדַּת אָדָם יִתֵּן מוֹקֵשׁ וּבוֹטַח בִּיהוָה יִשְׁגֹב: » רַבִּים מִבְּקָשִׁים פְּנִימוֹשֵׁל
וּמְיוֹהָ מִשְׁפֹּט־אִישׁ: » תּוֹעֵבַת צְדִיקִים אִישׁ עוֹל וְתוֹעֵבַת רָשָׁע יִשְׂרָדְרָךְ:
ל « דְּבָרָיו אֲגוּר בְּרִיקָה הַמִּשָּׂא נֶאֱמַר הַגֹּבֵר לְאִיתִיָּאל לְאִיתִיָּאל וְאָכַל: » כִּי
כַעַר אֲנֹכִי מֵאִישׁ וְלֹא־בִינַת אָדָם לִי: » וְלֹא־לְמַדְתִּי חֻכְמָה וְדַעַת קְדוֹשִׁים
אֲדַע: » מִי עֲלֵה־שָׁמַיִם וְיִרְדֹּ מִי אֶסְפְּרִיחוֹ בְּחַפְזִי מִי צָרַרְמִים בְּשִׁמְלָה מִי
הַקִּים מִלֵּאֶפְסֵי־אֶרֶץ מִה־שָׁמַיִם וּמִה־שָׁמַיִם כִּי תִדַע: » כִּלְאִמְרַת אֱלֹה צְרוּפָה
מִגֵּן הוּא לְחַסִּים בּוֹ: » אֵל־תוֹסֵף עַל־דְּבָרָיו פְּרִיכִית כֶּף וְנִקְבַּת: » שְׁתִּים
שְׁאֵלְתִי מֵאִתְּךָ אֵל־תִּמְנַע מִמֶּנִּי בְּטָרִם אָמוֹת: » שׁוֹא וְדִבְרִיכֹב הַרְחֵק מִמֶּנִּי
רֹאשׁ וְעֶשֶׂר אֵל־תִּתְרֵלִי הַטְּרִיפֵנִי לֶחֶם חֶסֶד: » פֶּן אֶשְׁבַּע וְכַחֲשֵׁתִי וְאִמְרַתִּי מִי
יְהוָה וּפְרֹאֲרֵשׁ וְגִבַּתִּי וְתַפְשֵׁתִי שֵׁם אֱלֹהִי: » אֵל־תִּלְשֵׁן עֶבֶד אֱלֹהִים אֲדִיר: »
אֲדַגֵּי פְרִיזְלִלְךָ וְאֶשְׁמַת: » דוֹר אָבִיו יִקְלַל וְאֶת־אִמּוֹ לֹא יִכְרָךְ: » דוֹר
טְהוֹר בְּעֵינָיו וּמִצְאָתוֹ לֹא רַחֵץ: » דוֹר מִהֲרָמוֹ עֵינָיו וְעַפְעָפוֹ יִנְשֹׂא:
» דוֹר וְחֻרְבוֹת שְׁנָיו וּמֵאֲקֻלוֹת מִתְלַעְתְּלוֹ לֶאֱכֹל עֲנִיִּים מֵאֶרֶץ וְאֲבִיוֹנִים מֵאֲדָם:
» לְעוֹלָהּ וְשֵׁתִי כְּנוֹת תֵּב תֵּב שְׁלוֹשׁ הֵנָּה לֹא תִשְׁבַּעְנָה אֶרְבַּע לֹא־אֲמָרוּ הוּן:
» שְׁאוֹל וְעֶצֶר רַחֵם אֶרֶץ לֹא־שְׁבַעָה מִים וְאִשׁ לֹא־אֲמָרָה הוּן: » עֵינֹו
תִּלְעַג לֹאֵב וְתוֹב לִיקְהַת־אֵם יִקְרָה עֲרִבְנַחַל וְיִאֲקֻלוֹת כְּנִינְשָׁר: » שְׁלֹשָׁה
הֵמָּה נִפְלְאוּ מִמֶּנִּי כִּי־וַאֲדַע מִי וְאֶרְבַּעָה לֹא יִדְעִתִּים: » דָּרָךְ תִּזְשָׁר בְּשִׁמְסִים
דָּרָךְ נֹחַשׁ עֲלֵי צוֹר דָּרָד־אֲנִיהַ כְּלָבִים וְדָרָךְ גֹּבֵר בְּעִלְמָה: » כִּן וְדָרָךְ אִשָּׁה
מִנְּאֻפַּת אֲקֻלוֹה וּמִחֻתָּה פִּיהָ וְאִמְרָה לֹא־פַעֲלִיתִי אֲנִי: » תַּחַת שְׁלוֹשׁ רִגְזָה אֶרֶץ
וְתַחַת אֶרְבַּע לֹא־תוֹכֵל שְׂאֵת: » תַּחַת עֶבֶד כִּי יִמְלוֹךְ וְנִכְלַל כִּי יִשְׁבַּע־לְחָם:
» תַּחַת שְׁנוֹאָה כִּי תִבְעַל וְשִׁפְחָה כִּי־תִירֵשׁ גְּבֵרְתָּה: » אֶרְבַּעָה הֵם קִטְצֵי־אֶרֶץ
וְחֵמָה חֻכְמִים מִחֻכְמִים: » הַנְּמִלִּים עִם לֹא־עוֹ וְיִכְיֵנוּ בְּקִרְץ לְחֻמָּם: » שְׁפָנִים

שממית - אל ענכבות פיל ידיו תינמיסוך והיא פי קצר אל-מאליך. **שלשה** - תלאתיה הומא מחסינון אל פשך ואל-ראביעא מיחסינון אל מצ'י. **ליש** - אל-סבע סג'יע פיל בהימיה למ ירג'ע מן קודם ג'מיע שאיי. **זרויר** - כלב אל ציד ומכצור אל חקוה ואל-תים ומאליך אלדי למ חדה יקום עליה. **אם** - אין כאן אתגזילות מן כוכריתך עיו נפסך בל ארתיפע ואין כאן חסבת לי טטלוב חוט ירך עלא תומך. **בי** - אין מיתיל מא יכוץ' אל-חליב יכרוג' אל-זבדיה ויכוץ' אל-אנף יכרוג' אל-דם ויכוץ' אל-גצ'אב יכרוז' אל-כיצועמיה.

לא - **דברי** - כלאם למואל אל-מאליך בל נבוויה אלדי אדבתו אימו. **מה** - איש האדה יא אבני ואיש האדה יא אבן בעני ואיש האדה יא אבן נדורת. **אל** - לא טעטי ליל ניסא קויתך לא תגעל טרויקך לתליך עאדית אל-צולאטין. **אל** - לא תיכון כיל צולאטין למואל לא תיכון כל צולאטין אל שאריבין אל כמר לא תיכון מן אל-ווזארא אלדי יקולו ווין אל-מסכיר. **פך** - לילא יסכאר וישרב וינסא אל-מרסום וייגייר שרע בני אל-פוקר. **תנו** - עטו מסכיר ליל-האליך וכמר למרמרון אל-נפס. **ישתה** - ישרב וינסא פוקרו ושקאק למ דיכור עאד. **פתח** - אפתח תומך לי-יכראס אילא חוכים בני אל-מקטועין. **פתח** - אפתח תומאך אחכום עדל ושרע אל-פקיר ואל-מסכין.

אשת-חיל - זוגית דוחיל מינו ויוג'אד ואעו מן אל-ג'וואהיר מלכיהא. **בטח** - אנתכאל פיהא קלב ג'וזהא וסלאב למ ינעק. **גמלתהו** - ג'זאתו חיסין ולם רדי טול אייאם חייאתהא. **דרשה** - טלביט צוף וכיתן וצנעית פכיפפהא גרצ'הא. **היתה** - כאנית כי מראכב אל-תאג'יר מן בעיד תג'יב טועאמהא. **ותקם** - וקאמית פי בעד אל-ליל ועטית קות לאהל ביתהא וכפאיייה לאג'וררהא. **זממה** - חסבית לי תאכוד חקליה ואכדתהא מן תמר כפופהא נצבית כרם. **הגרה** - אתונגית פיל קוויה חקוואתא ואיידית אצ'רועהא. **טעמה** - שארית אין חיסין תיג'רתהא למ ינטפי בל ליל צ'וויהא. **ידיה** - ידיהא מדות פיל מרק וכפופהא סנדו אל-מגול. **כפה** - כיפופהא בצטית ליל פקיר וידיהא מדית ליל מסכין. **לא** - לא תיכאף עלא ביתהא מן אל-תלג' אין כל ביתהא מפרוש קרמו. **מרבדים** - תוכרים צנעית ליהא כיתאן וארג'וואן לבסיהא. **נדדע** - מערוף פיל מג'לים ג'וזהא פי ג'ילוסו מע שיוך אל-ארץ'. **סדין** - טנאפין צנעית ובאעית חנאר עטית ליל תאג'יר. **עוז** - קוויה וובהאג'יה לבסיהא ותפרח ליום אל-אכראני. **פיה** - תומתא פתחית ליל עלים ושריעית אל-פצ'ל עלא ליסאנהא. **צופיה** - תשרוף עלא אטראייך ביתהא וטועאם אל-כסאל למ תאכול. **קמו** - קאמו בניעהא ושכרוהא ג'וזהא ומדחהא. **רבות** - כיתיר בנאת צנעו דוחיל ואנתי עליתי עלא כוליהן. **שקך** - גידיב אל חין ולאש אל-חיסין אמרה כאיפית אל-ל'ה היא תינשיכיר. **תנו** - עטו ליהא מן תמר ידיהא וישיכרוהא פיל מג'לים אפעאיילהא.

תנו לו מפרי ידיה ויהללוה בשערים מעשיה

עם לא־עצום וְיִשִּׁימוּ כִסְלַע בֵּיתָם: = מֶלֶךְ אִין לְאַרְבֵּה וּיצא חֲצִץ כְּלוֹ:
 = שְׁמִמִּית בְּיָדָם תִּתְפַּשׁ וְהִיא בְּהִיכְלֵי מֶלֶךְ: = שְׁלִטָּה הִמָּה מִיִּטְיָבִי צַעַד
 וְאַרְבָּעָה מִיִּטְיָבִי לְכַת: = לִישׁ גְּבוּר בְּבַהֲמָה וְלֹא־יָשׁוּב מִפְּנֵי־כָל: = זְרִיר
 מִתְנַיִם אֲרִישׁ וְמֶלֶךְ אֶלְקוּם עִמוֹ: = אִסְנִבְלַת בְּהַתְנַשֵּׂא וְאַסְזִמּוֹת יָד לְפָה:
 = כִּי מִיץ חֶלֶב יִצְיֵא חֲמָאָה וּמִיץ־אָף יִצְיֵא דָם וּמִיץ אַפִּים יִצְיֵא רִיב:
 לא * דְּבָרֵי לְמוֹאֵל מֶלֶךְ מִשָּׂא אֲשֶׁר־יִסְרְתוּ אִמּוֹ: = מִהִבְרִי וּמִהִבְר־בִּטְנֵי וְזָמָה
 בְּרִגְדֵי: = אֵלֵיתָן לְנָשִׁים חִילָה וְדִרְכֵיהֶּ לְמַחֲוֹת מֶלְכִיּוֹ: = אֵל לְמַלְכִים לְמוֹאֵל
 אֵל לְמַלְכִים שְׁחִרְיוֹ וְלִרְוֹזָיִם כִּיבִי אוֹ כִּי־ אֵי שִׁכְרֵ: = פְּרִישְׁתָּה וְיִשְׁכַּח מַחְקֶךָ
 וְיִשְׁנֶה דִין כְּלִיבְנֵרְעִי: = תִּגְרַשְׁכֶּר לְאוֹבֵד וְיִין לְמָרִי נִפְשׁ: = יִשְׁתָּה וְיִשְׁכַּח
 רִישׁוֹ וְעִמְלוֹ לֹא יִסְרְעוּד: = פִּתְחֻפְרֵיהֶּ לְאַלֵּם אֲלֵי־דִין כְּלִיבְנֵי חֲלוּף: = פִּתְחֻפְרֵיהֶּ
 שְׁפִטְצֶדֶק וְדִין עִנִי וְאַבְיוֹן: = אֲשֶׁת חֵיל מִי יִמְצֵא וְרַחֵם מִפְּנֵינִים מְכָרָה: = כִּטַּח
 בָּהֶּ לֵב בַּעֲלָה וְשִׁלָּל לֹא יִחְסֹר: = גְּמַלְתָּהוּ טוֹב וְלֹא־רַע כָּל יָמֵי חַיֵּיהֶּ: = דִּרְשָׁה
 צָמֵר וּפְשָׁטִים וְתַעֲשׂ בְּחַפְזֵי כַפֵּיהֶּ: = הִיָּתָה כְּאַנְיוֹת סוֹחֵר מִמְּרָחֵק תְּבִיא לְחֶמְהָ:
 = וְתִקַּם בְּעוֹד לִיָּה וְתִתֵּן טָרַף לְבֵיתָהּ וְחֹם לְנַעֲרֵתֶיהָ: = זְמַמָּה שְׂדֵה וְתִקְתְּהוּ
 מִפְּרֵי כַפֵּיהֶּ כִּיבִי וְטַעַם כֶּרֶם: = חֲגִרָה בְּעוֹז מִתְנַיִה וְתִאֲמַץ זְרוּעֵתֶיהָ:
 = טַעַמָּה כִּי־טוֹב סַחֲרָה לְאַיִכְכָּה כִּיבִי כִּלּוֹ כִּי־ בְּלִילָה נָגַה: = יָדִיהֶּ שְׁלַחָה
 בְּכִישׁוֹר וְכַפֵּיהֶּ תִּמְכוּ פְלֹךְ: = כִּפָּה פִּרְשָׁה לְעֵנִי וְיָדִיהֶּ שְׁלַחָה לְאַבְיוֹן: = לְאַיִתְרָא
 לְבֵיתָהּ מִשְׁלֵג כִּי כְּלִיבֵיתָהּ לְבַשׁ שְׁנַיִם: = מִרְבָּדִים עֲשֶׂתְהִלָּה שֵׁשׁ וְאַרְגָּמָן
 לְבוּשָׁה: = נֹדַע בְּשַׁעֲרִים בַּעֲלָה בְּשִׁבְחוֹ עִסְזִקְנֵי־אַרְצֵ: = סְדִין עֲשֶׂתָה וְתִמְכֹר
 וְחָגוֹר נִתְּנָה לְכַנְעִנִי: = עוֹדוּהֶדֶר לְבוּשָׁה וְתִשְׁחֹק לְיוֹם אַחֲרוֹן: = פִּיהֶּ פִּתְחָה
 בְּחֻכְמָה וְתוֹרֵת־חֹסֵד עַל־שׁוֹנָה: = צוֹפִיָּה כִּיבִי הִלְמַת כִּי־ הִלְיִכּוֹת בֵּיתָהּ וְלַחֵם
 עֲצִלוֹת לֹא תֹאכַל: = קָמוּ בְנֵיהֶּ וְיִאֲשִׁרוּהָ בַּעֲלָה וְיִהְלָלָה: = רְבוֹת בְּנוֹת עֲשׂו
 חֵיל וְאֵת עֲלִית עַל־כַּלְנֵה: = שִׁמְרֵ חֲחוֹ וְהַכֵּל הִיפִי אֲשֶׁה יִרְאֵת־יְהוָה הִיא
 תִּתְהַלֵּל: = תִּגְרַלָּה מִפְּרֵי יָדִיהֶּ וְיִהְלִיָּהּ בְּשַׁעֲרִים מַעֲשִׂיהָ:

שיש שיה לא

לש ישיב כל לא צויהא יידיה
יהיא מעלי פני מלך ופזופגא סנה
א מעבא יי פטה "כח פגא ככני
לא פק יד ויהיא מעלי לם מספן יי
לא יי כיפאפ טלא ככקא מן א כלי
אין זשיט ככקא מעליש קרעס יי יי
מעליש "כרעס כשיי לרא ככקא"
וארעוץ לבמיהא יי ערע "מעליש פני
מעליש זשיא פני פלגא מעי יי
ארץ יי סהן "מעליש כעני וכאש
וזמא שגיי לרא ככני יי ערע קווי
ווכענה לבמיהא וכפלה לום א אפאש
פה "כשיש פכני לרא שים
ושרעיי א פני טלא לבמיהא יי
כופה "כשרע טלא אמיק ככקא
ונוטשא א כמל לם ככני "קמו
קאמל ככקא ושפוקא זמקא
ושפוקא יי רכופ "ככני ככני
דחיי ואנפ עלת טלא סהן יי

שק

עב

ששט שנה לא

שקר - נהרסא מן, ראש א חיסון
 אשה פאיינף קאלע היא קשייפוי
 פון שמו רבא מן פער ירהא ע
 עשיריהא פון שוואם אפשעילבא:
 פון לה כלה ייחא זעלנא ע

עשיריהא
 פון לה כלה ייחא זעלנא ע

עשיריהא
 פון לה כלה ייחא זעלנא ע

עב

עִזְרַתֵּיךְ הִיא לְמַחְזִיקֵי בֵּה וְתִמְכִּינָה מְאֹד:
תָּם וּנְשֹׁלֵם שֶׁבַח לֵאל בּוֹרֵא עוֹלָם

ספר מסלי מצודה
על ידי
אברהם טמן-טחם